

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ต้นทุนต่อหน่วยการรักษาของ
โรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547 แบบลัด
Unit cost of care of Mental Health Department
in 2004 quick method

โดย

นางสาวกัศรา

นางสาวสายทิพย์

นางนิตยาภรณ์

เชษฐโชติศักดิ์

สุทธิรักษา

มงคล

โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์

สนับสนุนทุนงานวิจัยโดย

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

ปีงบประมาณ 2547

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ต้นทุนต่อหน่วยการรักษาของ
โรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547 แบบลัด
Unit cost of care of Mental Health Department
in 2004 quick method

โดย

นางสาวภัสรา

เชษฐโชติศักดิ์

นางสาวสายทิพย์

สุทธิรักษา

นางนิตยาภรณ์

มงคล

โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์

สนับสนุนทุนงานวิจัยโดย

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

ปีงบประมาณ 2547

เลขทะเบียน	050403
วันที่	26 ก.ย. 2548
เลขเรียกหนังสือ	ท. กข154
118 ๓	๕๔๗

รายงานการวิจัย ต้นทุนต่อหน่วยการรักษาของโรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิต
ปีงบประมาณ 2547

(Unit cost of care of Mental Health Department in 2004)

โดย นางสาวภัสรา เชยจู่โชติศักดิ์
นางสาวสายทิพย์ สุทธิรักษา
นางนิตยาภรณ์ มงคล

เจ้าของ โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์
กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข
สงวนลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติ

พิมพ์ครั้งที่ 1 วันที่ 15 มิถุนายน 2548

จำนวน 150 เล่ม

พิมพ์ที่ โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์
169 ถนนชาตะผดุง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ISBN 974 - 296 - 347 - 9

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องต้นทุนต่อหน่วยการรักษาของโรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547 เป็นการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาด้านต้นทุนผู้ป่วยนอก ต้นทุนผู้ป่วยใน และวิเคราะห์สถานะการเงินของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต เก็บข้อมูลย้อนหลังในปี 2547 โดยใช้แบบบันทึกต้นทุนค่าแรง ค่าวัสดุ ค่าลงทุน ทั้งเงินงบประมาณและเงินบำรุง โดยใช้วิธีลัด (Quick method) เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study)

ผลการวิจัยพบว่า กรมสุขภาพจิตมีต้นทุนดำเนินการทั้งสิ้น 2,152,058,172 บาท ผลการดำเนินงานผู้ป่วยนอก 903,613 ครั้ง ผู้ป่วยใน 99,426 ราย ต้นทุนการรักษาต่อการใช้บริการ ผู้ป่วยนอกเท่ากับ 469 บาท/ครั้ง ต้นทุนการรักษาผู้ป่วยในเท่ากับ 17,369 บาท/ราย ต้นทุนงานบริการผู้ป่วยนอกสูงสุด คือ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา มีค่าเท่ากับ 551 บาท/ครั้ง ต้นทุนต่ำสุดคือ โรงพยาบาลสวนปรุง 289 บาท/ครั้ง ต้นทุนงานบริการผู้ป่วยในสูงสุดคือ สถาบันสมเด็จเจ้าพระยา 20,387 บาท/ราย ต้นทุนต่ำสุด คือ โรงพยาบาลสวนปรุง 10,693 บาท/ราย สัดส่วนต้นทุนค่าแรงต่อค่าวัสดุกรมสุขภาพจิต 1.41:1 โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ มีสัดส่วนค่าแรง : ค่าวัสดุสูงสุดเท่ากับ 2.69 : 1 และโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ มีสัดส่วนค่าแรงต่ำกว่าค่าวัสดุเท่ากับ 1.1.01 มีสัดส่วนรายจ่ายเงินงบประมาณต่อเงินบำรุง เท่ากับ 66.70 : 32.84 โรงพยาบาลศรีธัญญามีการใช้งบประมาณมากที่สุดในกรมสุขภาพจิต เป็นร้อยละ 20.51 และต่ำสุดคือโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ร้อยละ 1.07 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ต่อต้นทุนดำเนินการของกรมสุขภาพจิตมากที่สุด คือ โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ ร้อยละ 69.20 และต่ำสุดคือ โรงพยาบาลราชานุกุลร้อยละ 5.47

ผลการวิจัย ทำให้ได้รูปแบบการคิดต้นทุนแบบลัดขึ้นมาเป็นโปรแกรมในการใช้งานแบบ Excel ที่มีวิธีการใช้แบบง่าย หน่วยงานต่างๆ สามารถที่จะใส่ข้อมูลเข้าไปแล้วได้ต้นทุนผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ของตนเองได้

การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยแบบลัด เป็นวิธีที่ง่ายในการศึกษาด้านต้นทุนต่อหน่วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานต่างๆในสังกัดกรมสุขภาพจิต และจะนำไปสู่การพัฒนาการสร้างโปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยแบบลัด

Abstract

This research studied about unit cost of care for psychiatric hospitals under the Mental Health Department, the Ministry of Public Health. The objective of this research was to study unit cost of out-patient service, unit cost of in-patient service, and evaluated cash flow psychiatric hospital under the Mental Health Department. This research collected data in last year 2004. The record form were use labor cost, material cost, capital cost, the total budget and revenue. This method used quick method to analysis. This is a descriptive study research.

The Mental Health Department had total operating cost 2,152,058,172 Bath. About out-patient service 903,613 visits, in-patient service 99,426 cases. Out-patient service had an average operating cost about 469 Bath per visit. In-patients service had an average operating cost about 17,369 Bath per case. Maximum level of average out-patient service unit cost form Somdej Chaopraya Psychiatric Hospital were 551 Bath per visit. Minimum level of average out-patient service unit cost form Suanprung Psychiatric Hospital were 289 Bath per visit. Maximum level of average in-patient service unit cost form Somdej Chaopraya Psychiatric Hospital were 20,387 Bath per case. Minimum level of average in-patient service unit cost form Suanprung Psychiatric Hospital were 10,693 Bath per case. About labor cost per material cost of Mental Health Department (1.41:1), maximum level labor cost per material cost was Pra Srimahapho Psychiatric Hospital (2.69:1), and minimum level labor cost per material cost was Jittavej Sonkha Psychiatric Hospital (1:1.01).

Using budget per revenue were 66.70: 32.84. Maximum using budget in Mental Health Department form Sri Thanya Psychiatric Hospital (20.51%) and minimum using budget in Mental Health Department form Sra Kaew Psychiatric Hospital (1.07%). Maximum service income per operating cost in Mental Health Department form Jittavej Sonhka Psychiatric Hospital (69.20%) and minimum form Rachanukul (5.47%).

Quick method was easy for study unit cost to confirm data about board of management discuss budget for any section under Mental Health Department and development complete quick method program.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและช่วยเหลือจากนายแพทย์
อภิชัย มงคล ดร.กฤษฎา เสกตระกูล ที่ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา จนงานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์
คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการกองคลัง คุณวาทีณี ภูมิโชติช่วง ที่ให้ความช่วยเหลือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คุณลำดวน สีหะกุลัง ที่ช่วยวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล นายแพทย์ทวี
ตั้งเสรี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ และคณะผู้วิจัยโรงพยาบาลจิตเวช
ขอนแก่นราชนครินทร์ และเจ้าหน้าที่การเงินทุกๆ ท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำวิจัยเป็น
อย่างดียิ่ง

คณะผู้วิจัยหวังว่า การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารระดับกรม
ระดับโรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิต หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่มงาน ตลอดจนผู้ที่สนใจศึกษา
เรื่องต้นทุนต่อหน่วยบริการสถานพยาบาลต่างๆ ต่อไป

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
ข้อจำกัดในการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
บทที่ 2 ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับต้นทุนและต้นทุนโรงพยาบาล	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
กรอบแนวคิดการวิจัย	26
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	28
รูปแบบการวิจัย	28
ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	28
สถานที่เก็บข้อมูล	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
วิธีดำเนินการวิจัย	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
ระยะเวลาดำเนินการวิจัย	34
กรอบแนวคิดในการวิจัย	34
ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	39
บทที่ 4 ผลการวิจัย	36
จำนวนบุคลากรจำนวนเพียงของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต	36
ประเมินต้นทุน การรักษา	36
ประเมินสถานะทางการเงิน	105
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	106
สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล	106
ข้อเสนอแนะ	114
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	118

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547	38
2	จำนวนเตียงของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547	39
3	รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลศรีธัญญา ปีงบประมาณ 2547	40
4	รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ ปีงบประมาณ 2547	41
5	รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลสมเด็จพระยา ปีงบประมาณ 2547	42
6	รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ ปีงบประมาณ 2547	43
7	รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลสวนปรุง ปีงบประมาณ 2547	44
8	รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง สถาบันราชานุกูล ปีงบประมาณ 2547	45
9	รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	46
10	รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	47
11	รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	48
12	รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	49
13	รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	50
14	รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ปีงบประมาณ 2547	51
15	รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	53
17 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	54
18 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง สถาบันพัฒนาการเด็ก ปีงบประมาณ 2547	55
19 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ปีงบประมาณ 2547	56
20 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง หน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547	60
21 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการสัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลศรีธัญญา ปีงบประมาณ 2547	62
22 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ ปีงบประมาณ 2547	63
23 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ สถาบันจิตเวชศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าพระยา ปีงบประมาณ 2547	64
24 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ ปีงบประมาณ 2547	65
25 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลสวนปรุง ปีงบประมาณ 2547	66
26 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ สถาบันราชานุกูล ปีงบประมาณ 2547	67
27 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สักส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	69
29 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สักส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลจิตเวช นครราชสีมาราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	70
30 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สักส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลจิตเวช นครสวรรค์ราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	71
31 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สักส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลจิตเวช สงขลาราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	72
32 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สักส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาล ยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ปีงบประมาณ 2547	73
33 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สักส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลจิตเวช นครพนมราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	74
34 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สักส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลจิตเวช เลยราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	75
35 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สักส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลจิตเวช สระแก้วราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	76
36 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สักส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ สถาบันพัฒนาการเด็ก ราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	77
37 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สักส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ สถาบันสุขภาพจิตเด็ก และวัยรุ่นราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547	78
38 ต้นทุนดำเนินการของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต จำแนกตามต้นทุนค่าแรง ต้นทุนค่าวัสดุ	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

39	จำนวนการให้บริการผู้ป่วยใน (ราย วันนอน และ วันนอนเฉลี่ยของหน่วยงาน ในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547	81
40	จำนวนการให้บริการผู้ป่วยนอก (ราย) ของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547	82
41	ต้นทุนต่อหน่วยและวันนอนเฉลี่ยจากการศึกษาต้นทุนกรมสุขภาพจิต ปี 2543	83
42	ต้นทุนต่อหน่วย ผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547 (โดยวิธีลด)	85
43	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลศรีธัญญา	88
44	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้เองของโรงพยาบาลสวนสราญรมย์	89
45	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์	90
46	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลสวนปรุง	91
47	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์	92
48	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของสถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์	93
49	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์	94
50	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์	95
51	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์	96
52	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลยูวประสาทไวทโยปถัมภ์	97
53	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์	98
54	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์	99
55	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์	100
56	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์	101
57	ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
58 ร้อยละของรายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง ของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547	103
59 ร้อยละของค่าบริการที่เรียกเก็บ ได้ต่อต้นทุนดำเนินการของกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547	104
60 เปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยงานบริการผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ปี 2543 และ 2547	110
61 เปรียบเทียบต้นทุนเฉลี่ยผู้ป่วยนอก และร้อยละของปี 2543 และ ปี 2547	111
62 เปรียบเทียบต้นทุนผู้ป่วยใน และร้อยละของปี 2543 และ ปี 2547	113

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	34

บทที่ 1

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การประกาศใช้นโยบายประกันสุขภาพถ้วนหน้าของรัฐบาลไทยในปี พ.ศ. 2544 ถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญของการปฏิรูประบบสาธารณสุขของประเทศ เนื่องจากเป็นครั้งแรกที่มีเป้าหมายเชิงนโยบายในการให้หลักประกันสุขภาพแก่คนไทยทุกคนให้สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสาธารณสุขได้อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีปัญหาเรื่อง ค่าใช้จ่าย (อัมมาร สยามวาลา, 2544) ภายใต้นโยบายนี้รัฐบาลจะสนับสนุนงบประมาณอุดหนุนต่อประชาชนหนึ่งคนในอัตรา 1,202 บาท ต่อปี และประชาชนจะเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลต่อครั้ง 30 บาท (วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร และคณะ, 2544) ปัจจุบัน 1,400 บาทต่อปีโดยที่ประชาชนแต่ละคนจะต้องลงทะเบียนเลือกสถานพยาบาลที่จะใช้บริการ แนวคิดของนโยบายประกันสุขภาพถ้วนหน้านี้ อยู่บนสมมติฐานการกระจายความเสี่ยง ที่ว่า ประชากรแต่ละคนอาจเจ็บป่วยไม่พร้อมกัน ดังนั้น งบประมาณอุดหนุนต่อหัวจึงน่าจะเพียงพอที่จะจัดสรรให้โรงพยาบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปบริหารจัดการได้ ภายใต้นโยบายดังกล่าวข้างต้นมีข้อดีในเชิงสังคมอย่างมาก เนื่องจากการทำให้ประชาชนไทยทุกคนบรรลุสิทธิขั้นพื้นฐานในทางสาธารณสุข อย่างไรก็ตามในด้านการบริหารโรงพยาบาลของรัฐ ผู้บริหารจะต้องเผชิญกับสถานการณ์ของรายได้ที่รับมาก่อนข้างคงที่ ขึ้นอยู่กับผู้ลงทะเบียนเป็นสำคัญ ในขณะที่ต้นทุนของการรักษาพยาบาลสูงขึ้น ก็จะส่งผลถึงความอยู่รอดขององค์กรและจะสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการได้ในอนาคต

Zelman, Mc Cue and Millikan (1998;3) ได้ชี้ให้เห็นว่าในช่วงทศวรรษ 1960 ประธานาธิบดีจอห์นสัน แห่งสหรัฐอเมริกา ได้ออกกฎหมายประกันสุขภาพให้กับประชาชนครอบคลุมทุกกลุ่มรวมทั้งคนจนและคนสูงอายุ (คล้ายกับโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าของไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน) ผลการใช้โครงการนี้ ทำให้ความต้องการการรักษามีสูงขึ้น จำนวนคนไข้ที่เข้ามาใช้บริการมีมากขึ้น แต่รายได้ของโรงพยาบาลเริ่มมีจำกัด เนื่องจากไม่สามารถเป็นผู้กำหนดราคาค่าบริการได้ (เพราะระบบการคิดค่ารักษาพยาบาลเปลี่ยนจากแบบ Charge-based system ซึ่งคิดราคาตามความหนักเบาและชนิดของโรคมารูปแบบ Capitation system ซึ่งคิดราคาตามที่รัฐกำหนด) ดังนั้น

ผู้บริหารโรงพยาบาลต้องหันไปหาวิธีการบริหารจัดการทรัพยากรซึ่งได้แก่ สินทรัพย์ บุคลากร และงบประมาณ เป็นต้น ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจะทำให้โรงพยาบาลมีโอกาสอยู่รอดและรับใช้สังคมต่อไปได้ โดยไม่เป็นการะของรัฐมากเกินไปนัก

จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยที่ประสบกับวิกฤตทางเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ส่งผลให้ประเทศต้องเผชิญกับปัญหาด้านต่างๆ มากมายหลายด้าน การลดลงของทรัพยากรแทบทุกด้าน ทำให้งบประมาณของกระทรวงสาธารณสุขถูกระงับด้วย การตัดลดงบประมาณทางสาธารณสุขในรัฐบาลชุดปัจจุบันได้ดำเนินการตามนโยบายประกันสุขภาพถ้วนหน้า (นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค) การใช้ระบบจัดสรรงบประมาณแบบใหม่ตามสถานการณ์นี้ ทำให้สถานพยาบาลภาครัฐทุกแห่งจำเป็นต้องปรับตัวทั้งในระดับองค์กรและพนักงานในองค์กรนั้น (บุปผวรรณ พัวพันประเสริฐและคณะ, 2547) ตั้งแต่โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลจังหวัด โรงพยาบาลทั่วไป โรงเรียนแพทย์และสถานพยาบาลเฉพาะทางจิตเวชสังกัดกรมสุขภาพจิต เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และรักษาระดับการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้ความแตกต่างของสถานพยาบาลแต่ละแห่ง ไม่ว่าจะเป็นด้านการให้บริการสุขภาพจิต การส่งเสริมป้องกันโรค ฯลฯ ปริมาณและคุณภาพบริการเป็นตัวอย่างที่อาจใช้แสดงให้เห็นผลกระทบและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงระบบและนโยบายได้ สถานพยาบาลภาครัฐของไทยที่ให้บริการผู้ป่วยจิตเวชเหล่านี้จะได้รับผลกระทบจากนโยบายดังกล่าว ประกอบกับปัจจุบันปัญหาสุขภาพจิตเป็นปัญหาสำคัญที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนทั่วโลก โดยพบว่า มากกว่าร้อยละ 1 ของการตายเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยทางจิต และ ร้อยละ 11 เป็นภาระของโรคที่มีต่อโลก (Global Burden of Disease) ซึ่งคาดว่าจะสูงกว่าร้อยละ 15 ในปี ค.ศ. 2020 (Murray and Lopez, 1996) จากเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นปัญหาที่สำคัญ และมีผลต่อทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศชาติทั่วโลก โดยเฉพาะในไม่กี่ปีที่ผ่านมา ปัญหาภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบโดยตรงกับทุกประเทศและย่อมส่งผลให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น

ประเทศไทยภายใต้วิกฤตเศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยที่เกื้อหนุนให้ประชาชนตกอยู่ในภาวะที่ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสุขภาพจิตมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่ประสบกับปัญหาความล้มเหลวในการประกอบอาชีพ รวมทั้งผู้ที่ถูกเลิกจ้าง หรือตกงาน ทำให้สถิติจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคจิต และฆ่าตัวตายมากขึ้น (ชัชวาล ชาติสุทธิชัย, 2543) โดยในปี พ.ศ. 2540 มีจำนวนผู้ป่วยโรคจิต 218 คน ต่อแสนประชากร และเพิ่มขึ้นเป็น 274 คนต่อแสนประชากรในปี 2541 (กรมสุขภาพจิต, 2542)

และอัตราผู้มีปัญหาสุขภาพจิตอื่นๆ ก็พบมากเช่นกัน โดยมีอัตรา 455.01 คนต่อแสนประชากร (จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ, 2543)

จำนวนผู้ป่วยนอกจิตเวชที่มารับบริการของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปี 2544, 2545 และ 2546 เป็นจำนวน 791,315 ราย 786,608 ราย และ 853,253 ราย (รายงานประจำปี กรมสุขภาพจิต, 2546) ส่วนงบประมาณที่ได้รับ ปี พ.ศ. 2544, 2545 และ 2546 เป็นเงิน 1,628.26, 1,591.69 และ 1,561.49 ล้านบาท ในภาพรวมของกรมสุขภาพจิต รายจ่ายรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแต่งบประมาณที่ได้รับกลับมีแนวโน้มลดลง ส่วนรายรับเงินบำรุงปี 2545 และ 2546 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 530.46 และ 623.99 ล้านบาท แต่เมื่อเปรียบเทียบยอดเงินบำรุงคงเหลือของทุกหน่วยงาน ในสังกัดกรมสุขภาพจิตกลับมีแนวโน้มลดลงมีการใช้จ่ายเงินบำรุงเพื่อสนับสนุนเงินงบประมาณลงในปี 2545 และ 2546 คือ 378.15 และ 336.54 ล้านบาท ตามลำดับ การใช้บริการของประชาชนในด้านจิตเวชที่สูงขึ้น การขาดข้อมูลด้านการเงินที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนและคาดการณ์ต่างๆ การแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพสูงจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทุกด้านที่ถูกต้องเพียงพอ และทันเวลา ข้อมูลที่สำคัญประการหนึ่งคือข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล ปัจจุบันทรัพยากรด้านสาธารณสุขมีอยู่อย่างจำกัด ราคแพง ดังนั้นผู้บริหารจะต้องเลือกนโยบายหรือตัดสินใจทางเลือกของการจัดบริการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยต้นทุนที่ต่ำสุด เพื่อช่วยประกอบการตัดสินใจดังกล่าว

อย่างไรก็ดีกรมสุขภาพจิตได้เคยศึกษาต้นทุนต่อหน่วยงานบริการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต เมื่อปี พ.ศ. 2543 มาแล้ว แต่หลังจากนั้นหน่วยงานโรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิตบางแห่งก็ได้จัดทำการศึกษาต้นทุน เรื่องต้นทุนต่อหน่วยต่อ แต่ก็ไม่ได้ทำให้ กรมสุขภาพจิตมองภาพใหญ่ของต้นทุนทุกๆ แห่งของกรมสุขภาพจิตได้ครอบคลุม ประกอบกับการศึกษาครั้งที่ผ่านๆ มาจะทำการเก็บข้อมูลที่ค่อนข้างยาก ละเอียดยิบซับซ้อน ทำให้บางหน่วยงานไม่สามารถที่จะทำการคิดต้นทุนต่อหน่วยด้วย ในการจัดทำครั้งนี้จะเป็นการคิดต้นทุนต่อหน่วยครั้งนี้ จะเป็นการคิดแบบวิธีลัดซึ่งสามารถจัดทำได้ง่ายกว่ารวดเร็วกว่าวิธีเดิมเพื่อนำไปเปรียบเทียบกับวิธีที่ยากกว่า ซึ่งปรากฏว่าผลไม่แตกต่างกันมาก จึงน่าจะเป็นวิธีที่เหมาะสมกับการจัดทำในครั้งนี้

จากปัญหาดังกล่าว กรมสุขภาพจิตจำเป็นต้องเร่งดำเนินการศึกษาต้นทุนต่อหน่วยของบริการสุขภาพจิต เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการกระจายทรัพยากรทางสาธารณสุขให้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาดัชนีต้นทุนผู้ป่วยนอก ต้นทุนผู้ป่วยใน
2. วิเคราะห์สถานะการเงิน (Financial status)
 - การจัดสรรงบประมาณ
 - การเปลี่ยนแปลงเงินบำรุง

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์หาดัชนีต้นทุนต่อหน่วย การรักษาของโรงพยาบาลในสังกัด กรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547 ในรูปแบบวิธีทางบัญชีต้นทุน (Cost accounting) โดยวิเคราะห์ ในทัศนะของผู้ให้บริการ (Provider perspective) (1 ตุลาคม 2546 – 30 กันยายน 2547) แบบ วิธีลัด (Quick method)

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การศึกษาดัชนีต้นทุนต่อหน่วยการรักษาฯ ครั้งนี้ เป็นการศึกษาแบบวิธีลัด
2. ค่าเฉลี่ยของต้นทุนไม่ได้พิจารณาถึงความแตกต่างของหน้าที่ความรับผิดชอบของ โรงพยาบาลที่แตกต่างกัน

ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากการเก็บข้อมูลย้อนหลัง (Retrospective) อาจทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่ครบถ้วน ถูกต้องสมบูรณ์ตามมูลค่าที่เกิดขึ้นจริง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ต้นทุนต่อหน่วย (Unit cost หรือ Average cost) หมายถึง ต้นทุนที่เกิดขึ้นในการให้บริการผู้ป่วย 1 หน่วย โดยคิดต่อครั้งในการมาใช้บริการ (Number of visit) งานบริการผู้ป่วยใน คิดต่อจำนวนคนที่มาใช้บริการ (Number of case) และจำนวนวันนอนโรงพยาบาล (Number of hospital day)

จำนวนครั้งที่ให้บริการผู้ป่วย (Number of visit) หมายถึง จำนวนครั้งที่ผู้ป่วย หรือผู้เข้ามาใช้บริการ หรือรับการรักษาที่โรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต ทั้ง 17 แห่ง ซึ่งผู้ป่วยคนหนึ่งๆ อาจมาใช้บริการหลายครั้งในช่วงเวลา 1 ปี

จำนวนครั้งต่อวันนอน (Number of hospital day) หมายถึง จำนวนครั้งที่ผู้ป่วยหรือผู้เข้ามาใช้บริการ หรือรับการรักษาที่โรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต ทั้ง 17 แห่ง ที่งานบริการผู้ป่วยใน

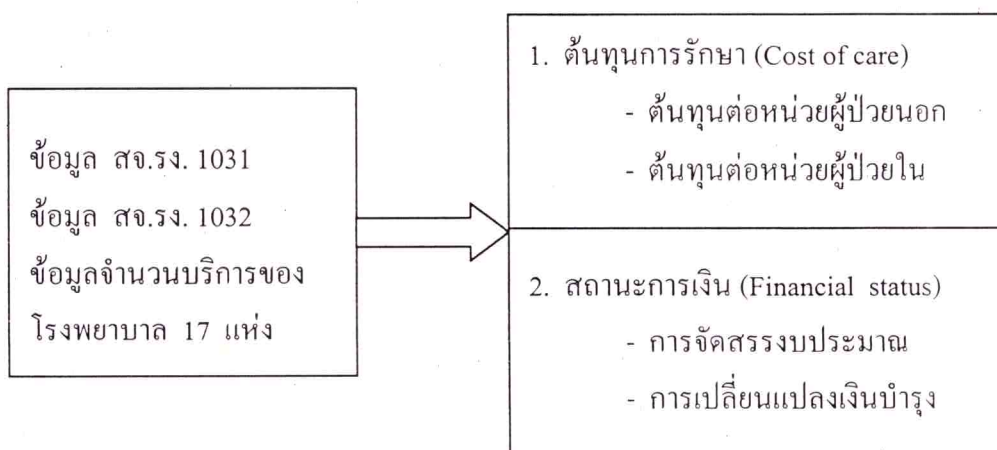
งานบริการผู้ป่วยนอก (O.P.D) หมายถึง หน่วยงานที่ให้บริการผู้ป่วยที่มาใช้บริการตรวจรักษาและรับบริการหรือคำแนะนำที่โรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต โดยไม่ได้ให้ผู้ป่วยเข้านอนรักษาในโรงพยาบาล

งานบริการผู้ป่วยใน (I.P.D) หมายถึง หน่วยงานที่ให้บริการผู้ป่วยที่มาใช้บริการตรวจรักษาและรับบริการที่โรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต โดยให้ผู้ป่วยได้เข้านอนรักษาในโรงพยาบาล

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารระดับกรมและระดับกระทรวงสาธารณสุข ใช้ประกอบการของบประมาณและการจัดสรรทรัพยากร เพื่อการจัดสรรงบประมาณที่ถูกต้อง
2. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารระดับ โรงพยาบาล ใช้ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการบริหารต้นทุนของตน เมื่อเทียบกับโรงพยาบาลในขนาดเดียวกัน เพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพ
3. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับภาครัฐ ในการวางแผนด้านสุขภาพจิตของประเทศ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กำหนดค่าประเมินขึ้นและนับรวมเข้าเป็นต้นทุนด้วย (สมคิด แก้วสนธิ และภิรมย์ กมลรัตนสกุล, 2534) ดังนั้นต้นทุนในทางเศรษฐศาสตร์ มักจะสูงกว่าต้นทุนในทางบัญชี นักเศรษฐศาสตร์ตีค่าต้นทุนแตกต่างจากนักบัญชี โดยให้ความสำคัญกับการแข่งขันของการใช้ทรัพยากรด้วยดังนั้นมุมมองของต้นทุนทาง เศรษฐศาสตร์ที่เพิ่มเติมขึ้นมา ได้แก่ ความสำคัญกับการแข่งขันของการใช้ทรัพยากรด้วย ดังนั้น มุมมองของต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ที่เพิ่มเติมขึ้นมาจึงได้แก่

- ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) คือ ความสูญเสียจากการนำทรัพยากรไปใช้งานอย่างหนึ่ง ทำให้หมดโอกาสในการใช้งานอีกอย่างหนึ่ง

- ราคาของสินค้า อาจไม่ใช่ต้นทุนที่แท้จริง เพราะราคาที่รับรู้ มีความบิดเบือนจากปัจจัยต่างๆ หลายประการ ราคาสินค้าที่รัฐประกาศควบคุม อาจไม่ใช่ราคาที่ซื้อขายจริงในท้องตลาด เพราะถ้ามีอุปทานน้อยไป ราคาในตลาดก็จะมีสูงกว่าราคาประกาศ หรือราคาสินค้าที่ซื้อขายอาจต่ำกว่าต้นทุนจริง เพราะรัฐบาลให้เงินช่วยเหลือ ทำให้สินค้านั้นราคาถูกลง ฯลฯ

- ต้นทุนทางตรง และต้นทุนทางอ้อม (Direct and Indirect Cost) ต้นทุนทางตรง คือ ต้นทุนที่เห็นชัดว่าเกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยนั้น เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเดินทางเพื่อรับการรักษาพยาบาล ส่วนต้นทุนทางอ้อม คือ ต้นทุนที่เป็นผลกระทบจากการเจ็บป่วย เช่น การขาดงาน การพิการ

- ต้นทุนทางการแพทย์ และต้นทุนที่ไม่ใช่ทางการแพทย์ (Medical and Non-Medical Cost) ต้นทุนทางการแพทย์ คือต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลโดยตรง เช่น ค่าห้อง ค่าอาหาร ผู้ป่วยในโรงพยาบาล ค่ายา ค่าผ่าตัด ส่วนต้นทุนที่ไม่ใช่ทางการแพทย์ คือ ต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล ได้แก่ ค่าเดินทาง ค่าที่พักของญาติ ค่าจ้างดูแลครอบครัวกรณีที่ไม่มีผู้ดูแลเด็กที่บ้าน เป็นต้น

- ต้นทุนที่ประเมินค่าได้ง่าย และต้นทุนที่ประเมินค่าได้ยาก (Tangible and Intangible Cost) ต้นทุนที่ประเมินได้ง่าย คือ สิ่งที่มีราคาซื้อขายชัดเจน เช่น เงินเดือนค่าแรงที่สูญเสีย ค่ายา ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ส่วนต้นทุนที่ประเมินค่าได้ยาก ขึ้นกับการตีค่าอีกชั้นหนึ่ง เช่น ความทุกข์ทรมานจากอาการปวด การพิการ การสูญเสียจากการตาย เป็นต้น

- ต้นทุนของใคร ใครเป็นคนจ่าย ต้นทุนบางส่วนแบ่งกันจ่ายระหว่างผู้ป่วย ผู้ใช้บริการ และสังคมช่วยจ่ายในรูปภาษี

- ต้นทุนวันนี้ ไม่เท่ากับต้นทุนในวันหน้า เนื่องจากค่าของเงินเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลา

บทที่ 2

ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยครั้งนี้ แบ่งได้เป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับต้นทุนและต้นทุนโรงพยาบาล
 - 1.1 ต้นทุนและต้นทุนโรงพยาบาล
 - 1.2 ทักษะของผู้ประเมิน
 - 1.3 ขั้นตอนการดำเนินการหาต้นทุนโรงพยาบาล
 - 1.4 วิธีการจัดสรรต้นทุน
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับต้นทุนและต้นทุนโรงพยาบาล

1.1 ต้นทุนและต้นทุนโรงพยาบาล (Cost and Hospital Cost)

1.1.1 ต้นทุน (Cost)

ต้นทุน (Cost) หมายถึง มูลค่าของทรัพยากรที่ใช้ไป เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิต หรือบริการบางอย่าง รวมทั้งบริการทางสาธารณสุขด้วย (Creese and Parker 1994 อ้างใน เมธินี เพชรจู, 2540) “ต้นทุน” กับ “ค่าใช้จ่าย” ไม่ใช่สิ่งเดียวกันเพราะต้นทุนบางส่วนเป็นส่วนที่เป็นค่าเสียโอกาส หรือ เป็นผลพลได้ที่ประเมินขึ้นและนับรวมเป็นต้นทุนของกิจกรรมด้วย ซึ่งสัดส่วนดังกล่าวนี้ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายและไม่ได้จ่ายไปจริง ค่าใช้จ่ายบางส่วนอาจไม่ใช่ต้นทุนของกิจกรรมทั้งหมด เช่น ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างอาคาร ค่าเครื่องมือเครื่องใช้ถาวรที่มีอายุการใช้งานนาน ค่าใช้จ่ายทั้งหมดไม่ใช่ต้นทุนกิจกรรมในปีเดียว แต่ต้องจัดแบ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้จำนวนหนึ่งมาเป็นต้นทุนของงวดใดงวดหนึ่ง

ต้นทุนในทางบัญชีจะนับเฉพาะรายการที่เป็นตัวเงิน ซึ่งได้จ่ายไปจริงและมองเห็นเท่านั้น ส่วนต้นทุนในทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ทรัพยากรที่ใช้ไปทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน รวมทั้งผลพลได้บางส่วนซึ่งไม่ได้เป็นค่าใช้จ่ายและมองไม่เห็น แต่จะมีการ

ประเภทต้นทุน

การแบ่งประเภทต้นทุน มีวิธีแบ่งหลายอย่าง ได้แก่

1. แบ่งตามปัจจัยนำเข้า ซึ่งแบ่งได้เป็น

- ต้นทุนค่าลงทุน (Capital Cost) หมายถึง ต้นทุนส่วนที่จ่ายไปแล้ว มีอายุการใช้งานในระยะยาว โดยปกติกำหนดอายุการใช้งานมากกว่า 1 รอบปีบัญชี เช่น ต้นทุนของครุภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ ต้นทุนการก่อสร้าง

- ต้นทุนการดำเนินการ (Recurrent Cost) หมายถึง ต้นทุนที่จ่ายแล้วหมดอายุการใช้งานในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งแบ่งต่อไปได้เป็น 2 ประเภท คือ ต้นทุนค่าแรงได้แก่ ค่าเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน และต้นทุนค่าดำเนินการไม่รวมค่าแรง ได้แก่ ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค ค่าเดินทาง ค่าซ่อมบำรุง ค่าจ้างเหมา เป็นต้น

2. แบ่งตามหลักเกณฑ์อื่นๆ เพื่อประโยชน์การใช้งานในแต่ละเงื่อนไข เช่น

แบ่งตามหน้าที่ หรือกิจกรรม เช่น การบริการวิชาการ ฝึกอบรม บริหารฯลฯ เพื่อใช้ในการประเมินภาระกิจของหน่วยงานด้านการบริการผู้ป่วย ด้านวิชาการ ด้านบริการ

แบ่งตามระดับการปกครอง เช่น ประเทศ จังหวัด อำเภอ ตำบล เพื่อสะดวกในการจัดสรรงบประมาณให้กับการปกครองระดับต่างๆ

แบ่งตามแหล่งที่มาของเงิน เช่น รายจ่ายจากเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ (เงินรายได้หรือเงินบำรุงสถานพยาบาล เงินบริจาค)

แบ่งตามสกุลเงินตรา เช่น เงินสกุลท้องถิ่น เงินสกุลต่างประเทศ การแบ่งกรณีนี้นิยมใช้กับประเทศที่มีอัตราแลกเปลี่ยนเงินที่ไม่แน่นอน การคงเงินสกุลเงินต่างประเทศไว้ในอีกบัญชีจะมีข้อได้เปรียบในการควบคุมต้นทุน

แบ่งตามผู้รับภาระ ได้แก่ ต้นทุนภายในโครงการ (Internal Cost) และต้นทุนภายนอกโครงการ (External Cost) หรือต้นทุนของผู้ป่วย (Patient cost) ต้นทุนของสถานบริการ (Provider cost) และต้นทุนทางสังคม (Social Cost)

1.1.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับต้นทุนโรงพยาบาล

ต้นทุนโรงพยาบาล (Hospital Cost หรือ Hospital Unit Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาลที่ใช้จัดบริการผู้ป่วยประเภทต่างๆ ต้นทุนโรงพยาบาลที่สำคัญ ได้แก่

ต้นทุนผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ต้นทุนดังกล่าวนี้จัดว่าเป็นต้นทุนมาตรฐานต่อหน่วย และจำแนกตามประเภทของการบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วย จึงมีชื่อเรียกเฉพาะว่า “ต้นทุนผู้ป่วยนอกต่อรายหรือต่อครั้ง และต้นทุนผู้ป่วยในต่อวันป่วยหรือต่อราย” ตามลำดับ และต้นทุนโรงพยาบาล ยังหมายถึง ค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดของหน่วยงานทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการรักษาพยาบาลผู้ป่วย ซึ่งมีวิธีการและขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ โดยลักษณะทั่วไปของโรงพยาบาลหน่วยงานภายในโรงพยาบาลจะมีลักษณะงานเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันทุกหน่วยงาน การหาค่าต้นทุนจึงมีวิธีการแตกต่างกับการหาต้นทุนของกิจการธุรกิจโดยทั่วไป (คนองยุทธ กาญจนกุล, 2529 อ้างใน บวรงามศิริอุดม และทิพาพร เสถียรศักดิ์พงษ์, 2538)

ต้นทุนของบริการสุขภาพ เป็นต้นทุนที่วัดปริมาณของทรัพยากรต่างๆ ที่ใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งบริการหรือสินค้าที่ต้องการ เป็นพื้นฐานของการหาขนาดของการลงทุน การศึกษาต้นทุนของบริการสุขภาพที่ถูกต้องและครบถ้วน จะมีผลถึงการประมาณการเพื่อระดมทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับพัฒนาสุขภาพอย่างเพียงพอ โดยการศึกษาข้อมูลต้นทุนมีประโยชน์ คือ

- ใช้ประเมินประสิทธิภาพ จากการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่จะได้ ทำให้รู้ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน
- ใช้ประเมินความเป็นธรรม จากการกระจายของต้นทุนบริการที่ให้กับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ
- ใช้ประเมินลำดับความสำคัญของกิจกรรม ข้อมูลของแผนงานหรือกิจกรรมจะเป็นหลักฐานบ่งบอกว่าการดำเนินงานให้ความสำคัญแก่แผนงานหรือกิจกรรมต่างๆ อย่างไร
- ใช้ฉายภาพในอนาคต เป็นประโยชน์ต่อการคาดการณ์ การลงทุนในด้านสุขภาพจะเป็นเท่าไร ถ้าทรัพยากรลดลงจะมีผลอย่างไร
- ใช้คำนวณอัตราการเงินทุน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางนโยบายว่า กิจกรรมใด ควรมีอัตราการเงินทุนเท่าไร จึงจะเหมาะสมและปัจจุบันบรรลุเป้าหมายหรือไม่

จากการที่โรงพยาบาลแบ่งออกเป็นหน่วยต่างๆ ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้จะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยขึ้นอยู่กับหน้าที่ของหน่วยงานนั้นๆ และความจำเป็นของผู้ป่วย ไม่มีหน่วยงานใดจะดำเนินการเป็นเอกเทศในการให้บริการผู้ป่วยได้ ฉะนั้นจึงมีการรับและส่งต้นทุนของหน่วยงานในระหว่างหน่วยงานขึ้น และในที่สุดต้นทุนก็จะไปรวมกันอยู่ที่หน่วยงานซึ่งให้บริการผู้ป่วยโดยตรง และเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ป่วยหรือจำนวนครั้งของการมารับบริการ จะสามารถหาต้นทุนต่อหน่วยได้

สำหรับต้นทุนโรงพยาบาลที่จะศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาต้นทุนต่องานบริการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต ซึ่งเป็นต้นทุนที่สัมผัสได้ของโรงพยาบาล (Hospital Tangible Cost) และแบ่งประเภทต้นทุนตามปัจจัยนำเข้าเท่านั้น โดยทำการประเมินต้นทุนแบบลัด (Quick method)

1.2 ทักษะของผู้ประเมิน

ทักษะของผู้ประเมิน (Perspective or Point of View) การประเมินต้นทุนจำเป็นต้องทราบว่า การประเมินนั้นประเมินในทัศนะของใคร เพราะการคำนวณต้นทุนและผลที่ได้จะแตกต่างกันแล้วแต่จะประเมินในทัศนะของผู้ให้บริการ (Provider) ของคนไข้ (Patient) หรือของสังคมโดยรวม (Society)

1.2.1 ต้นทุนในทัศนะของโรงพยาบาล หรือ ของผู้ให้บริการ (Provider) คือ ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการให้บริการนั้นๆ โดยจะไม่เท่ากับค่าบริการ (Charge) ที่คิดกับคนไข้

1.2.2 ต้นทุนในทัศนะของคนไข้ (Patient) คือ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่คนไข้ต้องจ่ายในการมารับบริการ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เป็นผลมาจากการเจ็บป่วยในครั้งนั้นๆ เช่น การขาดงาน เป็นต้น

1.2.3 ต้นทุนในทัศนะของสังคม (Society) คือ เป็นผลรวมของต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นในสังคมนั้น เช่น การทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

การศึกษาครั้งนี้ มองในฐานะของโรงพยาบาล หรือผู้ให้บริการ โดยไม่คำนึงถึงค่าใช้จ่ายส่วนอื่นๆ ของผู้ป่วยหรือผลตอบแทนที่สังคมต้องสูญเสียไปจากการเจ็บป่วยหรือต้นทุนที่สัมผัสไม่ได้

เนื่องจากรายจ่ายเพื่อเพิ่มผลิตบริการสุขภาพรายการหนึ่งๆ สามารถตีความให้เป็นต้นทุนได้หลายมุมมอง การจัดหมวดหมู่ประเภทต้นทุนจึงมีความสำคัญ และการรวบรวมว่าต้นทุนทั้งหมดของการผลิตสินค้าหรือบริการเป็นเท่าไรในแต่ละมุมมองจึงสำคัญไม่แพ้กัน หลักการในการทบทวนว่าต้นทุนที่รวบรวมได้นั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด ได้แก่

- ต้นทุนต้องเกี่ยวข้องกับกิจการที่ต้องการหาต้นทุน ถ้ารวบรวมรายจ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ต้องการหาต้นทุนเข้ามาจะทำให้ต้นทุนสูงเกินจริง
- ต้นทุนต้องไม่ซ้ำซ้อน รายจ่ายอย่างหนึ่ง ต้องคิดเพียงครั้งเดียว
- ต้นทุนต้องครอบคลุมความเป็นไปได้ทุกชนิด เพื่อให้ได้ภาพที่ครบถ้วนว่าต้นทุนทุกอย่างที่เกี่ยวข้องไม่ขาดหายไป

1.3 วิธีการและขั้นตอนการศึกษาต้นทุนรวม

1.3.1 วิธีการประเมินต้นทุน

1.3.1.1 การหาต้นทุนหมวดค่าดำเนินการ

- รายการต้นทุนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ค่าเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าวัสดุ ฯลฯ
- กำหนดแหล่งของข้อมูล ได้แก่ บัญชีจ่ายเงินค่าตอบแทน บัญชีเบกวัสดุ
- การเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สิน ราคาสำหรับปรับมูลค่าการใช้วัสดุ กรณีที่ปริมาณสินทรัพย์ในคลังวัสดุเปลี่ยนแปลงมา ระหว่างต้นปีกับปลายปี

1.3.1.2 การหาต้นทุนหมวดค่าลงทุน

- ค้นหารายการหมวดค่าลงทุนที่มีทั้งหมด
- สอบถามราคาเต็มปีปัจจุบัน หากต้องซื้อหรือสร้างทดแทน
- ประเมินอายุการใช้งานเครื่องมือ อาคาร

1.3.1.3 คำนวณค่าต้นทุนต่อปี

- โดยคิดค่าเสื่อมเฉลี่ยต่อปีตามวิธีเส้นตรง
(Straight line method)
- โดยคิดค่าเสื่อมทางเศรษฐศาสตร์
 - * กำหนดอัตราปรับลด ปกติอัตราปรับลดจะกำหนดเท่ากับอัตราเงินฝาก หักด้วยอัตราเงินเฟ้อ
 - * หาตัวประกอบ Annualization factor
 - * ค่าเสื่อมรายปี = ราคาปัจจุบัน / Annualization factor

1.3.2 ขั้นตอนการศึกษาต้นทุนโรงพยาบาล (Steps in Cost Findings)

การดำเนินการหาต้นทุนโรงพยาบาลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าใช้จ่าย และจากสถิติข้อมูลผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ในโรงพยาบาลเป็นหลักสำคัญจึงอาจเรียก การหาต้นทุนโรงพยาบาลว่าการวิเคราะห์ต้นทุนโรงพยาบาล (Hospital Cost Analysis or Hospital Cost Finding) ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลที่เกี่ยวข้องสอดคล้องเหมาะสมตรงตามสภาพ

ที่เป็นจริงของแต่ละโรงพยาบาล สำหรับการดำเนินการวิเคราะห์หาต้นทุนโรงพยาบาลนั้นมีขั้นตอนสำคัญแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน (อนุวัฒน์ สุภชิตกุล, 2531) ตามลำดับ ดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 จัดหน่วยงานต่างๆ ออกเป็นกลุ่มหน่วยต้นทุน (Cost Center Identification & Grouping) โดยจำแนกหน่วยต้นทุน (Cost Center) ออกเป็นกลุ่มหน่วยต้นทุน ซึ่ง Mehta และ Maher (1977) แบ่งไว้เป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มหน่วยงานต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non Revenue-Producing Cost Center : NRPCC) หมายถึง หน่วยงานที่มีลักษณะงานในการบริหารจัดการ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ โดยมีได้เรียกเก็บค่าบริการจากผู้ป่วยโดยตรงหรือโดยที่ตัวมันเองไม่ก่อให้เกิดรายได้ เช่น ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายวิชาการ เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 กลุ่มหน่วยงานต้นทุนที่ก่อให้เกิดรายได้ (Revenue – Producing Cost Center : RPCC) หรือ Charging to Patients for Their Services หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่ให้บริการแก่ผู้ป่วยและก่อให้เกิดรายได้จากการให้บริการเหล่านั้น เช่น เภสัชกรรม รังสีวิทยา ชันสูตรศพ เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 กลุ่มหน่วยงานต้นทุนที่ให้บริการผู้ป่วย (Patient Service : PS) หมายถึง หน่วยงานบริการผู้ป่วยซึ่งได้แก่ แผนกผู้ป่วยนอกและแผนกผู้ป่วยใน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 หาต้นทุนโดยตรงของแต่ละกลุ่มหน่วยต้นทุน (Direct Cost Determination) ซึ่งหาได้จากผลรวมของค่าแรงงาน ค่าวัสดุใช้สอยและค่าลงทุนดังนี้

ต้นทุนโดยตรงทั้งหมด Total Direct Cost TDC	=	ค่าแรงงาน Labor Cost LC	+	ค่าวัสดุใช้สอย Material Cost MC	+	ค่าลงทุน Capital Cost CC
---	---	-------------------------------	---	---------------------------------------	---	--------------------------------

ค่าแรงงาน ได้แก่ ผลตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับซึ่งส่วนมากมักอยู่ในรูปตัวเงิน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา เบี้ยเลี้ยง เงินช่วยเหลือบุตร เงินช่วยเหลือบุตร ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น

ค่าวัสดุใช้สอย ได้แก่ วัสดุสิ้นเปลืองต่างๆ เช่น วัสดุสำนักงาน งานบ้าน งานครัว ยา อาหาร เครื่องมือวิทยาศาสตร์การแพทย์ งานช่าง น้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมบำรุง รวมทั้งเครื่องมือแพทย์ที่ตีความว่าเป็นวัสดุ เป็นต้น

ค่าลงทุน ได้แก่ ต้นทุนเนื่องจากค่าเสื่อมราคาประจำปีของอาคารสิ่งก่อสร้าง ครุภัณฑ์ การแพทย์ และสำนักงาน เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 หาต้นทุนทางอ้อมของแต่ละกลุ่ม (Indirect Cost Determination) โดยมีหลักการสำคัญที่ว่า ต้นทุนทางตรง (Direct Cost) ของหน่วยงานต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NRPCC) และหน่วยงานต้นทุนที่ก่อให้เกิดรายได้ (RPCC) ซึ่งเป็นหน่วยต้นทุนส่งต่อ (Transient cost Centers : TCC) จะถูกกระจายมาเป็นต้นทุนของหน่วยทางอ้อม (Indirect Cost) ของหน่วยงานอื่นๆ ตามความสัมพันธ์ในการให้บริการหรือการสนับสนุนโดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม ต้นทุนทั้งหมดจะถูกกระจายมาตกอยู่ในหน่วยงานต้นทุนที่ให้บริการผู้ป่วย (PS) ซึ่งเป็นหน่วยต้นทุนดูดซับ (Absorbing Cost Centers : ACC) ดังนั้นหน่วยต้นทุนดูดซับ (ACC) จะมีต้นทุนเต็ม (Full Cost) เท่ากับ ต้นทุนทางตรง (Direct Cost) ของหน่วยต้นทุนดูดซับ (ACC) นั้นเอง รวมกับ ต้นทุนทางอ้อม (Indirect Cost) ที่ถูกกระจาย (Allocated) มาจากหน่วยต้นทุนส่งต่อ (TCC) ต่างๆ

ขั้นตอนที่ 4 หาต้นทุนต่อหน่วยจากต้นทุนโดยตรงและทางอ้อม (Unit Cost Calculation) หลังจากกระจายต้นทุนของหน่วยต้นทุนส่งต่อ (TCC) ไปยัง หน่วยต้นทุนดูดซับ (ACC) ซึ่งได้แก่หน่วยงานต้นทุนที่ให้บริการผู้ป่วย (PS) จนหมด จะพบว่าต้นทุนทั้งหมด (Full Cost) ของหน่วยงานต้นทุนที่ให้บริการผู้ป่วย (PS) คือ

ต้นทุนทั้งหมด (FC) ของ หน่วยต้นทุนที่ให้บริการผู้ป่วย (PS)	=	ต้นทุนทางตรง (DS) ของ หน่วยต้นทุนที่ให้บริการผู้ป่วย (PS)	+	จาก หน่วยงานต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NRPCC) และ หน่วยงานต้นทุนที่ก่อให้เกิดรายได้
--	---	---	---	--

1.3.3 วิธีการจัดสรรต้นทุน (Cost Allocation Method)

วิธีการจัดสรรต้นทุนทั้งหมดอาจจำแนกออกเป็น 4 วิธี (บวร งามศิริอุดม และทิพาพร เสถียรศักดิ์พงษ์, 2538 และกรรณิกา อินทร์ปราง, 2539) ได้แก่

1.3.3.1 Direct Allocation Method

1.3.3.2 Step-Down Allocation Method

1.3.3.3 Double Distribution Method หรือ Double Apportionment Allocation Method

1.3.3.4 Simultaneous Equation Allocation Method

1.3.3.1 Direct Allocation Method เป็นการจัดสรรต้นทุนโดยตรงรวมของ TCC ไปยัง ACC โดย NRPCC และ RPCC ไม่มีการจัดสรรให้แก่กันและกันเลย แต่แต่ละแผนกต่างก็จัดสรรต้นทุนของตนให้กับแผนกบริการผู้ป่วยโดยตรง วิธีนี้มีข้อดี คือ คำนวณง่าย ส่วนข้อเสีย ก็เนื่องจากวิธีนี้ไม่คำนึงถึงความสัมพันธ์กันของ TCC ทำให้การยอมรับหรือนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย

1.3.3.2 Step-Down Allocation Method เป็นวิธีการจัดสรรต้นทุนที่คำนึงถึงการให้บริการหรือความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานแผนกต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NRPCC) และแผนกที่ก่อให้เกิดรายได้ (RPCC) โดยวิธีการกระจายจะมีการจัดลำดับของ TCC ตามความมาน้อยของบริการที่ให้แก่แผนกต้นทุนอื่นๆ คือ หน่วยงาน TCC ที่ถูกจัดไว้ลำดับต้นๆ จะมีโอกาสกระจายให้หน่วยงาน TCC อื่นมาก แต่มีโอกาสรับจากหน่วยงานอื่นน้อยส่วนหน่วยงานอื่นที่อยู่ลำดับท้าย จะมีโอกาสกระจายไปให้ผู้ใช้น้อย แต่มีโอกาสรับจากหน่วยงานอื่นมากแม้ว่าวิธีนี้จะบ่งถึงความสัมพันธ์ของการใช้ทรัพยากรได้ดีกว่าวิธีที่ 1 แต่การจัดลำดับเป็นเรื่องที่ไม่มีข้อตกลงแน่นอน ถ้าลำดับเปลี่ยนค่าที่คำนวณได้ก็เปลี่ยนไปด้วย ทำให้ Indirect Cost ที่คำนวณได้ไม่แน่นอน นอกจากนั้นเมื่อ TCC กระจายต้นทุนไปแล้วจะปิด ไม่รับต้นทุนจากหน่วยงานอื่นอีก และแผนกต้นทุนที่อยู่ถัดมาก็จะ จัดสรรต้นทุนของตน (ซึ่งเป็นผลรวมระหว่างต้นทุนทางตรงของตนเองกับต้นทุนทางอ้อมจากแผนกต้นทุนที่อยู่เหนือกว่า) ให้กับแผนกต้นทุนอื่นๆ ทั้งหมดที่อยู่ถัดลงมา การจัดสรรต้นทุนจะเป็นลักษณะเช่นนี้จน NRPCC และ RPCC ถูกจัดสรรต้นทุนจนหมดทุกแผนก ต้นทุนทั้งหมดก็จะตกอยู่กับแผนกบริการผู้ป่วย แม้ว่าการจัดสรรต้นทุนแบบ Step-Down Allocation Method จะดีกว่า หรือใกล้เคียงความเป็นจริงมากกว่าวิธี Direct Allocation Method แต่

ก็ยังมิข้อเสีย คือ แผนกต้นทุนที่อยู่ต่ำอันดับกว่าอาจจะให้บริการแผนกต้นทุนที่อยู่เหนือกว่าก็ได้ ซึ่งการจัดสรรวิธีนี้จะมองข้ามความจริงข้อนี้ไป และการจัดลำดับแผนกต้นทุนเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เป็นการเปรียบเทียบที่ไม่มีหลักเกณฑ์แน่ชัด การจัดลำดับต่างกันหลายๆ แบบจะให้ค่าต้นทุนทั้งหมด (Full Cost) ต่างกันได้ ซึ่งวิธีนี้เหมาะที่จะใช้กับโรงพยาบาลที่มีขนาดไม่เกิน 100 เตียง โครงสร้างการบริหารไม่ซับซ้อน หรือมีการแบ่งลักษณะหน้าที่ของหน่วยงานที่ยังไม่แน่นอนชัดเจน

1.3.3.3 Double Distribution Method เป็นวิธีการจัดสรรต้นทุนแบบสองรอบ (หรือหลายรอบ) เป็นวิธีที่ไม่คำนึงถึงลำดับความมากน้อยของการให้บริการหรือวิธีที่ 2 โดยในรอบแรก (First Distribution) แผนก NRPPC และ RPCC ทุกแผนกสามารถจัดสรรต้นทุนให้แก่แผนก PS และให้แก่กันและกันได้ไม่จำกัด หลังจากการจัดสรรรอบแรกผ่านไปแผนก NRPPC และ RPCC ก็จะมีต้นทุนทางอ้อมซึ่งได้รับมาจากการจัดสรรรอบแรกซึ่งจะต้องถูกจัดสรรต่อไปจนหมด ถ้าการจัดสรรอยู่ในลักษณะนี้ไปเรื่อยๆ แต่ละแผนกต้นทุนก็จะมีต้นทุนทางอ้อมเกิดขึ้นต่อไปไม่สิ้นสุด เพียงแต่จำนวนน้อยลงเรื่อยๆ ลักษณะเช่นนี้เรียกว่าวงจรการจัดสรรต้นทุนไม่รู้จบ (Reciprocal Service Loops) การตัดวงจรการจัดสรรต้นทุนไม่รู้จบนี้ทำได้โดยวิธีการจัดสรรแบบ Direct หรือ Step-Down Allocation Method ในรอบที่สอง (Second Distribution) หรือหลังจากจัดสรรแบบรอบแรกหลายๆ ครั้งแล้วก็ได้ การจัดสรรต้นทุนแบบวิธีที่สามนี้จะให้ค่าต้นทุนที่ถูกต้องมากกว่าสองวิธีแรก และการคำนวณก็จะยุ่งยากมากกว่าด้วย

วิธีนี้มีข้อดี คือ คำนึงถึงความสัมพันธ์ที่เป็นจริง โดยไม่ต้องมีการจัดลำดับหน่วยงานทำให้ค่าที่ได้มาของ Indirect Cost ถูกต้อง แต่ถ้าต้องทำการกระจายกลับไปมาหลายครั้งจะทำให้การคำนวณยุ่งยากซับซ้อนมาก จึงแก้ไขโดยครั้งแรกจะกระจายตามสภาพความเป็นจริง ส่วนครั้งที่ 2 ใช้วิธี Direct หรือ Step-Down เข้าช่วยจึงเรียกวิธีนี้ว่า Double Distribution Method และวิธีนี้นิยมใช้ในโรงพยาบาลที่มีขนาด 100 เตียงขึ้นไป ต้นทุนต่อหน่วยที่ได้จะมีค่าใกล้เคียงกับสภาพเป็นจริงมากกว่าวิธี Direct หรือ Step-down Method

1.3.3.4 Simultaneous Equation Allocation Method เป็นวิธีที่ใช้หลักการเดียวกับ Double Distribution Method แต่ใช้สมการเชิงเส้น (Linear Equation) มาช่วยในการแก้ปัญหของการส่งต้นทุนกลับไปกลับมา ผลการแก้สมการจะได้ค่าสมมุติค่าหนึ่ง ซึ่งเป็นค่ารวมของต้นทุนที่กระจายผ่าน TCC นับครั้งอนันต์จนถึงจุดสมดุล คือ ไม่มีต้นทุนเหลือที่ TCC อยู่เลย นำค่าสมมุตินี้ไปคำนวณหาต้นทุนที่ ACC ได้รับอีกครั้งหนึ่ง จึงนับว่าเป็นวิธีที่ละเอียดถูกต้องที่สุดในการกระจาย

ต้นทุนตามความสัมพันธ์ที่เป็นจริง สำหรับการหาคำตอบถ้าใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการคำนวณทำได้ไม่ยาก

ถึงแม้ว่าการจัดสรรต้นทุนแบบ Simultaneous Equation Allocation Method จะเป็นวิธีการจัดสรรต้นทุนที่ดีที่สุดก็ตาม แต่วิธีการทางคณิตศาสตร์ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญในการจัดสรรต้นทุน สิ่งที่สำคัญ คือ การกำหนดเกณฑ์ในการจัดสรรต้นทุน (Allocation Criteria) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลที่ได้แตกต่างกันมากกว่าวิธีที่ใช้ในการจัดสรรต้นทุนแต่ละวิธีที่นำมาใช้วิเคราะห์ต้นทุน เกณฑ์การกระจายต้นทุนนั้น มีลักษณะเป็นข้อมูลที่แสดงถึง ความสัมพันธ์ถึงการสนับสนุนหรือการใช้บริการระหว่างหน่วยงาน มักเป็นข้อมูลที่แสดงถึงปริมาณของหน่วยงานนั้นๆ ที่ให้การสนับสนุนหน่วยงานอื่นตามสภาพความเป็นจริง เช่น ปริมาณเวชภัณฑ์ที่แต่ละฝ่ายเบิกไปจำนวนผู้ป่วย เป็นต้น ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลเหล่านี้ หรือเก็บรวบรวมได้ยากอาจจะใช้ตัวกำหนดอื่นมาเป็นเกณฑ์ได้ เช่น จำนวนบุคลากรในหน่วยงาน ซึ่งการกำหนดเกณฑ์ในการจัดสรรต้นทุนแตกต่างกัน จะมีผลต่อความแตกต่างของการวิเคราะห์ต้นทุน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยั้งที่จะต้องกำหนดเกณฑ์การจัดสรรต้นทุนให้สอดคล้องกับความเป็นจริง เพื่อให้การจัดสรรต้นทุนเป็นไปอย่างเหมาะสม และน่าเชื่อถือและการศึกษาต้นทุนเฉพาะต้นทุนดำเนินการ ซึ่งจะใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ

วิธีการประเมินต้นทุนสถานพยาบาลแบบลด

วิเคราะห์ต้นทุนแบบลดเป็นการนำข้อมูลทุติยภูมิ ที่ได้รับจากข้อมูลรายงาน 0110 รง .5 และข้อมูลด้านการเงินอื่นๆ ประจำปีงบประมาณนั้นๆ มาใช้ในการคำนวณหาต้นทุนต่อหน่วยผู้ป่วยนอก และ ผู้ป่วยในเท่านั้น (ข้อจำกัดของวิธีนี้คือ คำนวณได้เฉพาะต้นทุนดำเนินการ เพราะไม่สามารถคำนวณต้นทุนค่าลงทุนได้) โดยจะต้องมีข้อมูลดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายต่างๆ ทั้งเงินงบประมาณ และ เงินนอกงบประมาณที่สถานพยาบาลนั้นๆ ใช้ในปีงบประมาณที่จะทำการวิเคราะห์ต้นทุน
2. ปริมาณบริการผู้ป่วยนอก และ ผู้ป่วยใน ในปีงบประมาณที่จะทำการวิเคราะห์ต้นทุน
3. สัดส่วนของต้นทุน ผู้ป่วยในต่อรายกับต้นทุนผู้ป่วยนอกต่อครั้ง (คำนวณได้จากต้นทุนต่อหน่วยที่ได้มีการวิเคราะห์โดยวิธีการแบบสมบูรณ์มาใช้อ้างอิง)

วิธีการวิเคราะห์

คือการนำข้อมูลต้นทุนดำเนินการ (Operating Cost) หมายถึง รายจ่ายจากรายงานของโรงพยาบาล (แบบรายงาน 0110 รง.5) ทั้งที่จ่ายจากเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณซึ่งรวมต้นทุนค่าแรง (Labor Cost) ในหมวด เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย และเงินเพิ่มพิเศษสำหรับแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร ที่ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว เป็นต้นและรายจ่ายค่าวัสดุ (material cost) ในหมวด ค่าวัสดุ สาธารณูปโภค เงินอุดหนุน รายจ่ายอื่นๆ และงบกลางเป็นตัวเศษ (nominator)

ตัวส่วน (Denominator) ได้แก่ จำนวนครั้งผู้ป่วยนอก (OPD visit) บวกจำนวนรายผู้ป่วยใน (IP Case) ซึ่งถ่วงน้ำหนักด้วยสัดส่วนต้นทุนต่อรายผู้ป่วยในต่อต้นทุนต่อครั้งผู้ป่วยนอกโดยอ้างอิงจากงานวิเคราะห์ต้นทุนแบบมาตรฐานที่ผ่านมา ในที่นี้ให้ใช้สัดส่วนดังนี้

โรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป ใช้สัดส่วน 18:1 (จกกล เลิศธีรดำรง, 2544)

โรงพยาบาลชุมชน ใช้สัดส่วน 14 : 1 (สุกัลยา คงสวัสดิ์และคณะ, 2541)

ดังนั้น ต้นทุนดำเนินการต่อรายผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป

$$= \frac{\text{ต้นทุนดำเนินการ}}{\text{จำนวนครั้งผู้ป่วยนอก} + (\text{จำนวนรายผู้ป่วยใน} * 18)}$$

ต้นทุนดำเนินการต่อรายผู้ป่วยในโรงพยาบาลศูนย์โรงพยาบาลทั่วไป

$$= \text{ต้นทุนต่อรายผู้ป่วยนอก} * 18$$

ต้นทุนดำเนินการต่อรายผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลชุมชน

$$= \frac{\text{ต้นทุนดำเนินการ}}{\text{จำนวนครั้งผู้ป่วยนอก} + (\text{จำนวนรายผู้ป่วยใน} * 14)}$$

ต้นทุนดำเนินการต่อรายผู้ป่วยในโรงพยาบาลชุมชน

$$= \text{ต้นทุนต่อรายผู้ป่วยนอก} * 14$$

1.3.4 การปรับมูลค่าของต้นทุนและผลได้มาเป็นมูลค่า ณ จุดเวลาเดียวกัน

ผลแห่งความเจริญทางเศรษฐกิจ และระบบเศรษฐกิจเองจะมีผลทำให้ค่าของเงินต่ำลงเรื่อยๆ เป็นต้นว่าเงิน 100 บาท ในปัจจุบันจะมีค่าที่แท้จริงมากกว่า 100 บาท ในอีก 10 ปีข้างหน้า หรือในทำนองตรงกันข้ามเงิน 100 บาท ในอีก 10 ปีข้างหน้า จะมีค่าที่แท้จริงน้อยกว่า 100 บาท ในปัจจุบัน เพราะฉะนั้นการเปรียบเทียบมูลค่าต้นทุนและผลได้ ถ้าต้นทุนและผลได้เกิดขึ้น ณ เวลาต่างกันจำเป็นต้องปรับค่าของต้นทุนและผลได้มาเป็นมูลค่า ณ จุดเวลาเดียวกัน ทั้งนี้เพราะค่าของเงิน ณ เวลาที่ต่างกันไม่เท่ากัน วิธีการที่นิยมใช้กันมากก็คือการปรับมูลค่าของต้นทุนและผลได้มาเป็นมูลค่าปัจจุบัน (Present value) ก่อนการนำมาเปรียบเทียบ (สมคิด แก้วสนธิ และภิรมย์ กมลรัตนกุล, 2534)

1.3.4.1 การปรับมูลค่าของเงินในอนาคตมาเป็นปัจจุบัน

$$C_0 = C_n / (1+r)^n$$

เมื่อ C_0 = มูลค่าของเงินในปัจจุบัน
 C_n = มูลค่าของเงินในอนาคตปีที่ n
 r = อัตราลด

1.3.4.2 การปรับมูลค่าของเงินในอดีตมาเป็นปัจจุบัน

$$C_0 = C_1 / (1+r)^1$$

เมื่อ C_0 = มูลค่าของเงินในปัจจุบัน
 C_1 = มูลค่าของเงินในอดีตปีที่ t
 r = อัตราลด

ในบางกรณีต้นทุนทั้งหมด ไม่ได้จ่ายในงวดเวลาเดียว และทำนองเดียวกันผลได้ที่เกิดขึ้น ก็ไม่ได้เกิดทั้งหมดในงวดเวลาเดียว แต่เกิดขึ้นในหลายๆ งวดเวลา การเกิดของต้นทุนมักจะเป็น งวดเวลาที่มาก่อนการเกิดของผลได้ ดังนั้นจะต้องคำนวณต้นทุนที่เกิดขึ้นในอดีตแต่ละงวดเวลารวม มาเป็นต้นทุน ณ เวลาปัจจุบัน และจะต้องประมาณผลได้ที่เกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นในงวด เวลาต่างๆ ในอนาคต แล้วนำมาคำนวณเป็นผลได้ในงวดเวลาปัจจุบัน เพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประชา วสุประสาท (2522) ได้ศึกษาหาจำนวนเตียง อัตราการใช้เตียง และขนาดของ โรงพยาบาลที่เหมาะสม โดยทำการศึกษาในโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานครฯ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2517-2520 พบว่า ลักษณะของกราฟต้นทุนเฉลี่ย (Average Cost Curve) ของโรงพยาบาล ในประเทศไทย โดยทั่วไปจะเป็นรูปตัว U นั่นคือในระยะเวลาแรกๆ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อจำนวนเตียง จะลดลงเรื่อยๆ ตามการเพิ่มขึ้นของขนาดหรือจำนวนเตียงจนถึงจำนวนเตียงที่ระดับหนึ่งจะให้ ค่าใช้จ่ายต่อเตียงต่ำสุด และ คาดว่าจะก่อให้เกิดต้นทุนที่ต่ำที่สุด คือ จำนวน 542 เตียง แต่ถ้าเพิ่ม จำนวนเตียงเข้าไปอีก ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเตียงจะเพิ่มสูงขึ้น เพราะโรงพยาบาลมีขนาดใหญ่ขึ้นมาก เท่าไหร่ การรั่วไหลก็จะมีมากขึ้นตามมาและประสิทธิภาพจะต่ำลง แต่อย่างไรก็ตามการพิจารณา ดังกล่าว ต้องคำนึงถึงอัตราการเข้าออกของผู้ป่วยใน (Turn-over of Inpatient) ร่วมด้วย นั่นคือ ถ้า โรงพยาบาลไหนมีอัตราการครองเตียง (Occupancy Rate) ต่ำกว่า 29-33 คนไข้ต่อเตียงต่อปี การเพิ่มขนาดเตียงจะไม่ก่อให้เกิดการประหยัดทางเศรษฐกิจแม้ว่าจะใช้กำลังการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดก็ตาม

คณงยุทธ กาญจนกุล และคณะ (2523) ได้ศึกษาด้านทุนของการให้บริการของสถานบริการ สาธารณสุขในชนบทโดยวิธี Step-down Method พบว่า โรงพยาบาลอำเภอทุกแห่งมีรายจ่าย ส่วนใหญ่เป็นค่าแรง และค่าวัสดุสิ่งของสิ้นเปลือง ในสัดส่วนเกือบเท่ากัน สัดส่วนที่น้อยที่สุด เป็นรายจ่ายค่าลงทุนสำหรับต้นทุนเฉลี่ยค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกเท่ากับ 53 บาทต่อครั้ง ผู้ป่วยใน 182 บาทต่อวันนอน หรือ 508 บาทต่อราย และยังได้ศึกษาถึงต้นทุนของโรงพยาบาลระดับ จังหวัด (คณงยุทธ กาญจนกุลและคณะ, 2523 ข) โดยคัดเลือกโรงพยาบาลระดับจังหวัด 12 แห่ง แบ่งออกเป็นโรงพยาบาลขนาดกลาง (121-240 เตียง) ขนาดใหญ่ (241-360 เตียง) และขนาด ใหญ่พิเศษ (361 เตียงขึ้นไป) ภาคละ 1 แห่งต่อขนาด จัดสรรต้นทุนโดยวิธี Double Distribution Allocation Method พบว่า โรงพยาบาลขนาดกลางมีอัตราส่วนค่าแรงงาน : ค่าวัสดุ : ค่าลงทุนเท่า

กับ 39 : 49 : 12 ตามลำดับ โรงพยาบาลขนาดกลางมีอัตราส่วนค่าแรงงาน : ค่าวัสดุ : ค่าลงทุน เท่ากับ 42 : 45 : 13 และโรงพยาบาลขนาดใหญ่พิเศษมีอัตราส่วนเท่ากับ 35 : 53 : 12 โดยมีต้นทุนผู้ป่วยนอกเฉลี่ยเท่ากับ 63 บาทต่อครั้ง และมีต้นทุนผู้ป่วยในของโรงพยาบาลขนาดกลางใหญ่ และใหญ่พิเศษเฉลี่ยเท่ากับ 193,198, และ 194 บาทต่อวันตามลำดับ

ศรีสุรางค์ จิตชินะกุล (2524) ได้ศึกษาต้นทุนโรงพยาบาลเลิศจิน ในปีงบประมาณ 2521-2523 โดยวิธีการ Step-Down Method พบว่าต้นทุนต่อหน่วยผู้ป่วยนอกมีค่าเท่ากับ 30 บาทต่อครั้ง ส่วนผู้ป่วยใน (อายุรกรรม ศัลยกรรม ศัลยกรรมออร์โธปิดิกส์ กุมารเวชกรรม สูตินรีเวชกรรม จักษุ โสต ศอ นาสิก ผู้ป่วยพิเศษ และผู้ป่วยหนัก I.C.U) มีค่าเท่ากับ 268, 208, 168, 228,199,200,331 และ 1,951 บาทต่อวันป่วยตามลำดับ

สมศักดิ์ ผ่องประเสริฐ และคณะ (2530) ได้ศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการของโรงพยาบาลลำปาง โดยเก็บข้อมูลย้อนหลังในปีงบประมาณ 2529 โดยใช้วิธี Double Distribution Method พบว่า ต้นทุนค่าใช้จ่ายสูงสุดอยู่ที่แผนกกระดูก คือ เท่ากับ 223.43 บาทต่อครั้ง ตามด้วยอายุรกรรมมีค่า 218.89 บาทต่อครั้ง สำหรับผู้ป่วยในมีค่าต้นทุนต่อหน่วยบริการสูงสุดอยู่ที่หอผู้ป่วยหนัก คือ มีค่าเท่ากับ 1,737.45 บาท ต่อวันป่วย รองลงมา คือ อุบัติเหตุมีค่าเท่ากับ 921.84 บาทต่อวันป่วย

วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร และคณะ (2531) ได้ศึกษาเพื่อพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนในโรงพยาบาลของรัฐ พร้อมกับออกแบบศึกษารายได้ของโรงพยาบาลตามแผนกผู้ป่วย และลักษณะของรายได้ เพื่อสนองต่อการหาต้นทุนต่อหน่วยของการให้บริการตามแผนกผู้ป่วย (Department Cost) โดยศึกษาในโรงพยาบาลตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 2529 ถึง 31 มกราคม 2530 และ โรงพยาบาลศรีสะเกษ ตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 2529 ถึง 30 พฤศจิกายน 2529 ใช้วิธีจัดสรรต้นทุนแบบ Double Distribution Method ผลการศึกษาพบว่า ในโรงพยาบาลตระการพืชผลจังหวัดอุบลราชธานี ต้นทุนต่อหน่วยของแผนกบริการผู้ป่วยเฉลี่ย 72 บาท ต่อครั้ง ต้นทุนต่อหน่วยของแผนกบริการผู้ป่วยในเฉลี่ย 806 บาทต่อราย ในขณะที่มีรายได้จากผู้ป่วยนอกเฉลี่ย 24 บาทต่อครั้ง และจากผู้ป่วยในเฉลี่ย 136 บาทต่อราย สำหรับโรงพยาบาลศรีสะเกษ มีต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยนอกเฉลี่ย 85 บาท ต่อครั้ง ผู้ป่วยในเฉลี่ย 1,255 บาทต่อราย ในขณะที่มีรายได้จากผู้ป่วยนอกเฉลี่ย 38 บาทต่อครั้ง และจากผู้ป่วยในเฉลี่ย 159 บาทต่อราย

สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ และคณะ (2532) ได้ทำการศึกษาต้นทุนในโรงพยาบาล 8 แห่ง คือ โรงพยาบาลดอยสะเก็ด และโรงพยาบาลหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โรงพยาบาลศรีบุญเรือง

และโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โรงพยาบาลท่าใหม่และโรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี โรงพยาบาลไชยาและโรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างเดือนเมษายน - พฤศจิกายน 2531 จัดสรรต้นทุนแบบ Double Distribution Method ได้จัดกลุ่มงานเป็นหน่วยต้นทุน 4 กลุ่ม คือ NRPPC, RPCC, PS และ NPS (Non Patient Service) ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนค่าแรง : ต้นทุนค่าวัสดุ : ต้นทุนค่าลงทุน เท่ากับ 5 : 4 : 1 ตามลำดับ ต้นทุนต่อครั้งผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลศูนย์เป็น 68 และ 122 บาทตามลำดับ ต้นทุนต่อรายผู้ป่วยในโรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลศูนย์เป็น 1,203 และ 2,221 บาทตามลำดับ

จิราวรรณ วรรณเวก (2534) ได้ศึกษาต้นทุนต่อหน่วยบริการผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในปีงบประมาณ 2533 โดยการกระจายต้นทุนวิธี Simultaneous Equation Method ใช้การเก็บข้อมูลย้อนหลังจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่มีอยู่แล้วและบางส่วนทำการศึกษาไปข้างหน้า จำแนกแผนกต่างๆ ในตึกผู้ป่วยนอกเป็น 3 กลุ่มหน่วยงานคือ RPCC, NRPPC และ PS ผลการศึกษาพบว่าอัตราส่วนต้นทุนค่าแรง : ต้นทุนค่าวัสดุ : ต้นทุนค่าลงทุน เท่ากับ 3 : 6 : 2 ตามลำดับ ต้นทุนต่อหน่วยการให้บริการผู้ป่วยนอกมีต้นทุนเฉลี่ย 241.73 บาทต่อครั้ง

สุนี ชลาภิรมย์ และคณะ (2535) ได้ศึกษาต้นทุนต่อหน่วยการให้บริการโรงพยาบาลสมเด็จพระยา ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนค่าแรงต่อต้นทุนค่าวัสดุเป็น 86 : 50 ต้นทุนต่อหน่วยการให้บริการผู้ป่วยนอกจิตเวชและประสาทวิทยาเท่ากับ 498.65 บาท และ 567.05 บาท ตามลำดับ ส่วนต้นทุนต่อหน่วยการให้บริการ (ต่อวันป่วย) ของผู้ป่วยในเท่ากับ 123.41 บาท (โดยไม่มีกรณีนำเอาค่าอาหารมาคิด)

วิวัฒน์ ยลาภูชานนท์ และคณะ (2536) ได้ศึกษาต้นทุนโรคจิตเภทและโรคประสาทในโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจย้อนหลัง คำนวณต้นทุนรวมจากค่าลงทุนจริงของอาคารและครุภัณฑ์ ค่าดำเนินการแปรผัน และต้นทุนทางอ้อมกระจายทุนระหว่างหน่วยงานด้วยวิธีการจัดสรรต้นทุนแบบสองครั้ง พบว่า ค่าลงทุน : ค่าดำเนินการพื้นฐาน : ค่าดำเนินการแปรผันเท่ากับ 4 : 14 : 1 ต้นทุนต่อวันป่วยของตึกอังสนา 2 มีค่าสูงสุดต่อ 678 บาท/วัน และต่ำสุดคือ ตึกโนรี 161.80 บาท/วัน และต้นทุนต่อรายสูงสุดคือตึกคอนดู่หญิง 22,000 บาท / ราย ต้นทุนต่ำสุดคือ ตึกชงโคล่าง 1,793.49 บาท ต้นทุนหน่วยของ OPD 43.23 บาท/ครั้ง ต้นทุนผู้ป่วยนอกโรคจิตเภทเฉลี่ย 175.36 บาท/ครั้ง ต้นทุนผู้ป่วยในเฉลี่ย 9,446.17 บาท/ครั้ง โดยมีจำนวนวันรักษาเฉลี่ย 25 วัน ส่วนต้นทุนผู้ป่วยนอกโรคประสาทเฉลี่ย 132.89 บาท / ครั้ง และ ต้นทุน ผู้ป่วยในเฉลี่ย 7,207.44 บาท / ครั้ง โดยมีจำนวนวันรักษาเฉลี่ย 21 วัน

บวร งามศิริอุดม และทิพาพร เสถียรศักดิ์พงษ์ (2538) ได้ศึกษาต้นทุนต่อหน่วยบริการ และการคืนทุน ของโรงพยาบาลแม่และเด็ก เชียงใหม่ ในปีงบประมาณ 2537 โดยจัดสรรต้นทุน แบบ Simultaneous Equation Allocation Method ทำการศึกษาเชิงพรรณนาแบบไปข้างหน้า (Descriptive Prospective Study) ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 8 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2537 ถึง 30 มกราคม 2538 ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนต้นทุนค่าแรง : ต้นทุนค่าวัสดุ : ต้นทุนค่าลงทุน เท่ากับ 63 : 27 : 10 ตามลำดับ ต้นทุนการให้บริการผู้ป่วยนอกเฉลี่ย 152.77 บาท ต่อครั้ง ต้นทุนผู้ป่วยในเฉลี่ยต่อรายและเฉลี่ยต่อวันนอนเท่ากับ 3,569.68 และ 922.22 บาท ตามลำดับ

กรรณิกา อินทร์ปรา (2539) ได้ศึกษาต้นทุนต่อหน่วยของงานบริการผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลแพร่ ในปีงบประมาณ 2538 ในทรรศนะของผู้ให้บริการ แบ่งกลุ่มหน่วยงานออกเป็น 3 หน่วยงาน คือ NRPCC, RPCC และ PS จัดสรรต้นทุนโดยวิธี Simultaneous Equation Allocation Method ผลการศึกษาพบว่างานบริการผู้ป่วยนอกมีต้นทุนเฉลี่ยผู้ป่วยนอกทั้งหมดเท่ากับ 151.80 บาทต่อครั้ง จัดเป็นต้นทุนที่เรียกเก็บได้ร้อยละ 73.60 และส่วนที่เรียกเก็บไม่ได้ร้อยละ 26.40 อัตราส่วนต้นทุนค่าแรง : ต้นทุนค่าวัสดุ : ต้นทุนค่าลงทุน ของกลุ่มหน่วยงานบริการผู้ป่วยนอก เท่ากับ 26.76 : 1.00 : 3.49 และได้สรุปว่าต้นทุนค่าแรงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงต่อต้นทุนรวมทั้งหมดของหน่วยงานในโรงพยาบาล

ศุภสิทธิ์ พรธรรมาบุญ และคณะ (2541) ได้ศึกษาต้นทุนต่อหน่วยบริการโรงพยาบาล ศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป จำนวน 9 แห่ง ที่เข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนาระบบการเงินการคลังโรงพยาบาล ในปี 2539 – 2542 แบ่งหน่วยต้นทุน (Cost center) เป็น 3 กลุ่ม กลุ่มไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non Revenue-Producing Cost Center : NRPCC) กลุ่มหน่วยงานต้นทุนที่ก่อให้เกิดรายได้ (Revenue-Producing Cost Center : RPCC) กลุ่มหน่วยงานต้นทุนที่ให้บริการผู้ป่วย (Patient Service : PS) ใช้วิธีการกระจายต้นทุน ใช้เทคนิคการกระจายพร้อมกันตามสมการ (Simultaneous Equation) โดยให้หน่วยไม่ก่อให้เกิดรายได้ และหน่วยก่อให้เกิดรายได้เป็นกลุ่มดูดซับ ต้นทุนก่อน หรือหน่วยต้นทุนชั่วคราว (Absorbing cost center, Transient cost center, TCC) จากนั้นจึงกระจายต้นทุนจนหมดแก่กลุ่มบริการผู้ป่วย ซึ่งเป็นหน่วยต้นทุนสุดท้าย (Final Cost center, FCC) ใช้โปรแกรมมาโครแก้สมการ matrix ได้ผลลัพธ์คือ ต้นทุนต่อครั้งผู้ป่วยนอกอยู่ระหว่าง 205-532 บาท ต้นทุนต่อครั้งผู้ป่วยในอยู่ระหว่าง 4,604-7,751 บาท โดยมีแนวโน้มว่าจะมีการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) จะอยู่ที่ 400-600 เตียง

สุวัฒน์ มหัตนรินทร์กุล และคณะ (2542) ได้ศึกษาค้นทุนต่อหน่วยงานบริการผู้ป่วยโรงพยาบาลสวนปรุง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาต้นทุนต่อหน่วยของงานบริการผู้ป่วย โรงพยาบาลสวนปรุง ศึกษาพฤติกรรมของต้นทุนในแง่ของสัดส่วนของต้นทุนค่าแรง ค่าวัสดุ และ ค่าลงทุน รายได้ของโรงพยาบาล อัตราการคืนทุน และจุดคุ้มทุน รวมทั้งได้วิเคราะห์ความไวของต้นทุน ในทัศนะของผู้ให้บริการ เก็บข้อมูล ย้อนหลังในครึ่งปีงบประมาณ 2541 ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2540 ถึง 31 มีนาคม 2541 โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลค่าแรง ค่าวัสดุ ค่าลงทุน และการจัดสรรแรงงาน จากข้อมูลแบบรายงานค่าแรง ค่าวัสดุ ค่าลงทุน และบุคลากรของโรงพยาบาลสวนปรุง โดยแบ่งหน่วยงานของโรงพยาบาลออกเป็น 3 หน่วยต้นทุน คือ หน่วยต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NRPCC) หน่วยต้นทุนที่ก่อให้เกิดรายได้ (PRCC) และ หน่วยต้นทุนที่ให้บริการผู้ป่วย (PS) การจัดสรรต้นทุนจากหน่วยงานต้นทุนชั่วคราว (NRPCC และ PRCC) ไปยังหน่วยต้นทุนที่ให้บริการผู้ป่วย (PS) โดยวิธี Simultaneous Equation ตามเกณฑ์การจัดสรรต้นทุนที่เหมาะสมกับแต่ละหน่วยงาน ผลการวิจัยพบว่า ต้นทุนหน่วยงานบริการผู้ป่วยนอก งานทันตกรรม งานสังคมสงเคราะห์ และงานจิตวิทยา มีค่าเท่ากับ 288.74, 197.34, 467.57 และ 1,045.59 บาทต่อครั้ง ตามลำดับ งานคล้ายคลึงกับ งานฟื้นฟูสมรรถภาพ และงานผู้ป่วยไปรษณีย์มีค่าเท่ากับ 540.73, 928.08 และ 290.24 บาทต่อราย ตามลำดับ ส่วนต้นทุนต่อหน่วยงานบริการผู้ป่วยใน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12,982.18 บาทต่อราย หรือเท่ากับ 349.98 บาท ต่อวันป่วย ในส่วนของพฤติกรรมต้นทุน พบว่า ต้นทุนรวมของโรงพยาบาลสวนปรุงประกอบด้วยต้นทุนค่าแรง ค่าวัสดุ และค่าลงทุน ในสัดส่วน 6.3 : 3.3 : 1 ต้นทุนทางตรง (Direct Cost) ของหน่วยต้นทุน NRPPC และ PS มีมูลค่าของต้นทุนค่าแรงสูงที่สุด (ร้อยละ 46.72 และ 87.3 ตามลำดับ) ในขณะที่ หน่วยต้นทุน RPCC จะมีมูลค่าต้นทุนค่าวัสดุสูงที่สุด (ร้อยละ 80.0)

พรเทพ ศิริวนารังสรรค์ และคณะ (2543) ได้ศึกษาค้นทุนต่อหน่วยของบริการสุขภาพจิตของโรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิตจำนวน 15 แห่ง คือ โรงพยาบาลจิตเวชเลย ศูนย์สุขภาพจิต โรงพยาบาลจิตเวชนครพนม ศูนย์พัฒนาการเด็กภาคเหนือ โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ โรงพยาบาลอุบลราชธานี โรงพยาบาลนิตติจิตเวช โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ โรงพยาบาลสวนปรุง โรงพยาบาลราชานุกูล โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ และโรงพยาบาลศรีธัญญา ในทัศนะของผู้ให้บริการ เก็บข้อมูลย้อนหลังในปีงบประมาณ 2543 ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2542 ถึง 30 กันยายน 2543 โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลค่าแรง ค่าวัสดุ ค่าลงทุน และการจัดสรรแรงงานแบบ

เต็มเวลาเทียบเท่า (FTE) และแบ่งหน่วยงานของโรงพยาบาลต่างๆ ออกเป็น 3 หน่วยต้นทุน คือ หน่วยต้นทุนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NRPCC) หน่วยต้นทุนที่ก่อให้เกิดรายได้ (RPCC) และหน่วยต้นทุนที่ให้บริการผู้ป่วย (PS) โดยจัดสรรต้นทุนจากหน่วยงานต้นทุนชั่วคราว (NRPCC) และ (RPCC) ไปยังหน่วยงานต้นทุนที่ให้บริการผู้ป่วย (PS) โดยวิธีแก้สมการเส้นตรง (Simultaneous Equation) ตามเกณฑ์การจัดสรรต้นทุนที่เหมาะสมกับแต่ละหน่วยงาน พบว่าต้นทุนรวมของงานบริการสุขภาพจิตทั้ง 15 แห่ง มีจำนวนทั้งสิ้น 1,553,835,569 บาท โดยมีองค์ประกอบของต้นทุน ค่าแรง ค่าวัสดุ และค่าลงทุน ร้อยละ 53, 36 และ 10 ตามลำดับ เป็นต้นทุนดำเนินการ (OC) มีจำนวน 1,393,388,394 บาท คิดเป็นร้อยละ 90 ของต้นทุนรวมทั้งหมด โดยมีองค์ประกอบของต้นทุนค่าแรงและต่อค่าวัสดุ คิดเป็นร้อยละ 60 และ 40 ตามลำดับ หน่วยต้นทุน PS ที่มีต้นทุนของการให้บริการสูงที่สุดหลังจากการจัดสรรต้นทุนสองลำดับแรกคือ IPD และ OPD โดยมีต้นทุนรวมจำนวน 988,371,895 บาท และ 347,525,484 บาท คิดเป็นร้อยละ 64 และ 22 ตามลำดับ และมีต้นทุนดำเนินการจำนวน 886,378,980 บาท และ 314,288,972 บาท คิดเป็น ร้อยละ 64 และ 23 ตามลำดับ สำหรับงานบริการผู้ป่วยในมีปริมาณบริการรวมทั้งสิ้น จำนวน 50,349 ราย หรือ 1,927,587 วันป่วย มีค่าเฉลี่ยของต้นทุน รวมต่อหน่วยเท่ากับ 19,630 บาท / ราย หรือ 513 บาท / วันนอน ซึ่งคิดเป็นต้นทุนค่าแรง ค่าวัสดุ และค่าลงทุนต่อหน่วยเท่ากับ 185 บาท/ครั้ง 294 บาท/ครั้ง และ 51 บาท/ครั้งตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยของต้นทุน OC ต่อหน่วยเท่ากับ 17,605 บาท/ราย หรือ 460 บาท / วันป่วย ส่วนงานบริการผู้ป่วยนอกมีปริมาณบริการรวมทั้งสิ้น 656,307 ราย มีค่าเฉลี่ยของต้นทุนรวมและต้นทุนดำเนินการต่อหน่วยเท่ากับ 530 และ 479 บาท/ครั้ง ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นต้นทุนค่าแรง ค่าวัสดุ และค่าลงทุนต่อหน่วยเท่ากับ 185 บาท/ครั้ง 294 บาท/ครั้ง และ 51 บาท/ครั้ง ตามลำดับ ส่วนต้นทุน FC และ OC ต่อหน่วยของงานบริการสุขภาพจิตอื่นๆ สามารถสรุปได้ดังนี้ คือ งานสังคมสงเคราะห์ 164 และ 149 บาท/ครั้ง งานจิตวิทยา 503 และ 418 บาท/ครั้ง งานทันตกรรม 547 และ 481 บาท/ครั้ง งานคลายเครียด 347 และ 259 บาท/ครั้ง งานฟื้นฟูสมรรถภาพ 376 และ 313 บาท/ครั้ง งานยาไปรษณีย์ 351 และ 325 บาท/ราย งาน Hot Line 611 และ 578 บาท/ครั้ง งานพัฒนาการเด็กเล็ก 14,037 และ 12,613 บาท/คน หรือ 463 และ 416 บาท/ครั้ง งานการศึกษาพิเศษ 913 และ 811 บาท/ครั้ง งานนิติจิตเวช 620 และ 534 บาท/ราย งาน Pre-service Counseling 110 และ 103 บาท/ครั้ง

สุวัฒน์ มหัตนรินทร์กุล และ คณะ (2543) ศึกษาประสิทธิภาพของโรงพยาบาลจิตเวช กรมสุขภาพจิตจำนวน 15 แห่ง คือ โรงพยาบาลจิตเวชเลย ศูนย์สุขภาพจิต โรงพยาบาลจิตเวช

น้อยมาก ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการเก็บข้อมูลที่ละเอียด ต้องมีขั้นตอนที่ยุ่งยากในการจัดเก็บข้อมูล ดังนั้นการศึกษาต้นทุนต่อหน่วยครั้งนี้ จะศึกษาด้านทุนโดยการประเมินต้นทุนแบบลัด ซึ่งสามารถทำได้ง่ายกว่าเพื่อให้สามารถนำมาซึ่งประโยชน์ต่อผู้บริหารในการตัดสินใจวางแผน กำหนดนโยบายของโรงพยาบาล และเป็นพื้นฐานการศึกษาเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขของโรงพยาบาลอื่นๆ ต่อไป

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาด้านทุนต่องานบริการสุขภาพจิตมีกรอบแนวคิดในการศึกษา คือ การศึกษาด้านทุน มีความแตกต่างกันขึ้นกับมุมมองของผู้เกี่ยวข้อง เช่น มุมมองของผู้ให้บริการ (Services Provider's Point of View) มุมมองของคนไข้ (Patient's Point of View) หรือของสังคมโดยรวม (Society's Point of View) ซึ่งแต่ละมุมมองจะมีส่วนประกอบของต้นทุนที่พิจารณาแตกต่างกันออกไป เช่น ต้นทุนของโรงพยาบาล คือ ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ เกิดขึ้นจากการให้บริการนั้นๆ โดยจะไม่เท่ากับค่าบริการ (Charge) ที่คิดกับคนไข้ ต้นทุนของคนไข้ คือ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่คนไข้ต้องจ่ายในการมารับบริการ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เป็นผลมาจากการ เจ็บป่วยในครั้งนั้นๆ เช่น การขาดงาน เป็นต้น และต้นทุนในทัศนะของสังคม จะเป็นผลรวมของ ต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นในสังคมนั้น เช่น การทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ในการศึกษาครั้งนี้ จะทำการศึกษาเฉพาะต้นทุนดำเนินการ (Operating Cost) ประกอบด้วย ต้นทุนค่าแรงงาน (Labor Cost) และ ต้นทุนค่าวัสดุใช้สอย (Material Cost) ไม่รวมถึงต้นทุนค่าลงทุน (Capital cost) และประเมินต้นทุนโดยใช้วิธีการแบบลัด (Quick method) ซึ่งสามารถแสดงได้ดังสมการข้างล่าง

ต้นทุนดำเนินการต่อรายผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลจิตเวช

$$= \frac{\text{ต้นทุนดำเนินการ}}{\text{จำนวนครั้งผู้ป่วยนอก} + (\text{จำนวนรายผู้ป่วยใน} \times \text{Factor})}$$

นครพนม ศูนย์พัฒนาการเด็กภาคเหนือ โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ โรงพยาบาลยุวประสาท
 โรงพยาบาลนิติจิตเวช โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น โรงพยาบาล
 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ โรงพยาบาลสวนปรุง โรงพยาบาลราชานุกูล โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์
 โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ และโรงพยาบาลศรีธัญญา โดยเก็บข้อมูลย้อนหลังในปีงบประมาณ
 2543 ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2542 ถึง 30 กันยายน 2543 ในทัศนะของผู้ให้บริการเพื่อศึกษา
 ประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรของโรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต ศึกษาเปรียบเทียบจำนวน
 บุคลากรทางการแพทย์กับปริมาณภาระงานประสิทธิภาพการใช้เตียง และความจำเป็นในการ
 Admit ผู้ป่วย พบว่าโรงพยาบาลในสังกัด กรมสุขภาพจิต เท่ากับร้อยละ 97 ค่าเฉลี่ยอัตรา
 การหมุนเวียนใช้เตียงของโรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิต คิดเป็นร้อยละ 9 ราย ต่อเตียงผู้ป่วย
 ที่ได้รับการ Admit อยู่ในโรงพยาบาลกรมสุขภาพจิต ในวันที่ 1 มีนาคม 2543 มีผู้ป่วยเพศชาย
 จำนวน 3,439 คน คิดเป็นร้อยละ 65 เพศหญิงจำนวน 1,875 คน คิดเป็นร้อยละ 35 คิดเป็น
 สัดส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 2 ต่อ 1 ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ
 24 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 24 มีผู้ป่วยที่จำเป็นต้องเข้ารับการรักษ (Admit)
 อยู่ในโรงพยาบาลเนื่องจากมีอาการทางคลินิก มีจำนวน 2,709 ราย คิดเป็นร้อยละ 51 และเป็น
 ผู้ป่วยที่ไม่จำเป็นต้อง Admit อยู่ในโรงพยาบาลมีจำนวน 2,605 ราย คิดเป็นร้อยละ 49 เหตุผลในการ
 อยู่โรงพยาบาล ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีอาการไม่ดีขึ้น จำนวน 1,645 ราย คิดเป็นร้อยละ 61 รองลงมา
 เป็นกลุ่มเตรียมความพร้อม จำนวน 538 คิดเป็นร้อยละ 20 และเป็นกลุ่มที่มีเหตุผลอื่นๆ จำนวน
 445 ราย คิดเป็นร้อยละ 16 เหตุผลในการอยู่โรงพยาบาลโดยไม่จำเป็น ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่รอญาติ
 มารับ จำนวน 1,056 ราย คิดเป็นร้อยละ 41 รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีสาเหตุอื่นๆ จำนวน 857 ราย
 คิดเป็นร้อยละ 33 และ ผู้ป่วยญาติทิ้ง จำนวน 618 ราย คิดเป็นร้อยละ 24 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ต้นทุนส่วนใหญ่จะวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วย และสัดส่วนขององค์ประกอบ
 ต้นทุนระหว่าง ค่าแรง : ค่าวัสดุ : ค่าลงทุน โดยต้นทุนส่วนใหญ่ของทุกแห่งจะเป็นประเภทค่าแรง
 มากที่สุด รองลงมาเป็นค่าวัสดุ แต่ในส่วนของคุณทุนโรงพยาบาลระดับจังหวัดและโรงพยาบาล
 ศูนย์ พบว่าคุณทุนส่วนหนึ่งสูงที่สุดกลับเป็นต้นทุนค่าวัสดุ รองลงไปเป็นต้นทุนค่าแรงและ
 น้อยที่สุดเป็นต้นทุนค่าลงทุนส่วนต้นทุนต่อหน่วยพบว่า ต่อหน่วยบริการผู้ป่วยนอกสูงขึ้น

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้นทุนโรงพยาบาลของรัฐนั้น
 จะเห็นได้ว่าในกระทรวงสาธารณสุขนั้นมีงานวิจัยเกี่ยวกับต้นทุนของโรงพยาบาลอยู่ไม่ค้อยมากนัก
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรมสุขภาพจิตที่เป็นโรงพยาบาลทางจิตเวช มีผู้ทำการศึกษาเรื่องเหล่านี้ไว้

$$\text{Operating unit cost ของ OPD Visit} = \frac{\text{Total Operating expense}}{(\text{OPD Visit}) + (\text{IPD case} * \text{Factor})}$$

ต้นทุนดำเนินการต่อรายผู้ป่วยในโรงพยาบาลจิตเวช

$$= \text{ต้นทุนต่อรายผู้ป่วยนอก} * \text{Factor}$$

$$\text{Operating unit cost ของ IPD Case} = \text{Unit Cost ของ OPD visit} * \text{Factor}$$

ซึ่ง Factor หมายถึง ตัวคูณค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าคงที่ของการปรับน้ำหนักผลงานระหว่างผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน โดยค่า Factor ของการศึกษามีค่าเท่ากับ 37 ซึ่งเป็นค่า Factor ที่ได้มาจากการศึกษาวิจัยต้นทุนต่อหน่วยงานบริการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2543 (พรเทพ ศิริวนารังสรรค์, 2543)

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยต้นทุนต่อหน่วยงานบริการสุขภาพจิตของโรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547 นี้ เป็นการศึกษาต้นทุนดำเนินการต่อหน่วย (Operating unit cost) โดยวิธีลัด (Quick method) จำแนกเป็นต้นทุนต่อรายผู้ป่วยในและต้นทุนต่อครั้งผู้ป่วยนอก

รูปแบบการวิจัย

เป็นวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive study) ที่ทำการวิจัยต้นทุนต่อหน่วยบริการสุขภาพจิตของโรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต จำนวน 17 แห่ง ทำการวิจัยย้อนหลัง (Retrospective study) ในปีงบประมาณ 2547

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ข้อมูลรายงานการเงิน

สถานที่เก็บข้อมูล

ประกอบด้วย

1. สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา
2. โรงพยาบาลศรีธัญญา
3. สถาบันราชานุกูล
4. สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์
5. โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์
6. สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์
7. โรงพยาบาลสวนสราญรมย์
8. โรงพยาบาลสวนปรุง
9. โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์

10. โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์
11. โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์
12. โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์
13. โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์
14. โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์
15. โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์
16. โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์
17. สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบเก็บข้อมูลจำนวน 28 ชุด ที่เก็บจาก

1. ข้อมูลรายจ่ายดำเนินการเงินงบประมาณจากรายงานประจำเดือน กันยายน 2547
สจ.ร.ง.1031 ดังภาคผนวก ข
2. ข้อมูลเงินบำรุงของโรงพยาบาล จากรายงานประจำเดือนกันยายน 2547 สจ.ร.ง. 1032
ดังภาคผนวก ค

ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

1. ทบทวนจากงานวิจัย
2. ปรีกษาผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านคือ ทญ.บุปผวรรณ พัวพันประเสริฐ และ
ดร.กฤษฎา เสกตระกูล ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์การเงิน
3. ประชุมปรึกษาผู้เก็บรวบรวมข้อมูล ในการออกแบบชุดการเก็บข้อมูล เมื่อได้แบบเก็บ
ข้อมูลแล้ว นำไปทดลองใช้ นำมาตรวจความถูกต้องของเนื้อหาและปรับปรุง แล้วจึงนำไปเก็บข้อ
มูลใหม่อีกครั้ง จากนั้นนำข้อมูลรายจ่ายเงินงบประมาณและข้อมูลรายจ่ายเงินนอกงบประมาณ
(เงินบำรุง) มารวมกัน ตามหมวดรายจ่ายที่เป็นประเภทเดียวกันแล้วจำแนกประเภทรายจ่ายทั้งหมด
เป็นรายจ่ายด้านค่าแรงและค่าวัสดุ
4. หลังจากนั้น ทำการคำนวณหาสัดส่วนร้อยละของการจ่ายค่าแรง (Labour expense)
และรายจ่ายค่าวัสดุ (Material expense) จากรายจ่ายดำเนินการทั้งหมด (Total operating expense)

5. สัดส่วนของต้นทุน ผู้ป่วยในต่อรายกับต้นทุนผู้ป่วยนอกต่อครั้ง (คำนวณได้จากต้นทุนต่อหน่วยที่ได้มีการวิเคราะห์โดยวิธีการแบบสมบูรณ์มาใช้อ้างอิง พรเทพ ศิริวนารังสรรค์และคณะ, 2543)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เสนอโครงร่างงานวิจัย
2. ทบทวนวรรณกรรม เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดมุมมองในการประเมินต้นทุนแบบมุมมองของผู้ให้บริการ
4. เก็บรวบรวมข้อมูล จากรายงานการเงิน สจ.รง. 1031

ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลรายจ่าย ได้จาก

1. ข้อมูลรายจ่ายดำเนินการเงินงบประมาณ จากรายงานประจำปี สจ.รง.1031 ดังนี้

- 1.1 รายจ่ายเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ได้แก่ รายจ่ายหมวดเงินเดือน (100) หมวดค่าจ้างประจำ (210) และเงินเดือนพนักงานของรัฐ (หมวด 900)
- 1.2 รายจ่ายหมวด 300 คือ หมวดค่าตอบแทนจะมีรายจ่ายที่เป็นทั้งรายจ่ายบุคลากรและรายจ่ายค่าวัสดุ
- 1.3 รายจ่ายหมวด 400 คือ หมวดค่าใช้สอย จะมีรายจ่ายที่เป็นทั้งรายจ่ายบุคลากรและรายจ่ายค่าวัสดุ
- 1.4 รายจ่ายหมวด 450 คือ ค่าสาธารณูปโภค
- 1.5 รายจ่ายหมวด 500 คือ ค่าวัสดุ ไม่รวมรายจ่ายค่ายา ค่าเวชภัณฑ์ที่มีโซ่ยาและค่าวัสดุการแพทย์และวัสดุวิทยาศาสตร์
- 1.6 รายจ่ายค่ายา / เวชภัณฑ์ที่มีโซ่ยาและวัสดุการแพทย์
- 1.7 รายจ่ายหมวด 800 คือ หมวดเงินอุดหนุน
- 1.8 รายจ่ายหมวด 900 คือ หมวดรายจ่ายอื่นๆ
- 1.9 งานกลาง คือ รายจ่ายที่จ่ายจากงบประมาณส่วนกลาง
- 1.10 รายจ่ายค่าครุภัณฑ์ (หมวด 600) และรายจ่ายค่าที่ดินสิ่งก่อสร้าง (หมวด 700)

2. ข้อมูลรายจ่ายเงินนอกงบประมาณรวบรวมข้อมูลได้จาก 2 แหล่ง คือ

2.1 ข้อมูลเงินบำรุงของโรงพยาบาลจาก สจ.ร.ง.1032

2.2 จากนั้นนำข้อมูลรายจ่ายเงินงบประมาณ และข้อมูลรายจ่ายเงินนอกงบประมาณมารวมกัน ตามหมวดรายจ่ายที่เป็นประเภทเดียวกันแล้ว จำแนกประเภทรายจ่ายทั้งหมดเป็นรายจ่ายด้านค่าแรงและวัสดุ

2.3 หลังจากนั้น ทำการคำนวณหาสัดส่วนร้อยละของรายจ่ายด้านค่าแรง (Labour expense) และรายจ่ายค่าวัสดุ (Material expense) จากรายจ่ายดำเนินการทั้งหมด (Total operating expense)

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์รายจ่ายดำเนินการ

การวิเคราะห์รายจ่ายดำเนินการเพื่อให้ทราบสัดส่วนระหว่างรายจ่ายด้านค่าแรงที่ควบคุมได้ยาก รายจ่ายด้านค่าแรงที่ควบคุมได้ไม่ยาก กับรายจ่ายด้านเวชภัณฑ์และวัสดุทั่วไปจากภาพรวมของรายจ่ายดำเนินการทั้งหมด โดยมีวิธีการดังนี้คือ

1. จำแนกรายจ่ายด้านค่าแรง (Labour expense หรือ LO) ออกเป็น

1.1 รายจ่ายค่าแรงที่ควบคุมได้ยาก (L1) ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้างประจำ เงินประจำตำแหน่ง ซึ่งเป็นรายจ่ายค่าแรงที่ถูกกำหนดด้วยพระราชบัญญัติเงินเดือนข้าราชการพลเรือน และกฎระเบียบอื่นของทางราชการ

1.2 รายจ่ายค่าแรงที่ควบคุมได้ไม่ยาก (L2) ได้แก่ เงินค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ เงินไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว เงินค่าตอบแทนเวร บ่าย-ดึก ซึ่งเป็นรายจ่ายด้านค่าแรงที่ผู้บริหารสถานพยาบาลสามารถใช้มาตรการด้านการบริหารเพื่อควบคุมดูแลค่าใช้จ่ายเหล่านี้ได้

2. จำแนกรายจ่ายค่าวัสดุ (Material expense) ออกเป็นรายจ่าย วัสดุประเภทยา และหรือเวชภัณฑ์ และวัสดุการแพทย์ (M4) ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สูง และรายจ่ายวัสดุใช้สอยอื่นๆ (M6) ซึ่งจะมีค่าเท่ากับผลรวมของ $M1+M2+M3+M5$

$$\begin{array}{lcl} \text{รายรับพึงได้} & = & \text{ค่ารักษาพยาบาลที่เรียกเก็บได้} \\ \text{Accrual Revenue} & & \text{ต้นทุนดำเนินการทั้งหมด} \end{array}$$

ขั้นตอนที่ 3 คำนวณหาต้นทุนดำเนินการต่อหน่วย (Operating unit cost)

นำข้อมูลต้นทุนดำเนินการ (Operating cost) หมายถึง รายจ่ายจากรายงานของ โรงพยาบาล แบบ สจ.ร.ง 1031, สจ.ร.ง 1032 ทั้งที่จ่ายจากเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณซึ่งรวมต้นทุนค่าแรง (Labor cost) ในหมวดเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย และเงินเพิ่มพิเศษสำหรับแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร ที่ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว เป็นต้น และรายจ่ายค่าวัสดุ (Material cost) ในหมวด ค่าวัสดุ สาธารณูปโภค เงินอุดหนุน รายจ่ายอื่นๆ และงบกลาง เป็นตัวเศษ (Nominator)

ตัวส่วน (Denominator) ได้แก่ จำนวนครั้งผู้ป่วยนอก (OP visit) บวกกับจำนวน รายผู้ป่วยใน (IP Case) ซึ่งถ่วงน้ำหนักด้วยสัดส่วนต้นทุนต่อรายผู้ป่วยใน ต่อต้นทุนต่อครั้ง ผู้ป่วยนอก โดยอ้างอิงจากงานวิเคราะห์ต้นทุนแบบมาตรฐานที่ผ่านมา

การคำนวณหาต้นทุนดำเนินการต่อหน่วย โดยวิธีลัด (Quick method) มีวิธีการ คือนำรายจ่ายดำเนินการทั้งหมดเป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนผลงานบริการ ซึ่งในที่นี้คือ จำนวนครั้งของ ผู้ป่วยนอก (OPD visit) และจำนวนรายผู้ป่วยใน (IPD case) โดยมีการปรับน้ำหนักผลงานระหว่าง ผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในด้วยตัวคูณค่าใช้จ่าย (Factor)

สูตรในการคำนวณ

$$1. \text{ Operating unit cost ของ OPD visit} = \frac{\text{total operating expense}}{(\text{OPD visit}) + (\text{IPD case} * \text{factor})}$$

$$2. \text{ Operating unit cost ของ IP case} = \text{unit cost ของ OPD visit} * \text{factor}$$

ขั้นตอนที่ 4 การหาอัตราคืนทุน Cost recovery

ความสามารถเก็บค่ารักษาพยาบาลที่คิดเป็นค่าร้อยละของค่าบริการที่เรียกเก็บได้ เพื่อแสดงถึงความต้องการของงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงาน

สูตร

$$\text{อัตราคืนทุนของรายได้สุทธิ} = \frac{\text{รายได้สุทธิ}}{\text{ต้นทุนดำเนินการทั้งหมด (งปม.+บำรุง)}}$$

ตัวคูณค่าใช้จ่าย (factor) ซึ่งมาจากต้นทุนงานบริการผู้ป่วยในต่อรายหารด้วยต้นทุนงานบริการผู้ป่วยนอกต่อครั้ง ที่ใช้ในการปรับน้ำหนักผลงานระหว่างผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในในการศึกษา ใช้ข้อมูลต้นทุนจากการศึกษาต้นทุนต่อหน่วยบริการกรมสุขภาพจิตปี 2543 ของ พรเทพ ศิริวนารังสรรค์ และคณะ : 2543 โดยนำมาหาตัวคูณค่าใช้จ่าย ได้วิธีการหาต้นทุนต่อหน่วย 3 วิธี คือ

1. ตัวคูณค่าใช้จ่ายจากค่าเฉลี่ยของสถานพยาบาลนั้นๆ หาได้จาก ค่าเฉลี่ยของค่าต้นทุนที่เป็นของสถานพยาบาลนั้นๆ โดยตรง
2. ตัวคูณค่าใช้จ่ายจากค่าเฉลี่ยตามประเภทสถานพยาบาล หาได้จาก ค่าเฉลี่ยของค่าต้นทุนตามประเภทสถานพยาบาลนั้นๆ
3. ตัวคูณค่าใช้จ่ายจากค่าเฉลี่ยของกรมสุขภาพจิต หาได้จาก ค่าเฉลี่ยของค่าต้นทุนที่เป็นค่าเฉลี่ยของสถานพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต

การประเมินสถานะทางการเงิน (Financial status)

การประเมินสถานะทางการเงินในส่วนนี้ เป็นการประเมินระบบการจัดสรรงบประมาณแหล่งที่มาขอเงิน การเปลี่ยนแปลงของเงินบำรุง ตลอดจนอัตราคืนทุนของสถานพยาบาล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Excel

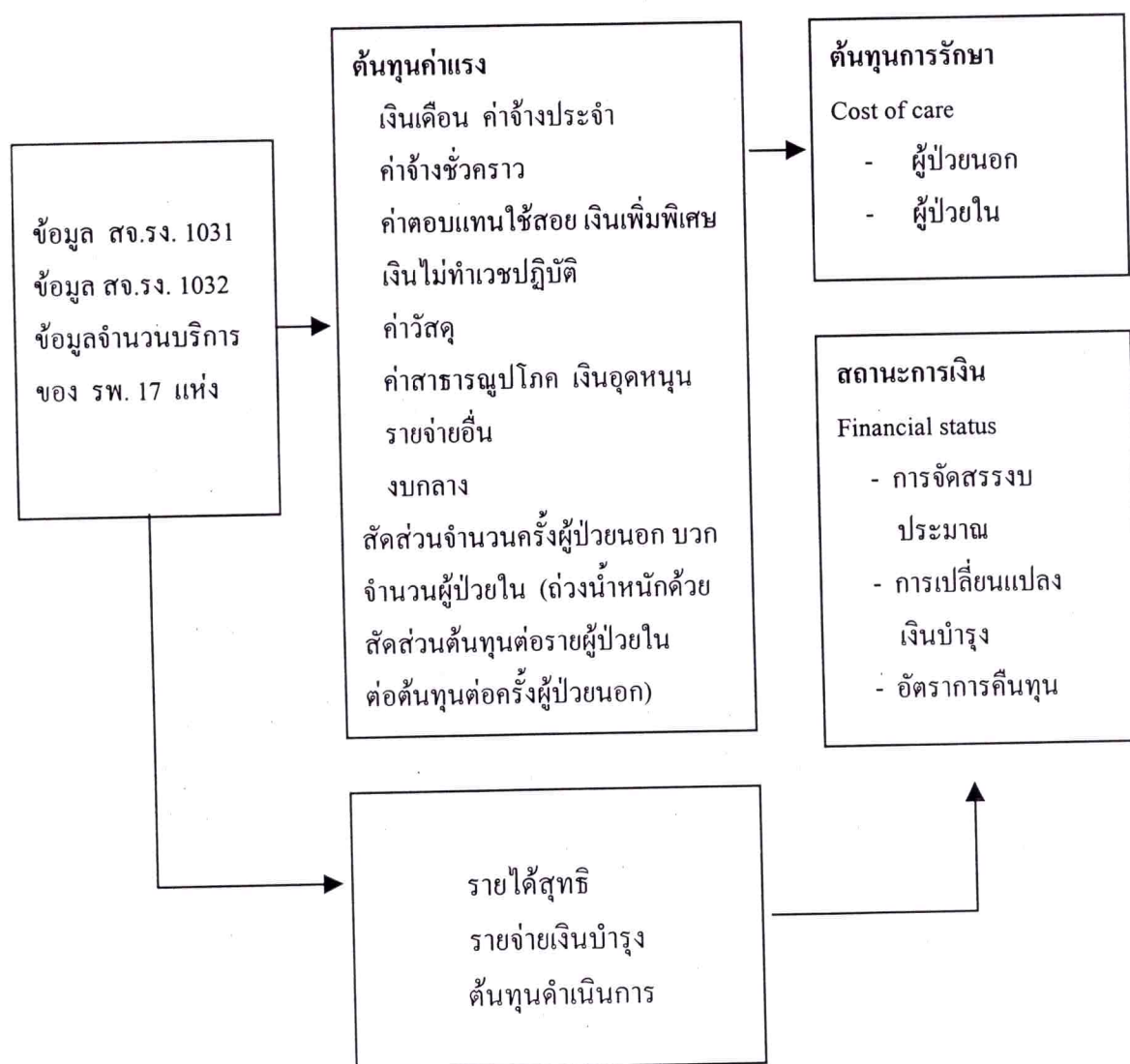
สถิติที่ใช้

ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สัดส่วน อัตราส่วน

ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย

3 เดือน (1 กุมภาพันธ์ 2548 – 30 เมษายน 2548)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ปรีक्षाผู้เชี่ยวชาญด้านต้นทุนต่อหน่วยและใช้ผู้วิจัยที่เคยจัดทำกรวิจัยต้นทุนต่อหน่วย 3 ท่าน ออกแบบเก็บข้อมูล และนำไปทดลองเก็บข้อมูล นำมาปรับปรุงเนื้อหาในการเก็บข้อมูล แล้วจึงเก็บข้อมูลจริง เมื่อเสร็จสิ้นจากการจัดทำวิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ด้วย คือ ดร. กฤษฎา เสกตระกูล ที่เป็นผู้จัดการโครงการพัฒนาความรู้ผู้ประกอบการวิชาชีพ สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาย้อนหลังในปีงบประมาณ 2547 โดยผลการวิจัยแบ่งออกเป็น
ดังนี้

1. จำนวนบุคลากร จำนวนเตียงของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต
2. ประเมินต้นทุนการรักษา (Cost of care)
 - 2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลรายจ่าย
 - 2.2 วิเคราะห์รายจ่ายดำเนินการ
 - 2.3 กำหนดต้นทุนดำเนินการต่อหน่วย (Operating unit cost)
3. ประเมินสถานะทางการเงิน (Financial status)

1. จำนวนบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต

ตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า จำนวนบุคลากรในสังกัดกรมสุขภาพจิต มีอัตรากำลังที่ไม่เป็นไปตามจำนวนเตียงที่มีอยู่ ของในแต่ละโรงพยาบาลและหน่วยงานที่อยู่ในส่วนกลางจะมีกรอบอัตรากำลัง และจำนวนข้าราชการมากกว่าหน่วยงานที่อยู่ในส่วนภูมิภาค และจำนวนลูกจ้างประจำในโรงพยาบาลที่เพิ่งเปิดดำเนินการไม่นานจะมีอัตรากำลังที่เป็นลูกจ้างประจำน้อยมากแต่จะมีการจ้างลูกจ้างชั่วคราวมากกว่าลูกจ้างประจำ ทั้งนี้เนื่องจากมาตรการควบคุมอัตรากำลังภาครัฐของรัฐบาล และการบริหารกำลังคนภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดขนาดกำลังคนภาครัฐให้เหมาะสมกับยุทธศาสตร์ในประเทศ วางระบบจ้างงานและวิธีปฏิบัติงานที่หลากหลายรูปแบบ ปรับปรุงกฎ ระเบียบ การบริหาร ทรัพยากรบุคคลให้เอื้อต่อการใช้กำลังคนให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน : 2548)

2. ประเมินต้นทุนการรักษา (Cost of care)

ต้นทุนการรักษาในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาด้านทุนการดำเนินการต่อหน่วย (Operating unit cost) โดยวิธีลัด (Quick method) จำแนกเป็นต้นทุนต่อรายผู้ป่วยในและต้นทุนต่อครั้งของผู้ป่วยนอก มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลรายจ่าย

การเก็บรวบรวมข้อมูลรายจ่ายของโรงพยาบาลสวนปรุงได้จาก

1. ข้อมูลรายจ่ายดำเนินการเงินงบประมาณ จากรายงานประจำปี สจ.รง. 1031 ดังนี้

1.1 รายจ่ายเงินเดือนและค่าจ้างประจำได้แก่ รายจ่ายหมวดเงินเดือน (100) หมวดค่าจ้างประจำ (210) และเงินเดือนพนักงานของรัฐ (หมวด 150)

1.2 รายจ่ายหมวด 300 คือ หมวดค่าตอบแทนที่เป็นรายจ่ายบุคลากร

1.3 รายจ่ายหมวด 400 คือ หมวดค่าใช้สอย

1.4 รายจ่ายหมวด 450 คือ ค่าสาธารณูปโภค

1.5 รายจ่ายหมวด 500 คือ ค่าวัสดุ (ไม่รวมรายจ่ายค่ายา ค่าเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา
ค่าวัสดุการแพทย์และวัสดุวิทยาศาสตร์)

1.6 รายจ่ายค่ายา/เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

1.7 รายจ่ายหมวด 800 คือ หมวดเงินอุดหนุน

1.8 รายจ่ายหมวด 900 คือ หมวดรายจ่ายอื่นๆ

1.9 งบกลาง คือ รายจ่ายที่จ่ายจากงบประมาณส่วนกลาง

1.10 รายจ่ายค่าครุภัณฑ์ (หมวด 600) และรายจ่ายค่าที่ดินสิ่งก่อสร้าง
(หมวด 700)

2. ข้อมูลรายจ่ายเงินนอกงบประมาณ รวบรวมข้อมูลได้จาก

ข้อมูลเงินบำรุงของโรงพยาบาล จาก สจ.รง. 1032

3. จากนั้นนำข้อมูลรายจ่ายเงินงบประมาณ และข้อมูลรายจ่ายเงินนอกงบประมาณ มารวมกันตามหมวดรายจ่ายที่เป็นประเภทเดียวกันแล้วจำแนกประเภทรายจ่ายทั้งหมดเป็นรายจ่ายด้านค่าแรงและวัสดุ

4. หลังจากนั้น ทำการคำนวณหาสัดส่วนร้อยละของรายจ่ายค่าแรง (Labour exense) และรายจ่ายค่าวัสดุ (material expense) จากรายจ่ายดำเนินการทั้งหมด (Total operating expense) ดังตารางที่ 37-50

ตารางที่ 1 จำนวนบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547

ที่	หน่วยงาน	ข้าราชการ		ลูกจ้างประจำ		ลูกจ้างชั่วคราว		รวม
		กรอบ	ปฏิบัติจริง	กรอบ	ปฏิบัติจริง	กรอบ	ปฏิบัติจริง	
1	โรงพยาบาลศรีธัญญา	467	437	445	439	415	324	1,200
2	รพ.สวนสราญรมย์	368	342	221	206	270	193	741
3	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา	325	295	232	231	382	301	827
4	รพ.พระศรีมหาโพธิ์	281	254	130	128	143	116	498
5	รพ.สวนปรุง	255	236	169	165	234	181	582
6	สถาบันราชานุกูล	219	184	149	125	76	54	363
7	รพ.จิตเวชขอนแก่น ฯ	189	179	94	96	149	86	361
8	สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์	141	125	84	84	68	42	251
9	รพ.จิตเวชนครราชสีมา ฯ	145	141	71	71	134	109	321
10	รพ.จิตเวชนครสวรรค์	88	78	30	29	27	22	129
11	รพ. จิตเวชสงขลา ฯ	220	218	70	70	83	83	371
12	รพ.อุวประสาทวโทยโปถัมภ์	105	87	48	48	55	43	178
13	รพ.จิตเวชนครพนม ฯ	58	43	15	15	42	34	92
14	รพ. จิตเวชเลย ฯ	47	42	4	4	55	55	101
15	รพ.จิตเวชสระแก้ว ฯ	41	30	4	4	31	31	65
16	สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์	63	61	31	31	25	25	117
17	สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ฯ	57	42	31	31	21	19	92
รวม		3069	2794	1828	1777	2210	1718	6,289

1. จำนวนบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต

จากตารางที่ 1 พบว่า โรงพยาบาลศรีธัญญามีอัตราค่าจ้างรวมมากที่สุด 1,200 คน แยกเป็นข้าราชการ 437 คน ลูกจ้างประจำ 439 คน และลูกจ้างชั่วคราว 324 คน รองลงมา คือ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา 827 คน แยกเป็นข้าราชการ 295 คน ลูกจ้างประจำ 231 คน ลูกจ้างชั่วคราว 301 คน หน่วยงานที่มีอัตราค่าจ้างน้อยที่สุด คือ โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้ว 65 คน ข้าราชการ 30 คน ลูกจ้างประจำ 4 คน และลูกจ้างชั่วคราว 31 คน จำนวนบุคลากรของกรมสุขภาพจิตทั้งหมด 6,289 คน แยกเป็นข้าราชการ 2,794 คน ลูกจ้างประจำ 1,777 คน และลูกจ้างชั่วคราว 1,718 คน

ตารางที่ 2 จำนวนเตียงของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547

ลำดับที่	หน่วยงาน	จำนวนเตียง
1	รพ.ศรีธัญญา	2,280
2	รพ.สวนสราญรมย์	1,300
3	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา	892
4	รพ.พระศรีมหาโพธิ์	750
5	รพ.สวนปรุง	700
6	สถาบันราชานุกูล	610
7	รพ.จิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์	372
8	สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์	330
9	รพ.จิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์	300
10	รพ.จิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์	300
11	รพ.จิตเวชสงขลาราชนครินทร์	300
12	รพ.ยุวประสาทไวทโยปถัมภ์	150
13	รพ.จิตเวชนครพนมราชนครินทร์	120
14	รพ.จิตเวชเลยราชนครินทร์	120
15	รพ.จิตเวชสระแก้วราชนครินทร์	120
16	สถาบันพัฒนาการเด็กฯ	60
17	สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น	0
	รวมกรมสุขภาพจิต	8,704

ที่มา: รายงานสจ.รง. 201- 1

กองแผนงาน กรมสุขภาพจิต

จากตารางที่ 2 พบว่า จำนวนเตียงทั้งหมดของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต 8,704 เตียง แบ่งเป็น
 โรงพยาบาลขนาดใหญ่ 600 เตียงขึ้นไป 6 แห่ง ขนาดกลาง 300 เตียงขึ้นไป 5 แห่ง นอกนั้นเป็น
 โรงพยาบาลขนาดเล็ก

ตารางที่ 3 รายจ่ายงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลศรีธัญญา ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณ และงบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	99,746,085.77	-	-	99,746,085.77	99,746,085.77
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	7,793,963.33	-	-	7,793,963.33	7,793,963.33
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	62,715,519.75	-	-	62,715,519.75	62,715,519.75
4 ค่าจ้างชั่วคราว	19,725,893.33	-	583,692.91	-	-	583,692.91	20,309,586.24
5 กบข.	-	-	3,776,553.00	-	-	3,776,553.00	3,776,553.00
6 กสจ.	-	-	1,038,263.49	-	-	1,038,263.49	1,038,263.49
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	18,153,182.70	-	-	18,153,182.70	18,153,182.70
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	11,826,327.28	-	-	11,826,327.28	11,826,327.28
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	-	583,944.50	-	-	583,944.50	583,944.50
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	71,700.00	-	-	71,700.00	71,700.00
11 เงินช่วยพิเศษกรณีเสียชีวิต	-	-	88,800.00	-	-	88,800.00	88,800.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	900,000.00	-	-	900,000.00	900,000.00
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	-	-	2,045,400.00	-	-	2,045,400.00	2,045,400.00
รวมต้นทุนค่าแรง	19,725,893.33	-	209,323,432.73	-	-	209,323,432.73	229,049,326.06
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	12,023,749.31	-	7,065,000.00	-	-	7,065,000.00	19,088,749.31
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	121,035,672.30	6,638,000.00	29,512,385.00	30,000.00	17,610,035.00	53,790,420.00	174,826,092.30
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	133,059,421.61	6,638,000.00	36,577,385.00	30,000.00	17,610,035.00	60,855,420.00	193,914,841.61
รวมต้นทุนดำเนินการ	152,785,314.94	6,638,000.00	245,900,817.73	30,000.00	17,610,035.00	270,178,852.73	422,964,167.67
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	11,884,973.10	-	1,888,550.00	-	-	1,888,550.00	13,773,523.10
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	1,394,039.00	-	4,990,000.00	-	-	4,990,000.00	6,384,039.00
รวมต้นทุนค่าลงทุน	13,279,012.10	-	6,878,550.00	-	-	6,878,550.00	20,157,562.10
งบรายจ่ายอื่น :-	238,120.00	-	-	-	-	-	238,120.00
รวม	166,302,447.04	6,638,000.00	252,779,367.73	30,000.00	17,610,035.00	277,057,402.73	443,359,849.77

ตารางที่ 4 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณ และ งบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	-	-	73,750,424.87	73,750,424.87	73,750,424.87
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	-	-	6,490,177.07	6,490,177.07	6,490,177.07
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	-	-	23,070,543.00	23,070,543.00	23,070,543.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	11,534,153.72	-	-	-	72,609.04	72,609.04	11,606,762.76
5 กษ.	-	-	-	-	3,718,873.00	3,718,873.00	3,718,873.00
6 กสจ.	-	-	-	-	414,073.20	414,073.20	414,073.20
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	-	-	5,966,105.91	5,966,105.91	5,966,105.91
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	-	-	6,302,154.50	6,302,154.50	6,302,154.50
9 ค่าการศึกษาบุตร	-	-	-	-	881,044.00	881,044.00	881,044.00
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	-	-	58,200.00	58,200.00	58,200.00
11 เงินช่วยพิเศษกรณีเสียชีวิต	-	-	-	-	54,870.00	54,870.00	54,870.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	503,089.00	-	-	503,089.00	503,089.00
13 ค่าตอบแทนหน่วยบริการของพยาบาล	-	-	1,637,650.00	-	-	1,637,650.00	1,637,650.00
รวมต้นทุนค่าแรง	11,534,153.72	-	2,140,739.00	-	120,779,074.59	122,919,813.59	134,453,967.31
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	5,449,944.22	-	2,955,450.60	-	-	2,955,450.60	8,405,394.82
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	33,395,358.19	1,785,744.27	14,561,615.97	2,183,999.50	6,493,446.46	25,024,806.20	58,420,164.39
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	38,845,302.41	1,785,744.27	17,517,066.57	2,183,999.50	6,493,446.46	27,980,256.80	66,825,559.21
รวมต้นทุนดำเนินการ	50,379,456.13	1,785,744.27	19,657,805.57	2,183,999.50	127,272,521.05	150,900,070.39	201,279,526.52
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	1,837,932.45	-	-	-	-	-	1,837,932.45
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	1,967,659.00	-	1,132,020.00	-	-	1,132,020.00	3,099,679.00
รวมต้นทุนค่าลงทุน	3,805,591.45	-	1,132,020.00	-	-	1,132,020.00	4,937,611.45
งบรายจ่ายอื่น :-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	54,185,047.58	1,785,744.27	20,789,825.57	2,183,999.50	127,272,521.05	152,032,090.39	206,217,137.97

ตารางที่ 5 รายจ่ายงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณและงบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	69,902,020.24	-	-	-	69,902,020.24	69,902,020.24
2 เงินประจำตำแหน่ง		5,390,195.21	-	-	-	5,390,195.21	5,390,195.21
3 ค่าจ้างประจำ	-	27,986,094.00	-	-	-	27,986,094.00	27,986,094.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	18,424,094.00	-	-	-	-	-	18,424,094.00
5 งบข.	-	2,942,756.00	-	-	-	2,942,756.00	2,942,756.00
6 กสจ.	-	641,832.48	-	-	-	641,832.48	641,832.48
7 บำเหน็จบำนาญ	-	3,429,589.20	-	-	-	3,429,589.20	3,429,589.20
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	12,542,159.00	-	-	-	12,542,159.00	12,542,159.00
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	455,419.00	-	-	-	455,419.00	455,419.00
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	45,750.00	-	-	-	45,750.00	45,750.00
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต	-	92,130.00	-	-	-	92,130.00	92,130.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ที่ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	1,155,000.00	-	-	1,155,000.00	1,155,000.00
13 ค่าตอบแทนवरบยัติกของพยาบาล	-	-	2,075,350.00	-	-	2,075,350.00	2,075,350.00
งบลงทุน :-	260,000.00	-	-	-	-	-	-
รวมต้นทุนค่าแรง	18,424,094.00	123,427,945.13	3,230,350.00	-	-	126,658,295.13	145,082,389.13
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสารการณูปโภค	5,939,428.26	-	4,799,088.19	-	-	4,799,088.19	10,738,516.45
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	97,631,907.70	2,576,557.42	9,156,903.64	29,516.00	7,814,710.86	19,577,687.92	117,209,595.62
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	103,571,335.96	2,576,557.42	13,955,991.83	29,516.00	7,814,710.86	24,376,776.11	127,948,112.07
รวมต้นทุนดำเนินการ	121,995,429.96	126,004,502.55	17,186,341.83	29,516.00	7,814,710.86	151,035,071.24	273,030,501.20
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	17,423,516.04	-	1,200,000.00	-	-	1,200,000.00	18,623,516.04
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	21,105,855.11	-	398,012.00	-	-	398,012.00	21,503,867.11
รวมต้นทุนค่าลงทุน	38,529,371.15	-	1,598,012.00	-	-	1,598,012.00	40,127,383.15
งบรายจ่ายอื่น :-	10,915.00	-	-	-	-	-	10,915.00
รวม	160,535,716.11	126,004,502.55	18,784,353.83	29,516.00	7,814,710.86	152,633,083.24	313,168,799.35

ตารางที่ 6 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณและงบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	59,001,310.90	-	-	59,001,310.90	59,001,310.90
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	5,528,461.05	-	-	5,528,461.05	5,528,461.05
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	14,583,240.00	-	-	14,583,240.00	14,583,240.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	7,444,803.57	-	147,600.00	-	-	147,600.00	7,592,403.57
5 กบข.	-	-	2,859,905.00	-	-	2,859,905.00	2,859,905.00
6 กสจ.	-	-	305,885.40	-	-	305,885.40	305,885.40
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	7,838,806.00	-	-	7,838,806.00	7,838,806.00
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	3,276,460.90	-	-	3,276,460.90	3,276,460.90
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	-	254,403.00	-	-	254,403.00	254,403.00
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	50,050.00	-	-	50,050.00	50,050.00
11 เงินช่วยพิเศษกรณีเสียชีวิต	-	-	114,930.00	-	-	114,930.00	114,930.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	469,600.00	-	-	469,600.00	469,600.00
13 ค่าตอบแทนเวรภัยตึกของพยาบาล	-	-	1,470,900.00	-	-	1,470,900.00	1,470,900.00
งบเงินอุดหนุน :-	166,200.00	-	-	-	-	-	166,200.00
รวมต้นทุนค่าแรง	7,611,003.57	-	95,901,552.25	-	-	95,901,552.25	103,512,555.82
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	1,789,786.87	-	1,445,000.00	-	-	1,445,000.00	3,234,786.87
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุอื่น ๆ	11,788,678.37	1,991,500.00	12,626,000.00	224,744.00	8,614,600.00	23,456,844.00	35,245,522.37
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	13,578,465.24	1,991,500.00	14,071,000.00	224,744.00	8,614,600.00	24,901,844.00	38,480,309.24
รวมต้นทุนดำเนินการ	21,189,468.81	1,991,500.00	109,972,552.25	224,744.00	8,614,600.00	120,803,396.25	141,992,865.06
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	3,001,409.00	-	1,647,800.00	-	-	1,647,800.00	4,649,209.00
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	2,458,900.00	-	354,000.00	-	-	354,000.00	2,812,900.00
รวมต้นทุนค่าลงทุน	5,460,309.00	-	2,001,800.00	-	-	2,001,800.00	7,462,109.00
รวม	26,649,777.81	1,991,500.00	111,974,352.25	224,744.00	8,614,600.00	122,805,196.25	149,454,974.06

ตารางที่ 7 ใช้จ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลสวนปรุง ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายการ	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณ และ งบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานแอดส	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	-	-	51,678,247.93	51,678,247.93	51,678,247.93
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	-	-	4,976,613.23	4,976,613.23	4,976,613.23
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	-	-	20,126,904.67	20,126,904.67	20,126,904.67
4 ค่าจ้างชั่วคราว	9,328,997.41	-	-	-	124,476.00	124,476.00	9,453,473.41
5 กบข.	-	-	-	-	2,432,352.00	2,432,352.00	2,432,352.00
6 กสจ.	-	-	-	-	588,388.28	588,388.28	588,388.28
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	-	-	8,995,989.36	8,995,989.36	8,995,989.36
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	-	-	14,081,086.70	14,081,086.70	14,081,086.70
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	-	-	-	350,517.00	350,517.00	350,517.00
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	-	-	42,830.00	42,830.00	42,830.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ที่ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	782,700.00	-	-	782,700.00	782,700.00
13 ค่าตอบแทนเวรภัยตึกของพยาบาล	-	-	2,384,900.00	-	-	2,384,900.00	2,384,900.00
งบเงินอุดหนุน :-	30,000.00	-	-	-	-	-	30,000.00
รวมต้นทุนค่าแรง	9,358,997.41	-	3,167,600.00	-	103,397,405.17	106,565,005.17	115,924,002.58
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	2,657,683.30	-	1,605,000.00	-	23,124.00	1,628,124.00	4,285,807.30
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	25,571,004.56	4,360,900.00	12,571,300.00	264,000.00	8,728,200.00	25,924,400.00	51,495,404.56
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	28,228,687.86	4,360,900.00	14,176,300.00	264,000.00	8,751,324.00	27,552,524.00	55,781,211.86
รวมต้นทุนดำเนินการ	37,587,685.27	4,360,900.00	17,343,900.00	264,000.00	112,148,729.17	134,117,529.17	171,705,214.44
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	9,072,375.33	-	-	-	-	-	9,072,375.33
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	3,834,054.13	-	-	-	-	-	3,834,054.13
รวมต้นทุนค่าลงทุน	12,906,429.46	-	-	-	-	-	12,906,429.46
งบรายจ่ายอื่น :-	16,981.80	-	-	-	-	-	16,981.80
รวม	50,511,096.53	4,360,900.00	17,343,900.00	264,000.00	112,148,729.17	134,117,529.17	184,628,625.70

ตารางที่ 8 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง สถาบันราชานุกูล ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณและงบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ/พ.ศ.ค.)	-	47,281,013.20	-	-	-	47,281,013.20	47,281,013.20
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	3,309,173.85	-	-	-	3,309,173.85	3,309,173.85
3 ค่าจ้างประจำ	-	16,263,316.00	-	-	-	16,263,316.00	16,263,316.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	3,527,269.12	-	-	-	-	-	3,527,269.12
5 กบข.	-	1,937,727.00	-	-	-	1,937,727.00	1,937,727.00
6 กสจ.	-	284,947.80	-	-	-	284,947.80	284,947.80
7 บำเหน็จบำนาญ	-	4,472,329.00	-	-	-	4,472,329.00	4,472,329.00
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	4,349,746.58	-	-	-	4,349,746.58	4,349,746.58
9 ค่าการศึกษาบุตร	-	339,513.00	-	-	-	339,513.00	339,513.00
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	28,250.00	-	-	-	28,250.00	28,250.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	-	-	-	-	-
13 ค่าตอบแทนบรรณารักษ์ของพยาบาล	-	-	-	-	-	-	-
รวมต้นทุนค่าแรง	3,527,269.12	78,266,016.43	-	-	-	78,266,016.43	81,793,285.55
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	318,578.66	754,219.08	-	-	-	754,219.08	1,072,797.74
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	3,226,952.67	880,807.92	14,575,350.00	29,970.00	-	15,486,127.92	18,713,080.59
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	3,545,531.33	1,635,027.00	14,575,350.00	29,970.00	-	16,240,347.00	19,785,878.33
รวมต้นทุนดำเนินการ	7,072,800.45	79,901,043.43	14,575,350.00	29,970.00	-	94,506,363.43	101,579,163.88
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	3,377,201.15	-	-	-	-	-	3,377,201.15
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	800,509.95	-	-	-	-	-	800,509.95
รวมต้นทุนค่าลงทุน	4,177,711.10	-	-	-	-	-	4,177,711.10
รวม	11,250,511.55	79,901,043.43	14,575,350.00	29,970.00	-	94,506,363.43	105,756,874.98

ตารางที่ 9 รายจ่ายงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณ และ งบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานออดส์	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	36,689,062.13	-	-	36,689,062.13	36,689,062.13
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	2,329,172.23	-	-	2,329,172.23	2,329,172.23
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	11,921,337.56	-	-	11,921,337.56	11,921,337.56
4 ค่าจ้างชั่วคราว	5,775,862.04	-	-	-	-	-	5,775,862.04
5 กบข.	-	-	1,896,732.00	-	-	1,896,732.00	1,896,732.00
6 กสจ.	-	-	378,892.76	-	-	378,892.76	378,892.76
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	2,640,797.42	-	-	2,640,797.42	2,640,797.42
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	2,243,412.25	-	-	2,243,412.25	2,243,412.25
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	-	252,279.50	-	-	252,279.50	252,279.50
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	34,400.00	-	-	34,400.00	34,400.00
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต	-	-	28,110.00	-	-	28,110.00	28,110.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	504,000.00	-	-	504,000.00	504,000.00
13 ค่าตอบแทนเวรเวรภัยตึกของพยาบาล	-	-	1,330,250.00	-	-	1,330,250.00	1,330,250.00
รวมต้นทุนค่าแรง	5,775,862.04	-	60,248,445.85	-	-	60,248,445.85	66,024,307.89
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	2,253,725.91	-	1,053,000.00	-	-	1,053,000.00	3,306,725.91
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุอื่น ๆ	30,477,237.48	8,299,536.28	12,053,305.54	1,064,955.00	9,334,468.90	30,752,265.72	61,229,503.20
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	32,730,963.39	8,299,536.28	13,106,305.54	1,064,955.00	9,334,468.90	31,805,265.72	64,536,229.11
รวมต้นทุนดำเนินการ	38,506,825.43	8,299,536.28	73,354,751.39	1,064,955.00	9,334,468.90	92,053,711.57	130,560,537.00
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	2,571,030.00	-	1,199,470.00	-	-	1,199,470.00	3,770,500.00
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	5,204,322.00	-	-	-	-	-	5,204,322.00
รวมต้นทุนค่าลงทุน	7,775,352.00	-	1,199,470.00	-	-	1,199,470.00	8,974,822.00
งบรายจ่ายอื่น :-	-	1,000,000.00	-	-	-	1,000,000.00	1,000,000.00
รวม	46,282,177.43	9,299,536.28	74,554,221.39	1,064,955.00	9,334,468.90	94,253,181.57	140,535,359.00

ตารางที่ 10 รายจ่ายงบประมาณ และเงินบำรุง สถาบันกัลยาณิราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ			รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณและงบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานเภสัชวัตถุ	
ต้นทุนค่าแรง: งบอุดหนุน						
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	28,505,637.02	-	-	28,505,637.02	28,505,637.02
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	2,457,919.81	-	-	2,457,919.81	2,457,919.81
3 ค่าจ้างประจำ	-	10,471,866.00	-	-	10,471,866.00	10,471,866.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	2,943,925.57	-	-	-	-	2,943,925.57
5 กบข.	-	1,260,089.00	-	-	1,260,089.00	1,260,089.00
6 กสจ.	-	213,582.60	-	-	213,582.60	213,582.60
7 บำเหน็จบำนาญ	-	566,559.46	-	-	566,559.46	566,559.46
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	2,742,680.49	-	-	2,742,680.49	2,742,680.49
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	173,696.50	-	-	173,696.50	173,696.50
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	29,150.00	-	-	29,150.00	29,150.00
งบดำเนินการ :-						
12 ค่าตอบแทนแพทย์ที่ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	670,000.00	-	670,000.00	670,000.00
13 ค่าตอบแทนเวรป่วยตึกของพยาบาล	-	-	869,350.00	-	869,350.00	869,350.00
รวมต้นทุนค่าแรง	2,943,925.57	46,421,180.88	1,539,350.00		47,960,530.88	50,904,456.45
ต้นทุนค่าวัสดุ						
1 ค่าสาธารณูปโภค	1,874,158.27	812,000.00	-	-	812,000.00	2,686,158.27
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุอื่นๆ	10,567,738.70	15,178,900.00	10,854,370.00	30,000.00	29,743,270.00	40,311,008.70
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	12,441,896.97	15,990,900.00	10,854,370.00	30,000.00	30,555,270.00	42,997,166.97
รวมต้นทุนดำเนินการ	15,385,822.54	62,412,080.88	12,393,720.00	30,000.00	78,515,800.88	93,901,623.42
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน						
1 ค่าครุภัณฑ์	5,275,053.44	-	-	-	-	5,275,053.44
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	642,585.20	-	-	-	-	642,585.20
รวมต้นทุนค่าลงทุน	5,917,638.64	-	-	-	-	5,917,638.64
งบรายจ่ายอื่น :-	59,221.00	-	-	-	-	59,221.00
รวม	21,362,682.18	62,412,080.88	12,393,720.00	30,000.00	78,515,800.88	99,878,483.06

ตารางที่ 11 รายจ่ายงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชครุฑราชธานีศรีนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณและงบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	30,858,802.55	-	-	30,858,802.55	30,858,802.55
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	2,826,292.00	-	-	2,826,292.00	2,826,292.00
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	8,876,460.00	-	-	8,876,460.00	8,876,460.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	6,294,531.00	-	49,200.00	-	-	49,200.00	6,343,731.00
5 กษ.	-	-	1,575,788.00	-	-	1,575,788.00	1,575,788.00
6 กสจ.	-	-	189,345.30	-	-	189,345.30	189,345.30
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	2,773,671.91	-	-	2,773,671.91	2,773,671.91
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	3,997,642.00	-	-	3,997,642.00	3,997,642.00
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	-	171,887.00	-	-	171,887.00	171,887.00
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	24,800.00	-	-	24,800.00	24,800.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	495,000.00	-	-	495,000.00	495,000.00
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	-	-	659,200.00	-	-	659,200.00	659,200.00
งบเงินอุดหนุน :-	65,000.00						65,000.00
รวมต้นทุนค่าแรง	6,359,531.00		52,498,088.76			52,498,088.76	58,857,619.76
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	2,867,693.92	-	911,000.00	-	-	911,000.00	3,778,693.92
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	23,359,784.44	863,300.00	12,983,090.00	66,000.00	5,751,830.00	19,664,220.00	43,024,004.44
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	26,227,478.36	863,300.00	13,894,090.00	66,000.00	5,751,830.00	20,575,220.00	46,802,698.36
รวมต้นทุนดำเนินการ	32,587,009.36	863,300.00	66,392,178.76	66,000.00	5,751,830.00	73,073,308.76	105,660,318.12
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	3,916,955.83	-	-	-	-	-	3,916,955.83
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	2,205,426.04	-	4,789,989.60	-	-	4,789,989.60	6,995,415.64
รวมต้นทุนค่าลงทุน	6,122,381.87	-	4,789,989.60	-	-	4,789,989.60	10,912,371.47
งบรายจ่ายอื่น :-	308,769.68						308,769.68
รวม	39,018,160.91	863,300.00	71,182,168.36	66,000.00	5,751,830.00	77,863,298.36	116,881,459.27

ตารางที่ 12 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชครุฑราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	12,972,535.91	-	-	12,972,535.91	12,972,535.91
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	841,098.39	-	-	841,098.39	841,098.39
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	2,875,865.33	-	-	2,875,865.33	2,875,865.33
4 ค่าจ้างชั่วคราว	1,452,970.55	-	-	-	-	-	1,452,970.55
5 กบข.	-	-	752,102.00	-	-	752,102.00	752,102.00
6 กลจ.	-	-	34,564.20	-	-	34,564.20	34,564.20
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	52,748.40	-	-	52,748.40	52,748.40
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	1,793,375.95	-	-	1,793,375.95	1,793,375.95
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	-	35,744.00	-	-	35,744.00	35,744.00
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	5,550.00	-	-	5,550.00	5,550.00
11 เงินช่วยพิเศษกรณีเสียชีวิต	-	-	23,340.00	-	-	23,340.00	23,340.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	400,000.00	-	-	400,000.00	400,000.00
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	-	-	425,650.00	-	-	425,650.00	425,650.00
รวมต้นทุนค่าแรง	1,452,970.55	-	20,212,574.18	-	-	20,212,574.18	21,665,544.73
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	1,629,967.31	398,000.00	-	-	-	398,000.00	2,027,967.31
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	13,809,558.82	412,500.00	6,176,350.00	30,000.00	3,586,825.00	10,205,675.00	24,015,233.82
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	15,439,526.13	810,500.00	6,176,350.00	30,000.00	3,586,825.00	10,603,675.00	26,043,201.13
รวมต้นทุนดำเนินการ	16,892,496.68	810,500.00	26,388,924.18	30,000.00	3,586,825.00	30,816,249.18	47,708,745.86
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	2,085,951.40	-	-	-	-	-	2,085,951.40
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	636,720.21	-	-	-	-	-	636,720.21
รวมต้นทุนค่าลงทุน	2,722,671.61	-	-	-	-	-	2,722,671.61
งบรายจ่ายอื่น :-	112,350.00	-	-	-	-	-	112,350.00
รวม	19,727,518.29	810,500.00	26,388,924.18	30,000.00	3,586,825.00	30,816,249.18	50,543,767.47

ตารางที่ 13 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณ และ งบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	41,007,169.78	-	-	41,007,169.78	41,007,169.78
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	3,567,752.56	-	-	3,567,752.56	3,567,752.56
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	7,938,630.00	-	-	7,938,630.00	7,938,630.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	5,037,029.49	-	-	-	-	5,037,029.49	5,037,029.49
5 กบข.	-	-	1,903,070.00	-	-	1,903,070.00	1,903,070.00
6 กสจ.	-	-	199,024.20	-	-	199,024.20	199,024.20
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	2,306,269.30	-	-	2,306,269.30	2,306,269.30
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	4,048,003.00	-	-	4,048,003.00	4,048,003.00
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	-	105,327.50	-	-	105,327.50	105,327.50
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	30,750.00	-	-	30,750.00	30,750.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	490,000.00	-	-	490,000.00	490,000.00
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	-	-	1,673,300.00	-	-	1,673,300.00	1,673,300.00
รวมต้นทุนค่าแรง	5,037,029.49	-	63,269,296.34	-	-	63,269,296.34	63,269,296.34
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	2,284,575.32	-	1,875,946.72	-	-	1,875,946.72	4,160,522.04
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	50,322,605.12	676,502.00	8,480,095.83	30,000.00	5,325,815.09	14,512,412.92	64,835,018.04
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	62,681,239.42	676,502.00	10,356,042.55	30,000.00	5,325,815.09	16,388,359.64	68,995,540.08
รวมต้นทุนดำเนินการ	67,718,268.91	676,502.00	73,625,338.89	30,000.00	5,325,815.09	79,657,655.98	137,301,865.91
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	462,926.50	-	-	-	-	-	462,926.50
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	-	-	-	-	-	-	-
รวมต้นทุนค่าลงทุน	462,926.50	-	-	-	-	-	462,926.50
งบรายจ่ายอื่น :-	19,605.00	-	-	-	-	-	19,605.00
รวม	68,200,800.41	676,502.00	73,625,338.89	30,000.00	5,325,815.09	79,657,655.98	137,784,397.41

ตารางที่ 14 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลวชิรพยาบาล 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณ และ บำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานแอดส	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	16,855,483.24	-	-	16,855,483.24	16,855,483.24
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	1,274,609.22	-	-	1,274,609.22	1,274,609.22
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	6,742,764.00	-	-	6,742,764.00	6,742,764.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	2,210,296.45	-	-	-	-	-	2,210,296.45
5 งบข.	-	-	675,100.00	-	-	675,100.00	675,100.00
6 กสจ.	-	-	101,685.00	-	-	101,685.00	101,685.00
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	1,148,871.20	-	-	1,148,871.20	1,148,871.20
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	2,440,687.90	-	-	2,440,687.90	2,440,687.90
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	-	82,100.00	-	-	82,100.00	82,100.00
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	10,450.00	-	-	10,450.00	10,450.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	590,000.00	-	-	590,000.00	590,000.00
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	-	-	132,950.00	-	-	132,950.00	132,950.00
รวมต้นทุนค่าแรง	2,210,296.45	-	30,054,700.56	-	-	30,054,700.56	32,264,997.01
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	1,239,712.17	662,345.80	-	-	-	662,345.80	1,902,057.97
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	9,549,630.48	2,398,995.23	7,445,215.88	29,997.00	321,534.63	10,195,742.74	19,745,373.22
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	10,789,342.65	3,061,341.03	7,445,215.88	29,997.00	321,534.63	10,858,088.54	21,647,431.19
รวมต้นทุนดำเนินการ	12,999,639.10	3,061,341.03	37,499,916.44	29,997.00	643,069.26	40,912,789.10	53,912,428.20
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	995,029.35	-	-	-	-	-	995,029.35
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	62,700.00	-	-	-	-	-	62,700.00
รวมต้นทุนค่าลงทุน	1,057,729.35	-	-	-	-	-	1,057,729.35
งบรายจ่ายอื่น :-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	14,057,368.45	3,061,341.03	37,499,916.44	29,997.00	643,069.26	40,912,789.10	54,970,157.55

ตารางที่ 15 ใช้จ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณ และงบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	6,501,436.68	-	-	6,501,436.68	6,501,436.68
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	142,800.00	-	-	142,800.00	142,800.00
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	1,120,200.00	-	-	1,120,200.00	1,120,200.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	2,622,417.49	-	-	-	-	-	2,622,417.49
5 กบข.	-	-	259,527.00	-	-	259,527.00	259,527.00
6 กสจ.	-	-	31,041.00	-	-	31,041.00	31,041.00
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	-	-	-	-	-
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	236,463.75	-	-	236,463.75	236,463.75
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	-	11,945.00	-	-	11,945.00	11,945.00
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	350.00	-	-	350.00	350.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	360,000.00	-	-	360,000.00	360,000.00
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของโรงพยาบาล	4,677,950.82	-	351,150.00	-	-	351,150.00	5,029,100.82
รวมต้นทุนค่าแรง	7,300,388.31	-	9,014,913.43	-	-	9,014,913.43	16,315,281.74
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	800,462.25	314,319.00	81,746.48	-	-	396,065.48	1,196,527.73
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	-	1,497,950.00	6,732,949.12	27,534.00	4,200,062.00	12,458,495.12	12,458,495.12
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	800,462.25	1,812,269.00	6,814,695.60	27,534.00	4,200,062.00	12,854,560.60	13,655,022.85
รวมต้นทุนดำเนินการ	8,100,830.56	1,812,269.00	15,829,609.03	27,534.00	4,200,062.00	21,869,474.03	29,970,304.59
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	2,992,395.00	-	-	-	-	-	2,992,395.00
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	1,146,890.00	-	-	-	-	-	1,146,890.00
รวมต้นทุนค่าลงทุน	4,139,285.00	-	-	-	-	-	4,139,285.00
งบรายจ่ายอื่น :-							
รวม	12,252,851.36	1,812,269.00	15,829,609.03	27,534.00	4,200,062.00	21,869,474.03	34,122,325.39

ตารางที่ 16 รายจ่ายงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชตราครินทร์ ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณและงบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	5,422,502.43	-	-	5,422,502.43	5,422,502.43
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	216,700.00	-	-	216,700.00	216,700.00
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	266,160.00	-	-	266,160.00	266,160.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	2,211,806.55	-	-	-	-	-	2,211,806.55
5 กบข.	-	-	124,484.00	-	-	124,484.00	124,484.00
6 กสจ.	-	-	7,138.86	-	-	7,138.86	7,138.86
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	-	-	-	-	-
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	228,628.00	-	-	228,628.00	228,628.00
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	-	950.00	-	-	950.00	950.00
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	-	-	-	-	-
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	230,000.00	-	-	230,000.00	230,000.00
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	-	-	372,050.00	-	-	372,050.00	372,050.00
รวมต้นทุนค่าแรง	2,211,806.55	-	6,868,613.29	-	-	6,868,613.29	9,080,419.84
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	663,445.40	-	336,926.87	-	-	336,926.87	1,000,372.27
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	6,660,775.67	1,034,900.00	4,535,123.13	30,000.00	3,120,900.00	8,720,923.13	15,381,698.80
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	7,324,221.07	1,034,900.00	4,872,050.00	30,000.00	3,120,900.00	9,057,850.00	16,382,071.07
รวมต้นทุนดำเนินการ	9,536,027.62	1,034,900.00	11,740,663.29	30,000.00	3,120,900.00	15,926,463.29	25,462,490.91
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	578,335.14	-	-	-	-	-	578,335.14
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	202,630.00	-	1,300,000.00	-	-	1,300,000.00	1,502,630.00
รวมต้นทุนค่าลงทุน	780,965.14	-	1,300,000.00	-	-	1,300,000.00	2,080,965.14
งบรายจ่ายอื่น :-	119,744.00	-	-	-	-	-	119,744.00
รวม	10,436,736.76	1,034,900.00	13,040,663.29	30,000.00	3,120,900.00	17,226,463.29	27,663,200.05

ตารางที่ 17 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณและงบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	4,725,546.00	-	-	4,725,546.00	4,725,546.00
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	145,600.00	-	-	145,600.00	145,600.00
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	272,720.00	-	-	272,720.00	272,720.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	1,577,679.42	-	-	-	-	-	1,577,679.42
5 กบข.	-	-	69,371.00	-	-	69,371.00	69,371.00
6 กสจ.	-	-	7,366.00	-	-	7,366.00	7,366.00
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	-	-	-	-	-
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	316,641.00	-	-	316,641.00	316,641.00
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	-	9,000.00	-	-	9,000.00	9,000.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	305,000.00	-	-	305,000.00	305,000.00
13 ค่าตอบแทนเวรเวรปัยเด็กของพยาบาล	-	-	104,200.00	-	-	104,200.00	104,200.00
รวมต้นทุนค่าแรง	1,577,679.42	-	5,955,444.00	-	-	5,955,444.00	7,533,123.42
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	445,021.08	-	475,409.92	-	-	475,409.92	920,431.00
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุอื่น ๆ	5,080,353.89	477,500.00	5,941,372.35	30,000.00	2,509,239.74	8,958,112.09	14,038,465.98
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	5,525,374.97	477,500.00	6,416,782.27	30,000.00	2,509,239.74	9,433,522.01	14,958,896.98
รวมต้นทุนดำเนินการ	7,103,054.39	477,500.00	12,372,226.27	30,000.00	2,509,239.74	15,388,966.01	22,492,020.40
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	262,436.00	-	450,000.00	-	-	450,000.00	712,436.00
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	-	-	-	-	-	-	-
รวมต้นทุนค่าลงทุน	262,436.00	-	450,000.00	-	-	450,000.00	712,436.00
งบรายจ่ายอื่น :-	13,373.84	-	-	-	-	-	13,373.84
รวม	7,378,864.23	477,500.00	12,822,226.27	30,000.00	2,509,239.74	15,838,966.01	23,217,830.24

ตารางที่ 18 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุงสถาบันพัฒนาการเด็ก ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายการจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ	รวมงบประมาณ และ งบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานยาเสพติด		
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร							
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	9,858,677.16	-	-	9,858,677.16	9,858,677.16
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	1,077,106.45	-	-	1,077,106.45	1,077,106.45
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	2,696,400.00	-	-	2,696,400.00	2,696,400.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	1,081,120.00	-	-	-	-	-	1,081,120.00
5 กบข.	-	-	411,242.00	-	-	411,242.00	411,242.00
6 กสจ.	-	-	66,852.60	-	-	66,852.60	66,852.60
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	109,772.52	-	-	109,772.52	109,772.52
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	1,420,448.35	-	-	1,420,448.35	1,420,448.35
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	-	191,474.00	-	-	191,474.00	191,474.00
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	2,400.00	-	-	2,400.00	2,400.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ							
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	530,000.00	-	-	530,000.00	530,000.00
13 ค่าตอบแทนเวรป่วยเด็กของพยาบาล	-	-	276,900.00	-	-	276,900.00	276,900.00
รวมต้นทุนค่าแรง	1,081,120.00	-	16,641,273.08	-	-	16,641,273.08	17,722,393.08
ต้นทุนค่าวัสดุ							
1 ค่าสาธารณูปโภค	-	282,000.00	-	-	-	282,000.00	282,000.00
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุอื่น ๆ	2,816,591.96	1,397,373.00	8,119,310.00	30,000.00	1,415,000.00	10,961,683.00	13,778,274.96
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	2,816,591.96	1,679,373.00	8,119,310.00	30,000.00	1,415,000.00	11,243,683.00	14,060,274.96
รวมต้นทุนดำเนินการ	3,897,711.96	1,679,373.00	24,760,583.08	30,000.00	1,415,000.00	27,884,956.08	31,782,668.04
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน							
1 ค่าครุภัณฑ์	612,820.33	-	-	-	-	-	612,820.33
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	-	-	-	-	-	-	-
รวมต้นทุนค่าลงทุน	612,820.33	-	-	-	-	-	612,820.33
งบรายจ่ายอื่น :-	16,981.80	-	-	-	-	-	16,981.80
รวม	4,527,514.09	1,679,373.00	24,760,583.08	30,000.00	1,415,000.00	27,884,956.08	32,412,470.17

ตารางที่ 19 รายจ่ายเงินงบประมาณ และเงินบำรุง สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ปีงบประมาณ 2547

หมวดรายจ่าย	เงินบำรุง	เงินงบประมาณ				รวมงบประมาณ และงบบำรุง
		แผนงานพัฒนาสุขภาพ	แผนงานบริการสุขภาพ	แผนงานเอดส์	แผนงานยาเสพติด	
ต้นทุนค่าแรง: งบบุคลากร						
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	-	-	10,349,203.49	-	-	10,349,203.49
2 เงินประจำตำแหน่ง	-	-	670,124.49	-	-	670,124.49
3 ค่าจ้างประจำ	-	-	3,630,056.00	-	-	3,630,056.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	812,978.78	-	-	-	-	812,978.78
5 กบข.	-	-	411,242.00	-	-	411,242.00
6 กสจ.	-	-	66,852.60	-	-	66,852.60
7 บำเหน็จบำนาญ	-	-	109,772.52	-	-	109,772.52
8 ค่ารักษาพยาบาล	-	-	1,420,448.35	-	-	1,420,448.35
9 ค่าการศึกษาของบุตร	-	-	191,474.00	-	-	191,474.00
10 เงินช่วยเหลือบุตร	-	-	2,400.00	-	-	2,400.00
ต้นทุนค่าแรง: งบดำเนินการ						
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	-	-	-	-	-	-
13 ค่าตอบแทนврачийเด็กของพยาบาล	-	-	-	-	-	-
รวมต้นทุนค่าแรง	812,978.78	-	16,851,573.45	-	-	17,664,552.23
ต้นทุนค่าวัสดุ						
1 ค่าสาธารณูปโภค	14,220.15	-	587,158.11	-	-	601,378.26
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุอื่นๆ	1,119,733.69	977,853.75	5,533,749.14	29,940.15	70,000.00	7,731,276.73
รวมต้นทุนค่าวัสดุ	1,133,953.84	977,853.75	6,120,907.25	29,940.15	70,000.00	8,332,654.99
รวมต้นทุนดำเนินการ	1,946,932.62	977,853.75	22,972,480.70	59,880.30	70,000.00	25,997,207.22
ต้นทุนค่าลงทุน: งบลงทุน						
1 ค่าครุภัณฑ์	1,801,578.27	-	-	-	-	1,801,578.27
2 ค่าสิ่งก่อสร้าง	694,201.44	-	-	-	-	694,201.44
รวมต้นทุนค่าลงทุน	2,495,779.71	-	-	-	-	2,495,779.71
งบรายจ่ายอื่น :-	2,658,719.49	-	-	-	-	2,658,719.49
รวม	7,101,431.82	977,853.75	22,972,480.70	59,880.30	70,000.00	31,151,706.42

จากตารางที่ 3 พบว่า โรงพยาบาลศรีธัญญา มีการใช้เงินบำรุงจำนวนเงิน 166.3 ล้านบาท เงินงบประมาณ 277 ล้านบาท รวม 443.3 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 229 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าวัสดุ 193.9 ล้านบาท และต้นทุนค่าลงทุน 20.1 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าแรง:ค่าวัสดุ:ค่าลงทุน เท่ากับ 11.4:9.6 : 1

จากตารางที่ 4 พบว่าโรงพยาบาลสวนสราญรมย์ มีการใช้เงินบำรุงจำนวนเงิน 54.2 ล้านบาท เงินงบประมาณ 152 ล้านบาท รวม 206.2 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 134.4 ล้านบาท ต้นทุนค่าวัสดุ 66.8 ล้านบาท และต้นทุนค่าลงทุน 4.9 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าแรง : ค่าวัสดุ:ค่าลงทุน เท่ากับ 6.7:3.3:1

จากตารางที่ 5 พบว่า โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา มีการใช้เงินบำรุงจำนวนเงิน 160.5 ล้านบาท เงินงบประมาณ 152.6 ล้านบาท รวม 313.1 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 145 ล้านบาท ค่าวัสดุ 127.9 ล้านบาท และต้นทุนค่าลงทุน 40.1 ล้านบาท คิดเป็นส่วนต้นทุนค่าแรง : ค่าวัสดุ:ค่าลงทุน เท่ากับ 3.6:3.2:1

จากตารางที่ 6 พบว่า โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ มีการใช้เงินบำรุงจำนวนเงิน 26.6 ล้านบาท เงินงบประมาณ 122.8 ล้านบาท รวม 149.4 ล้านบาท คิดเป็นต้นทุนค่าแรง 103.5 ล้านบาท ค่าวัสดุ 38.5 ล้านบาท และต้นทุนค่าลงทุน 7.5 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าแรง : ค่าวัสดุ:ค่าลงทุน เท่ากับ 13.9:5.2:1

จากตารางที่ 7 พบว่า โรงพยาบาลสวนปรุง มีการใช้เงินบำรุงจำนวนเงิน 50.5 ล้านบาท เงินงบประมาณ 134.1 ล้านบาท รวม 184.6 ล้านบาท เป็น ต้นทุนค่าแรง 115.9 ล้านบาท ต้นทุนค่าวัสดุ 55.8 ล้านบาท และต้นทุนค่าลงทุน 12.9 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าแรง : ค่าวัสดุ:ค่าลงทุน เท่ากับ 8.9:4.3:1

จากตารางที่ 8 พบว่า สถาบันราชานุกูล มีการใช้เงินบำรุงจำนวนเงิน 11.2 ล้านบาท เงินงบประมาณ 94.5 ล้านบาท รวม 105.7 เป็นต้นทุนค่าแรง 81.8 ล้านบาท ต้นทุนค่าวัสดุ 19.7 ล้านบาท ต้นทุนค่าลงทุน 4.1 คิดเป็นสัดส่วน ค่าแรง : ค่าวัสดุ : ค่าลงทุนเท่ากับ 19.6 : 4.7 : 1

จากตารางที่ 9 พบว่าโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ใช้เงินบำรุงจำนวนเงิน 46.3 ล้านบาท เงินงบประมาณ 94.2 ล้านบาท รวม 140.5 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 66 ล้านบาท ต้นทุนค่าวัสดุ 64.5 ล้านบาท ต้นทุนค่าลงทุน 8.9 คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าแรง : ค่าวัสดุ : ค่าลงทุน เท่ากับ 7.4 : 7.2 : 1

จากตารางที่ 10 พบว่า สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ ใช้เงินบำรุงจำนวนเงิน 21.3 เงินงบประมาณ 78.5 ล้านบาท รวม 99.8 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 50.9 ล้านบาท ต้นทุนค่าวัสดุ 42.9 ล้านบาท ต้นทุนค่าลงทุน 5.9 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าแรง : ค่าวัสดุ : ค่าลงทุนเท่ากับ 8.6 : 7.3 : 1

จากตารางที่ 11 พบว่าโรงพยาบาลนครราชสีมาราชนครินทร์ ใช้เงินบำรุงจำนวน 39 ล้านบาท เงินงบประมาณ 77.8 ล้านบาท รวม 116.8 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 58.8 ล้านบาท ต้นทุนค่าวัสดุ 46.8 ล้านบาท ต้นทุนค่าลงทุน 10.9 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าวัสดุ 5.4:4.3:1

จากตารางที่ 12 พบว่า โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ ใช้เงินบำรุงจำนวน 19.7 ล้านบาท เงินงบประมาณ 30.8 ล้านบาท รวม 50.5 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 21.6 ล้านบาท ต้นทุนค่าวัสดุ 26 ล้านบาท ต้นทุนค่าลงทุน 2.7 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าวัสดุ 5.4 : 4.3 : 1

จากตารางที่ 13 พบว่าโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ ใช้เงินบำรุงจำนวน 68.2 ล้านบาท เงินงบประมาณ 79.7 ล้านบาท รวม 137.8 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 68.3 ล้านบาท ต้นทุนค่าวัสดุ 68.9 ล้านบาท ต้นทุนค่าลงทุน 0.5 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าวัสดุ 147.6 : 149 : 1

จากตารางที่ 14 พบว่าโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ มีการใช้เงินบำรุงจำนวนเงิน 14 ล้านบาท เงินงบประมาณ 40.9 ล้านบาท รวม 54.9 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 32.3 ล้านบาท ต้นทุนค่าแรง : ค่าวัสดุ : ค่าลงทุน 30.5 : 20.1 : 1

จากตารางที่ 15 พบว่าโรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ ใช้เงินบำรุงจำนวน 12.2 ล้านบาท เงินงบประมาณ 21.9 ล้านบาท รวม 34.1 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 16.3 ล้านบาท ต้นทุนค่าวัสดุ 13.6 ล้านบาท ต้นทุนค่าลงทุน 4.1 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าวัสดุ 3.9:3.3 : 1

จากตารางที่ 16 พบว่าโรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ ใช้เงินบำรุงจำนวน 10.4 ล้านบาท เงินงบประมาณ 17.2 ล้านบาท รวม 27.6 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 9 ล้านบาท ต้นทุนค่าวัสดุ 16.3 ล้านบาท ต้นทุนค่าลงทุน 2 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าวัสดุ 4.4 : 7.9 : 1

จากตารางที่ 17 พบว่าโรงพยาบาลสระแก้วราชนครินทร์ ใช้เงินบำรุงจำนวน 7.3 ล้านบาท เงินงบประมาณ 15.8 ล้านบาท รวม 23.2 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 7.5 ล้านบาท ต้นทุนค่าวัสดุ 14.9 ล้านบาท ต้นทุนค่าลงทุน .7 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าวัสดุ 10.6 : 21 : 1

จากตารางที่พบ 18 พบว่า สถาบันพัฒนาการเด็ก ใช้เงินบำรุงจำนวน 4.5 ล้านบาท เงินงบประมาณ 27.9 ล้านบาท รวม 32.4 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 17.7 ล้านบาท ต้นทุนค่าวัสดุ 14 ล้านบาท ต้นทุนค่าลงทุน 0.6 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าวัสดุ 28.9 : 22.9 : 1

จากตารางที่ 19 พบว่า สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ใช้เงินบำรุงจำนวน 7.1 ล้านบาท เงินงบประมาณ 24 ล้านบาท รวม 31.1 ล้านบาท เป็นต้นทุนค่าแรง 17.7 ล้านบาท ต้นทุนค่าวัสดุ 8.3 ล้านบาท ต้นทุนค่าลงทุน 2.5 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนต้นทุนค่าวัสดุ 7.1 : 3.3 : 1

จากตารางที่ 20 พบว่า โรงพยาบาลศรีธัญญามีรายจ่ายเงินรวมสูงสุด 443.35 ล้านบาท เป็นเงินงบประมาณ 277.05 ล้านบาท และ เงินบำรุง 166.30 ล้านบาท (ซึ่งเป็นไปตามขนาดความใหญ่ของโรงพยาบาล) ไม่เป็นไปตามขนาดของโรงพยาบาล แต่การใช้งบประมาณโดยรวมมาก อาจจะเนื่องจากเป็นโรงพยาบาลที่มีการสอนนักศึกษาแพทย์ระดับสูง และมีวอร์ดด้านประสาทวิทยาในโรงพยาบาลชัดเจน รองลงมาเป็น สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา 313.42 ล้านบาท เป็นเงินงบประมาณ 152.63 ล้านบาท และเงินบำรุง 160.79 ล้านบาท

ส่วนโรงพยาบาลที่มีการใช้งบประมาณยอดรวมน้อยที่สุด คือ โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้ว ยอดรวม 23.21 ล้านบาท เงินงบประมาณ 15.83 ล้านบาท เงินบำรุง 7.37 ล้านบาท เป็นโรงพยาบาลที่ใช้งบน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนเตียงกับหน่วยงานที่มีจำนวนเตียงน้อยกว่า รองลงมาคือ โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ 27.66 ล้านบาท เงินงบประมาณ 17.22 ล้านบาท เงินบำรุง 10.43 ล้านบาท

โรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิตในภาพรวมจะใช้งบประมาณมากกว่าเงินบำรุง เฉลี่ยเป็น 2 เท่า แต่มีสถาบันสมเด็จเจ้าพระยาที่ใช้เงินบำรุงมากกว่าเงินงบประมาณ 152.6 : 160.7 ล้านบาท นอกจากนั้นจะใช้งบประมาณมากกว่าโดยเฉพาะสถาบันราชานุกูลที่ใช้งบประมาณมากกว่าเงินบำรุงถึง 94.5 : 11.2 ล้านบาทคิดเป็น 8.4 เท่า รองลงมาคือ โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ 112.8 : 26.6 ล้านบาท คิดเป็น 4.6 เท่า

ตารางที่ 21 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการสัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลศรีธัญญา

ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	99,746,085.77	23.58
2 เงินประจำตำแหน่ง	7,793,963.33	1.84
3 ค่าจ้างประจำ	62,715,519.75	14.83
4 ค่าจ้างชั่วคราว	20,309,586.24	4.80
5 กบข.	3,776,553.00	0.89
6 กสจ.	1,038,263.49	0.25
7 บำเหน็จบำนาญ	18,153,182.70	4.29
8 ค่ารักษาพยาบาล	11,826,327.28	2.80
9 ค่าการศึกษาของบุตร	583,944.50	0.14
10 เงินช่วยเหลือบุตร	71,700.00	0.02
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต	88,800.00	0.02
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯ ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	900,000.00	0.21
13 ค่าตอบแทนเวรภัยคึกของพยาบาล	2,045,400.00	0.48
งบเงินอุดหนุน :-		
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	229,049,326.06	54.15
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	19,088,749.31	4.51
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	174,826,092.30	41.33
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	193,914,841.61	45.85
รวมต้นทุนดำเนินการ	422,964,167.67	100.00

จากตารางพบว่า โรงพยาบาลศรีธัญญามีสัดส่วนค่าแรงต่อค่าวัสดุเท่ากับ 54 : 46 จะเห็นว่ามีค่าแรงมากกว่าค่าวัสดุทั้งนี้เนื่องจากโรงพยาบาลศรีธัญญามีค่าจ้างประจำที่สูงถึงร้อยละ 14

ตารางที่ 22 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลสวนสราญรมย์
ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	73,750,424.87	36.64
2 เงินประจำตำแหน่ง	6,490,177.07	3.22
3 ค่าจ้างประจำ	23,070,543.00	11.46
4 ค่าจ้างชั่วคราว	11,606,762.76	5.77
5 กบข.	3,718,873.00	1.85
6 กสจ.	414,073.20	0.21
7 บำเหน็จบำนาญ	5,966,105.91	2.96
8 ค่ารักษาพยาบาล	6,302,154.50	3.13
9 ค่าการศึกษาของบุตร	881,044.00	0.44
10 เงินช่วยเหลือบุตร	58,200.00	0.03
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต	54,870.00	0.03
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯ ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	503,089.00	0.25
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	1,637,650.00	0.81
งบเงินอุดหนุน :-		
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	134,453,967.31	66.80
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	8,405,394.82	4.18
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	58,420,164.39	29.02
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	66,825,559.21	33.20
รวมต้นทุนดำเนินการ	201,279,526.52	100.00

จากตารางที่ 22 พบว่า โรงพยาบาลสวนสราญรมย์มีสัดส่วนค่าแรงต่อค่าวัสดุเท่ากับ 67 : 33 จะเห็นว่าค่าแรงต่อค่าวัสดุของโรงพยาบาลสวนสราญรมย์ค่อนข้างสูงมากโดยเฉพาะเงินเดือนที่สูงถึงร้อยละ 37

ตารางที่ 23 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา
ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	69,902,020.24	25.58
2 เงินประจำตำแหน่ง	5,390,195.21	1.97
3 ค่าจ้างประจำ	27,986,094.00	10.24
4 ค่าจ้างชั่วคราว	18,424,094.00	6.74
5 กบข.	2,942,756.00	1.08
6 กสจ.	641,832.48	0.23
7 บำเหน็จบำนาญ	3,429,589.20	1.25
8 ค่ารักษาพยาบาล	12,542,159.00	4.59
9 ค่าการศึกษาของบุตร	455,419.00	0.17
10 เงินช่วยเหลือบุตร	45,750.00	0.02
11 เงินช่วยพิเศษกรณีเสียชีวิต	92,130.00	0.03
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	1,155,000.00	0.42
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	2,075,350.00	0.76
งบเงินอุดหนุน :-	260,000.00	0.10
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	145,342,389.13	53.18
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	10,738,516.45	3.93
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	117,209,595.62	42.89
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	127,948,112.07	46.82
รวมรายจ่ายดำเนินการทั้งหมด	273,290,501.20	100.00

จากตารางที่ 23 พบว่าสถาบันจิตเวชสมเด็จเจ้าพระยา มีสัดส่วนค่าแรงต่อค่าวัสดุ 53 : 47 จะเห็นว่าค่าแรงไม่สูงมาก ทั้งนี้เนื่องจากสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยามีคลินิกผู้ป่วยนอก และเวิร์คด้านประสาทวิทยาที่ใช้ค่าวัสดุมากกว่าโรงพยาบาลจิตเวชทั่วไป

ตารางที่ 24 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์
ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	59,001,310.90	41.55
2 เงินประจำตำแหน่ง	5,528,461.05	3.89
3 ค่าจ้างประจำ	14,583,240.00	10.27
4 ค่าจ้างชั่วคราว	7,592,403.57	5.35
5 กบข.	2,859,905.00	2.01
6 กสจ.	305,885.40	0.22
7 บำเหน็จบำนาญ	7,838,806.00	5.52
8 ค่ารักษาพยาบาล	3,276,460.90	2.31
9 ค่าการศึกษาของบุตร	254,403.00	0.18
10 เงินช่วยเหลือบุตร	50,050.00	0.04
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต	114,930.00	0.08
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	469,600.00	0.33
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	1,470,900.00	1.04
งบเงินอุดหนุน :-	166,200.00	0.12
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	103,512,555.82	72.90
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	3,234,786.87	2.28
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	35,245,522.37	24.82
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	38,480,309.24	27.10
รวมต้นทุนดำเนินการ	141,992,865.06	100.00

จากตารางที่ 24 พบว่าโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ มีสัดส่วนค่าแรงต่อค่าวัสดุเท่ากับ 73 : 27 ทั้งนี้เนื่องจากโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์มีข้าราชการและลูกจ้างประจำที่อาวุโสมากทำให้เงินเดือนมีการเบิกบำเหน็จบำนาญสูงร้อยละ 5.5 ทำให้ค่าแรงค่อนข้างสูง

ตารางที่ 25 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลสวนปรุง
ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	51,678,247.93	30.10
2 เงินประจำตำแหน่ง	4,976,613.23	2.90
3 ค่าจ้างประจำ	20,126,904.67	11.72
4 ค่าจ้างชั่วคราว	9,453,473.41	5.51
5 กบข.	2,432,352.00	1.42
6 กสจ.	588,388.28	0.34
7 บำเหน็จบำนาญ	8,995,989.36	5.24
8 ค่ารักษาพยาบาล	14,081,086.70	8.20
9 ค่าการศึกษาของบุตร	350,517.00	0.20
10 เงินช่วยเหลือบุตร	42,830.00	0.02
11 เงินช่วยพิเศษกรณีเสียชีวิต		
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	782,700.00	0.46
13 ค่าตอบแทนเวรภัยคึกของพยาบาล	2,384,900.00	1.39
งบเงินอุดหนุน :-	30,000.00	0.02
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	115,924,002.58	67.51
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	4,285,807.30	2.50
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	51,495,404.56	29.99
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	55,781,211.86	32.49
รวมต้นทุนดำเนินการ	171,705,214.44	100.00

จากตารางที่ 25 พบว่า โรงพยาบาลสวนปรุงมีสัดส่วนค่าแรงต่อค่าวัสดุเท่ากับ 68 : 32 ค่าแรงค่อนข้างสูง ทั้งนี้เนื่องจากโรงพยาบาลสวนปรุงมีการเบิกค่ารักษาพยาบาลค่อนข้างสูงร้อยละ 8.2 และค่าบำเหน็จบำนาญร้อยละ 5.2

ตารางที่ 26 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ สถาบันราชานุกูล
ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ/พ.ศ.)	47,281,013.20	46.51
2 เงินประจำตำแหน่ง	3,309,173.85	3.26
3 ค่าจ้างประจำ	16,263,316.00	16.00
4 ค่าจ้างชั่วคราว	3,527,269.12	3.47
5 กบข.	1,937,727.00	1.91
6 กสจ.	284,947.80	0.28
7 บำเหน็จบำนาญ	4,472,329.00	4.40
8 ค่ารักษาพยาบาล	4,349,746.58	4.28
9 ค่าการศึกษาของบุตร	339,513.00	0.33
10 เงินช่วยเหลือบุตร	28,250.00	0.03
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต		
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว		
13 ค่าตอบแทนเวรภัยคึกของพยาบาล		
งบเงินอุดหนุน :-		
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	81,793,285.55	80.47
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	1,072,797.74	1.06
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	18,780,816.34	18.48
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	19,853,614.08	19.53
รวมต้นทุนดำเนินการ	101,646,899.63	100.00

จากรายการที่ 26 พบว่า สถาบันราชานุกูล มีสัดส่วนค่าแรงต่อค่าวัสดุเท่ากับ 80 ; 20 จะเห็นว่ามีการจ่ายค่าแรงทั้งเงินเดือนสูงร้อยละ 47 ค่าจ้างประจำสูงร้อยละ 16 แต่มีการจ่ายด้านวัสดุน้อยมาก

ตารางที่ 27 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์
ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	36,689,062.13	28.10
2 เงินประจำตำแหน่ง	2,329,172.23	1.78
3 ค่าจ้างประจำ	11,921,337.56	9.13
4 ค่าจ้างชั่วคราว	5,775,862.04	4.42
5 กบข.	1,896,732.00	1.45
6 กสจ.	378,892.76	0.29
7 บำเหน็จบำนาญ	2,640,797.42	2.02
8 ค่ารักษาพยาบาล	2,243,412.25	1.72
9 ค่าการศึกษาของบุตร	252,279.50	0.19
10 เงินช่วยเหลือบุตร	34,400.00	0.03
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต	28,110.00	0.02
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯ ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	504,000.00	0.39
13 ค่าตอบแทนเวรภัยคึกของพยาบาล	1,330,250.00	1.02
งบเงินอุดหนุน :-		
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	66,024,307.89	50.57
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	3,306,725.91	2.53
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	61,229,503.20	46.90
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	64,536,229.11	49.43
รวมต้นทุนดำเนินการ	130,560,537.00	100.00

จากตารางที่ 27 พบว่า โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ มีสัดส่วนค่าแรงต่อค่าวัสดุเท่ากับ 51 : 49 ซึ่งเป็นสัดส่วนเท่าๆ กัน ทั้งนี้เนื่องจากโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ มีค่าแรงเพียงร้อยละ 28 ในส่วนค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราวบำเหน็จ บำนาญ และค่ารักษาพยาบาลไม่สูงเมื่อเทียบกับโรงพยาบาลอื่นๆ

ตารางที่ 28 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์
ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	28,505,637.02	30.36
2 เงินประจำตำแหน่ง	2,457,919.81	2.62
3 ค่าจ้างประจำ	10,471,866.00	11.15
4 ค่าจ้างชั่วคราว	2,943,925.57	3.14
5 กบข.	1,260,089.00	1.34
6 กสจ.	213,582.60	0.23
7 บำเหน็จบำนาญ	566,559.46	0.60
8 ค่ารักษาพยาบาล	2,742,680.49	2.92
9 ค่าการศึกษาของบุตร	173,696.50	0.18
10 เงินช่วยเหลือบุตร	29,150.00	0.03
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต		
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯ ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	670,000.00	0.71
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	869,350.00	0.93
งบเงินอุดหนุน :-		
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	50,904,456.45	54.21
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	2,686,158.27	2.86
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	40,311,008.70	42.93
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	42,997,166.97	45.79
รวมต้นทุนดำเนินการ	93,901,623.42	100.00

จากตารางที่ 28 พบว่า สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ มีสัดส่วนค่าแรงต่อค่าวัสดุเท่ากับ 54 : 45
จะเห็นว่าสัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้เนื่องจาก เงินเดือนค่าจ้างประจำ บำเหน็จบำนาญ
และค่ารักษาพยาบาลมีรายจ่ายไม่มาก

ตารางที่ 29 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ

โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชสีมาราชนครินทร์

ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	30,858,802.55	29.21
2 เงินประจำตำแหน่ง	2,826,292.00	2.67
3 ค่าจ้างประจำ	8,876,460.00	8.40
4 ค่าจ้างชั่วคราว	6,343,731.00	6.00
5 กบข.	1,575,788.00	1.49
6 กสจ.	189,345.30	6.00
7 บำเหน็จบำนาญ	2,773,671.91	2.63
8 ค่ารักษาพยาบาล	3,997,642.00	3.78
9 ค่าการศึกษาของบุตร	171,887.00	0.16
10 เงินช่วยเหลือบุตร	24,800.00	0.02
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต		
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯ ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	495,000.00	0.47
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	659,200.00	0.62
งบเงินอุดหนุน :-	65,000.00	0.06
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	58,857,619.76	61.53
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	3,778,693.92	3.58
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	43,024,004.44	40.72
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	46,802,698.36	44.30
รวมต้นทุนดำเนินการ	105,660,318.12	100.00

จากตารางที่ 29 พบว่า โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชสีมาราชนครินทร์ มีสัดส่วนค่าแรงต่อค่าวัสดุ เท่ากับ 56 : 44 จะเห็นว่ามีสัดส่วนใกล้เคียงกัน เมื่อเปรียบเทียบกับโรงพยาบาลขนาดกลางของกรมสุขภาพจิต

ตารางที่ 30 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ

โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์

ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	12,972,535.91	27.19
2 เงินประจำตำแหน่ง	841,098.39	1.76
3 ค่าจ้างประจำ	2,875,865.33	6.03
4 ค่าจ้างชั่วคราว	1,452,970.55	3.05
5 กบข.	752,102.00	1.58
6 กสจ.	34,564.20	0.07
7 บำเหน็จบำนาญ	52,748.40	0.11
8 ค่ารักษาพยาบาล	1,793,375.95	3.76
9 ค่าการศึกษาของบุตร	35,744.00	0.07
10 เงินช่วยเหลือบุตร	5,550.00	0.01
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต	23,340.00	0.05
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯ ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	400,000.00	0.84
13 ค่าตอบแทนเวรภัยคึกของพยาบาล	425,650.00	0.89
งบเงินอุดหนุน :-		
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	21,665,544.73	45.41
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	2,027,967.31	4.25
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	24,015,233.82	50.34
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	26,043,201.13	54.59
รวมต้นทุนดำเนินการ	47,708,745.86	100.00

จากตารางที่ 30 พบว่า โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ มีสัดส่วนค่าแรง : ค่าวัสดุ 45 : 55 จะเห็นว่าโรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ มีค่าวัสดุ สูงกว่าค่าแรง ซึ่งแตกต่างจากโรงพยาบาลอื่นๆ ในสังกัดกรมสุขภาพจิต ทั้งนี้เนื่องจากโรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ มีค่าใช้สอยที่มาก (สจ.รง. 1031)

ตารางที่ 31 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์
ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	41,007,169.78	29.87
2 เงินประจำตำแหน่ง	3,567,752.56	2.60
3 ค่าจ้างประจำ	7,938,630.00	5.78
4 ค่าจ้างชั่วคราว	5,037,029.49	3.67
5 กบข.	1,903,070.00	1.39
6 กสจ.	199,024.20	0.14
7 บำเหน็จบำนาญ	2,306,269.30	1.68
8 ค่ารักษาพยาบาล	4,048,003.00	2.95
9 ค่าการศึกษาของบุตร	105,327.50	0.08
10 เงินช่วยเหลือบุตร	30,750.00	0.02
11 เงินช่วยพิเศษกรณีเสียชีวิต		
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	490,000.00	0.36
13 ค่าตอบแทนเวรภัยของพยาบาล	1,673,300.00	1.22
งบเงินอุดหนุน :-		
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	68,306,325.83	49.75
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	4,160,522.04	3.03
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	64,835,018.04	47.22
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	68,995,540.08	50.25
รวมต้นทุนดำเนินการ	137,301,865.91	100.00

จากตารางที่ 31 พบว่า โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ มีสัดส่วนค่าแรง : ค่าวัสดุ 50 : 50 ทั้งนี้ เนื่องจากโรงพยาบาลสงขลามีการใช้จ่ายค่าตอบแทนค่าใช้สอย ค่าวัสดุก่อนข้างมากคิดเป็นร้อยละ 47.22

ตารางที่ 32 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลยวประสาทไวทยโปลัมภ์
ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	16,855,483.24	31.26
2 เงินประจำตำแหน่ง	1,274,609.22	2.36
3 ค่าจ้างประจำ	6,742,764.00	12.51
4 ค่าจ้างชั่วคราว	2,210,296.45	4.10
5 กบข.	675,100.00	1.25
6 กสจ.	101,685.00	0.19
7 บำเหน็จบำนาญ	1,148,871.20	2.13
8 ค่ารักษาพยาบาล	2,440,687.90	4.53
9 ค่าการศึกษาของบุตร	82,100.00	0.15
10 เงินช่วยเหลือบุตร	10,450.00	0.02
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต		
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	590,000.00	1.09
13 ค่าตอบแทนเวรภัยคึกของพยาบาล	132,950.00	0.25
งบเงินอุดหนุน :-		
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	32,264,997.01	59.85
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	1,902,057.97	3.53
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	19,745,373.22	36.62
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	21,647,431.19	40.15
รวมต้นทุนดำเนินการ	53,912,428.20	100.00

จากตารางที่ 32 พบว่า โรงพยาบาลยวประสาทไวทยโปลัมภ์ มีสัดส่วนค่าแรงต่อค่าวัสดุเท่ากับ 60 : 40
จะเห็นว่าโรงพยาบาลยวประสาทไวทยโปลัมภ์ มีค่าจ้างประจำและค่ารักษาพยาบาลสูงกว่าโรงพยาบาลอื่นในสังกัด
กรมสุขภาพจิตเล็กน้อย

ตารางที่ 33 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์
ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	6,501,436.68	21.69
2 เงินประจำตำแหน่ง	142,800.00	0.48
3 ค่าจ้างประจำ	1,120,200.00	3.74
4 ค่าจ้างชั่วคราว	2,622,417.49	8.75
5 กบข.	259,527.00	0.87
6 กสจ.	31,041.00	0.10
7 บำเหน็จบำนาญ		
8 ค่ารักษาพยาบาล	236,463.75	0.79
9 ค่าการศึกษาของบุตร	11,945.00	0.04
10 เงินช่วยเหลือบุตร	350.00	0.00
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต		
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	360,000.00	1.20
13 ค่าตอบแทนเวรภัยคึกของพยาบาล	5,029,100.82	16.78
งบเงินอุดหนุน :-		
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	16,315,281.74	54.44
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	1,196,527.73	3.99
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	12,458,495.12	41.57
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	13,655,022.85	45.56
รวมต้นทุนดำเนินการ	29,970,304.59	100.00

จากตารางที่ 33 พบว่า โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ มีสัดส่วนค่าแรงต่อค่าวัสดุเท่ากับ 54 : 46 ทั้งนี้เนื่องจากโรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์เป็นโรงพยาบาลที่เปิดทำการไม่นานนัก มีจำนวนข้าราชการและลูกจ้างประจำน้อยและยังเป็นผู้บรรจุใหม่อัตราเงินเดือนค่อนข้างต่ำ และมีค่าใช้จ่ายในเรื่องลูกจ้างชั่วคราวสูงกว่าหน่วยงานอื่นๆ ในสังกัดกรมสุขภาพจิต

ตารางที่ 34 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์
ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	5,422,502.43	21.30
2 เงินประจำตำแหน่ง	216,700.00	0.85
3 ค่าจ้างประจำ	266,160.00	1.05
4 ค่าจ้างชั่วคราว	2,211,806.55	8.69
5 กบข.	124,484.00	0.49
6 กสจ.	7,138.86	0.03
7 บำเหน็จบำนาญ		
8 ค่ารักษาพยาบาล	228,628.00	0.90
9 ค่าการศึกษาของบุตร	950.00	0.00
10 เงินช่วยเหลือบุตร		
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต		
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	230,000.00	0.90
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	372,050.00	1.46
งบเงินอุดหนุน :-		
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	9,080,419.84	35.66
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	1,000,372.27	3.93
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	15,381,698.80	60.41
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	16,382,071.07	64.34
รวมต้นทุนดำเนินการ	25,462,490.91	100.00

จากตารางที่ 34 พบว่า โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ มีสัดส่วนค่าแรงต่อค่าวัสดุเท่ากับ 36 : 64 จะเห็นได้ว่าโรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ มีสัดส่วนค่าแรงต่ำเนื่องจากเป็นโรงพยาบาลที่เปิดทำการไม่นาน มีอัตราค่าจ้างที่เป็นข้าราชการและลูกจ้างประจำน้อย จึงมีค่าจ้างชั่วคราวร้อยละ 9 และที่ทำให้ค่าแรงน้อยเนื่องจากข้าราชการและลูกจ้างประจำส่วนใหญ่เป็นผู้บรรจุใหม่ เงินเดือนจึงน้อย

ตารางที่ 35 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์
ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	4,725,546.00	21.01
2 เงินประจำตำแหน่ง	145,600.00	0.65
3 ค่าจ้างประจำ	272,720.00	1.21
4 ค่าจ้างชั่วคราว	1,577,679.42	7.01
5 กบข.	69,371.00	0.31
6 กสจ.	7,366.00	0.03
7 บำเหน็จบำนาญ		
8 ค่ารักษาพยาบาล	316,641.00	1.41
9 ค่าการศึกษาของบุตร	9,000.00	0.04
10 เงินช่วยเหลือบุตร		
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต		
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	305,000.00	1.36
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	104,200.00	0.46
งบเงินอุดหนุน :-		
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	7,533,123.42	33.49
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	920,431.00	4.09
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	14,038,465.98	62.42
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	14,958,896.98	66.51
รวมต้นทุนดำเนินการ	22,492,020.40	100.00

จากตารางที่ 35พบว่า โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ มีสัดส่วนค่าแรง : ค่าวัสดุ เท่ากับ 33 : 67 ทั้งนี้เนื่องจากโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้ว เป็นโรงพยาบาลที่เปิดใหม่มีข้าราชการและลูกจ้างประจำที่บรรจุใหม่ ทำให้ค่าแรงค่อนข้างต่ำ คือ ร้อยละ 21 มีค่าจ้างชั่วคราวที่สูงเนื่องจากมีข้าราชการและลูกจ้างประจำน้อย

ตารางที่ 36 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์
ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	9,858,677.16	31.02
2 เงินประจำตำแหน่ง	1,077,106.45	3.39
3 ค่าจ้างประจำ	2,696,400.00	8.48
4 ค่าจ้างชั่วคราว	1,081,120.00	3.40
5 กบข.	411,242.00	1.29
6 กสจ.	66,852.60	0.21
7 บำเหน็จบำนาญ	109,772.52	0.35
8 ค่ารักษาพยาบาล	1,420,448.35	4.47
9 ค่าการศึกษาของบุตร	191,474.00	0.60
10 เงินช่วยเหลือบุตร	2,400.00	0.01
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต		
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯ ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว	530,000.00	1.67
13 ค่าตอบแทนเวรภัยเด็กของพยาบาล	276,900.00	0.87
งบเงินอุดหนุน :-		
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	17,722,393.08	55.76
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	282,000.00	0.89
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	13,778,274.96	43.35
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	14,060,274.96	44.24
รวมต้นทุนดำเนินการ	31,782,668.04	100.00

จากตารางที่ 36 พบว่า สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ มีสัดส่วนค่าแรง : ค่าวัสดุ เท่ากับ 56 : 44 จะเห็นว่ามีค่าเงินเดือนสูงถึงร้อยละ 31

ตารางที่ 37 ร้อยละของรายจ่ายดำเนินการ สัดส่วนของค่าแรงและค่าวัสดุ สถาบันสุขภาพจิตเด็ก
และวัยรุ่นราชนครินทร์ ปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายด้านค่าแรง		
งบบุคลากร :-		
1 เงินเดือน(รวมพนักงานของรัฐ)	10,349,203.49	39.81
2 เงินประจำตำแหน่ง	670,124.49	2.58
3 ค่าจ้างประจำ	3,630,056.00	13.96
4 ค่าจ้างชั่วคราว	812,978.78	3.13
5 กบข.	411,242.00	1.58
6 กสจ.	66,852.60	0.26
7 บำเหน็จบำนาญ	109,772.52	0.42
8 ค่ารักษาพยาบาล	1,420,448.35	5.46
9 ค่าการศึกษาของบุตร	191,474.00	0.74
10 เงินช่วยเหลือบุตร	2,400.00	0.01
11 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต		
งบดำเนินการ :-		
12 ค่าตอบแทนแพทย์ฯ ไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว		
13 ค่าตอบแทนเวรภัยคึกของพยาบาล		
งบเงินอุดหนุน :-		
รวมรายจ่ายด้านค่าแรง	17,664,552.23	67.95
รายจ่ายค่าวัสดุ		
1 ค่าสาธารณูปโภค	601,378.26	2.31
2 ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ อื่น ๆ	7,731,276.73	29.74
รวมรายจ่ายค่าวัสดุ	8,332,654.99	32.05
รวมต้นทุนดำเนินการ	25,997,207.22	100.00

จากตารางที่ 37 พบว่า สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ มีสัดส่วนค่าแรงต่อค่าวัสดุ เท่ากับ 68: 32 จะเห็นว่าสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ มีค่าเงินเดือนสูงถึงร้อยละ 40 ทั้งนี้เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีนักวิชาการจำนวนมากและเป็นผู้มีอาวุโสที่มีเงินเดือนสูง รวมทั้ง ค่าจ้างประจำก็สูงถึงร้อยละ 14 ด้วย

ตารางที่ 38 ต้นทุนดำเนินการของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต จำแนกตามต้นทุนค่าแรง ต้นทุนค่าวัสดุ

ลำดับ	สถานพยาบาลกรมสุขภาพจิต	ต้นทุนค่าแรง	ต้นทุนค่าวัสดุ	สัดส่วนค่าแรง : ค่าวัสดุ	ต้นทุนดำเนินการ
1	โรงพยาบาลศรีธัญญา	229,049,326.06	193,914,841.61	1.18 : 1	422,964,167.67
2	โรงพยาบาลสวนสราญรมย์	134,453,967.31	66,825,559.21	2.01 : 1	201,279,526.52
3	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ	145,082,399.13	127,948,112.07	1.13 : 1	273,030,501.20
4	โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์	103,512,555.82	38,480,309.24	2.69 : 1	141,992,865.06
5	โรงพยาบาลสวนปรุง	115,924,002.58	55,781,211.86	2.08 : 1	171,705,214.44
6	สถาบันราชานุกูล	81,793,285.55	19,785,878.33	4.13 : 1	101,579,163.88
7	โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์	66,024,307.89	64,536,229.11	1.02 : 1	130,560,537.00
8	สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์	50,904,456.45	42,997,166.97	1.18 : 1	93,901,623.42
9	โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์	58,857,619.76	46,802,698.36	1.26 : 1	105,660,318.12
10	โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์	58,857,619.76	46,802,698.36	1.26 : 1	105,660,318.12
11	โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์	68,306,325.83	68,995,540.08	1 : 1.01	137,301,865.91
12	โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์	32,264,997.01	21,647,431.19	1.49 : 1	53,912,428.20
13	โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์	16,315,281.74	13,655,022.85	1.19 : 1	29,970,304.59
14	โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์	9,080,419.84	16,382,071.07	1.80 : 1	25,462,490.91
15	โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์	7,533,123.42	14,958,896.98	1.99 : 1	22,492,020.40
16	สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์	17,722,393.08	14,060,274.96	1.26 : 1	31,782,668.04
17	สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์	17,664,552.23	8,332,654.99	2.12 : 1	25,997,207.22
	รวม	1,213,346,623.46	861,906,597.24	1.41 : 1	2,075,253,220.70

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์รายจ่ายดำเนินการ

การวิเคราะห์รายจ่ายดำเนินการเพื่อให้ทราบสัดส่วนระหว่างรายจ่ายด้านค่าแรงที่ควบคุมได้ยาก รายจ่ายด้านค่าแรงที่ควบคุมได้ไม่ยาก กับรายจ่ายด้านเวชภัณฑ์และวัสดุทั่วไป จากภาพรวมของรายจ่ายดำเนินการทั้งหมด โดยมีวิธีการดังนี้ คือ

2.1 จำแนกรายจ่ายด้านค่าแรง (Labour expense หรือ LO) ออกเป็น

2.1.1 รายจ่ายค่าแรงที่ควบคุมได้ยาก (L1) ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้างประจำ เงินประจำตำแหน่ง ซึ่งเป็นรายจ่ายค่าแรงที่ถูกกำหนดด้วยพระราชบัญญัติเงินเดือนข้าราชการพลเรือน และกฎระเบียบอื่นของทางราชการ

2.1.2 รายจ่ายค่าแรงที่ควบคุมได้ไม่ยาก (L2) ได้แก่ เงินค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ เงินไม่ทำเวชปฏิบัติส่วนตัว เงินค่าตอบแทนเวร บ่าย-ดึก ซึ่งเป็นรายจ่ายด้านค่าแรงที่ผู้บริหารสถานพยาบาลสามารถใช้มาตรการด้านการบริหารเพื่อควบคุมดูแลค่าใช้จ่ายเหล่านี้ได้

2.2 จำแนกรายจ่ายค่าวัสดุ (material expense) ออกเป็นรายจ่าย วัสดุประเภทยา / เวชภัณฑ์ และ วัสดุการแพทย์ (M4) ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สูง และรายจ่ายวัสดุใช้สอยอื่นๆ (M6) ซึ่งจะมีค่าเท่ากับผลรวมของ $M1 + M2 + M3 + M5$

จากตารางที่ 38 สัดส่วนต้นทุนค่าแรงต่อต้นทุนค่าวัสดุ พบว่า ต้นทุนค่าแรง มีค่ามากกว่าต้นทุนค่าวัสดุในภาพรวม 1.4 : 1 (1,213 : 861 ล้านบาท) แต่เมื่อดูในภาพของโรงพยาบาลขนาดเล็กที่เพิ่งเปิดดำเนินการ 2 แห่ง คือ โรงพยาบาลจิตเวชเลยและโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้ว แล้วจะเห็นว่าจะเป็นตรงกันข้าม คือ ค่าต้นทุนวัสดุจะสูงกว่าค่าแรง ทั้งนี้เนื่องจากข้าราชการและลูกจ้างประจำเป็นผู้บรรจุใหม่เงินเดือนยังไม่สูง

ตารางที่ 39 จำนวนการให้บริการผู้ป่วยใน (ราย วันนอน และ วันนอนเฉลี่ยของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต
ปีงบประมาณ 2547

ลำดับที่	หน่วยงาน	จำนวนราย	จำนวนวันนอน	วันนอนเฉลี่ย
1	โรงพยาบาลศรีธัญญา	24,142	2,721,045	112.71
2	โรงพยาบาลสวนสราญรมย์	10,558	1,741,648	164.96
3	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยา	10,176	644,344	63.32
4	โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์	6,753	437,865	64.84
5	โรงพยาบาลสวนปรุง	14,523	563,202	38.78
6	สถาบันราชานุกูล	4,815	2,065,683	429.01
7	โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์	6,612	297,672	45.02
8	สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์	2,906	144,196	49.62
9	โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์	6,014	153,718	25.56
10	โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์	1,328	19,761	14.88
11	โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์	3,782	132,786	35.11
12	โรงพยาบาลยวประสาทวทโยปถัมภ์	1,366	45,939	33.63
13	โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์	1,949	59,211	30.38
14	โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์	1,046	15,345	14.67
15	โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์	1,207	24,876	20.61
16	สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์	2,249	18,374	8.17
17	สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์	-	-	-
รวมกรมสุขภาพจิต		99,426	9,085,664.00	68.09

ที่มา: รายงานสจ.ร.ง.201-1 กองแผนงาน กรมสุขภาพจิต

หมายเหตุ - สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ให้บริการเฉพาะผู้ป่วยนอกไม่มีการให้บริการผู้ป่วยใน

- โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์โอนเข้ามาอยู่ในสังกัดกรมสุขภาพจิตใน

ปีงบประมาณ 2546

จากตารางที่ 39 พบว่า โรงพยาบาลศรีธัญญามีจำนวนการให้บริการผู้ป่วยใน จำนวนรายและจำนวนวันนอนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากโรงพยาบาลศรีธัญญาเป็นหน่วยงานที่ใหญ่ที่สุดในกรมสุขภาพจิต มีผู้ป่วยใน กลุ่มงานฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีผู้ป่วยที่ถูกทอดทิ้งจำนวนมาก แต่เมื่อคิดเป็นวันนอนเฉลี่ยกลับไม่มากเท่าสถาบันราชานุกูล จำนวนราย และวันนอนน้อยที่สุด คือ โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ และวันนอนเฉลี่ยของกรมสุขภาพจิตเท่ากับ 68 วัน มีหน่วยงานที่มีวันนอนสูงกว่าค่าเฉลี่ยกรมสุขภาพจิตเพียง 2 แห่งเท่านั้น

ตารางที่ 40 จำนวนการให้บริการผู้ป่วยนอก (ราย) ของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต
ปีงบประมาณ 2547

ลำดับที่	หน่วยงาน	จำนวนราย
1	โรงพยาบาลศรีธัญญา	132,040
2	โรงพยาบาลสวนสราญรมย์	59,812
3	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา	118,471
4	โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์	73,994
5	โรงพยาบาลสวนปรุง	55,449
6	สถาบันราชานุกูล	14,233
7	โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์	94,031
8	สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์	26,434
9	โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์	89,849
10	โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์	49,197
11	โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์	59,139
12	โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์	33,824
13	โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์	25,026
14	โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์	31,011
15	โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์	18,574
16	สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์	16,456
17	สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์	6,073
รวมกรมสุขภาพจิต		903,613

ที่มา: รายงานสง.รง.201-1 กองแผนงาน กรมสุขภาพจิต

หมายเหตุ - สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ให้บริการเฉพาะผู้ป่วยนอกไม่มีการให้บริการผู้ป่วยใน
- โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์โอนเข้ามาอยู่ในสังกัดกรมสุขภาพจิตในปีงบประมาณ 2546

จากตารางที่ 40 พบว่า จำนวนการให้บริการผู้ป่วยนอก สูงสุดในกรมสุขภาพจิต คือ โรงพยาบาลศรีธัญญา 132,040 ราย ซึ่งเป็นไปตามขนาดของจำนวนเตียง และจำนวนผู้ป่วยนอกรองลงมาคือ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยาจำนวน 118,471 ราย ส่วนหน่วยงานที่ให้บริการน้อยที่สุดคือ สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ จำนวน 6,073 ราย ทั้งนี้เนื่องจากสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์เป็นสถานบริการที่เป็นหน่วยปฏิบัติการเน้นวิชาการ

ตารางที่ 41 ต้นทุนต่อหน่วย และวันนอนเฉลี่ยจากการศึกษาต้นทุนกรรมสุขภาพจิต ปี 2543

หน่วยงาน	ประเภทผู้ป่วย	ต้นทุนงานบริการผู้ป่วยนอกเฉลี่ยต่อครั้ง (บาท)		
		ค่าเฉลี่ยของ รพ. ปี 2543	ค่าเฉลี่ยของ ประเภทปี 2543	ค่าเฉลี่ยของ กรม สุขภาพจิต ปี 2543
1. โรงพยาบาลศรีธัญญา อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	912	585	529
	ผู้ป่วยใน	18,896	18,866	19,632
		21	32	37
2. โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	473	585	529
	ผู้ป่วยใน	35,533	18,866	19,632
		75	32	37
3. สถาบันจิตเวชศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าพระยา อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	561	585	529
	ผู้ป่วยใน	10,857	18,866	19,632
		19	32	37
4. โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	285	585	529
	ผู้ป่วยใน	28,284	18,866	19,632
		99	32	37
5. โรงพยาบาลสวนปรุง อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	332	585	529
	ผู้ป่วยใน	14,709	18,866	19,632
		44	32	37
6. สถาบันราชานุกูล อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	874	562	529
	ผู้ป่วยใน	46,553	24,917	19,632
		53	44	37
7. โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น ราชนครินทร์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	384	436	529
	ผู้ป่วยใน	25,278	20,760	19,632
		66	48	37
8. สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	318	436	529
	ผู้ป่วยใน	15,156	20,760	19,632
		47	48	37
9. โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา ราชนครินทร์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	364	436	329
	ผู้ป่วยใน	16,482	20,760	19,632
		45	48	37
10. โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ ราชนครินทร์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	401	436	529
	ผู้ป่วยใน	40,413	20,760	19,632
		101	48	37

ตารางที่ 41 (ต่อ) ต้นทุนต่อหน่วย และวันนอนเฉลี่ยจากการศึกษาต้นทุนกรรมสุขภาพจิต ปี 2543

หน่วยงาน	ประเภทผู้ป่วย	ต้นทุนงานบริการผู้ป่วยนอกเฉลี่ยต่อครั้ง (บาท)		
		ค่าเฉลี่ยของ รพ. ปี 2543	ค่าเฉลี่ยของ ประเภท ปี 2543	ค่าเฉลี่ยของ กรม สุขภาพจิต ปี 2543
11. โรงพยาบาลยุวประสาท ไวทยปถัมภ์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	468	562	529
	ผู้ป่วยใน	52,587	24,917	19,632
		112	44	37
12. โรงพยาบาลจิตเวชนครพนม ราชนครินทร์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	542	436	529
	ผู้ป่วยใน	42,850	20,760	19,632
		79	48	37
13. สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	549	562	529
	ผู้ป่วยใน	7,071	24,917	19,632
		13	44	37

จากตารางที่ 41 พบว่า ต้นทุนงานบริการผู้ป่วยนอกเฉลี่ยต่อครั้ง โรงพยาบาลศรีธัญญามีค่าเฉลี่ยสูงสุด 912 บาท สถาบันราชานุกูลรองลงมา 874 บาท/ครั้ง ค่าเฉลี่ยของผู้ป่วยใน คือโรงพยาบาลยุวประสาทไวทยปถัมภ์ 52,587 บาท / ครั้ง ส่วนค่าเฉลี่ยของการให้บริการผู้ป่วยแบ่งตามขนาดพบว่าโรงพยาบาลขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยการให้บริการผู้ป่วยนอกสูงสุด 585 บาท ผู้ป่วยในจะสูงที่โรงพยาบาลขนาดกลาง 24,917 บาท/ครั้ง และค่าเฉลี่ยการให้บริการผู้ป่วยเฉลี่ยของกรมสุขภาพจิต ผู้ป่วยนอกเท่ากับ 529 บาท ผู้ป่วยใน 19,632 บาท คิดเป็น 37 เท่าของผู้ป่วยนอก

จำนวนค่าเฉลี่ยของการให้บริการผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอกนั้นจะเห็นว่าโรงพยาบาลยุวประสาทไวทยปถัมภ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 112 เท่า รองลงมาคือโรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ 101 เท่า และต่ำสุด คือสถาบันพัฒนาเด็กราชนครินทร์ 13 เท่า

ตารางที่ 42 ต้นทุนต่อหน่วย ผู้ป่วยนอก และผู้ป่วยใน ของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547 (โดยวิธีลด)

หน่วยงาน	ประเภทผู้ป่วย	ต้นทุนงานบริการผู้ป่วยเฉลี่ยต่อครั้ง (บาท)		
		ค่าเฉลี่ยของ รพ. ปี 2547	ค่าเฉลี่ยของ ประเภทปี 2547	ค่าเฉลี่ยของ กรม สุขภาพจิต ปี 2547
1. โรงพยาบาลศรีธัญญา	ผู้ป่วยนอก	661	467	412
	ผู้ป่วยใน	13,881	14,944	15,244
อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก		21	32	37
2. โรงพยาบาลสวนสราญรมย์	ผู้ป่วยนอก	236	506	446
	ผู้ป่วยใน	17,700	16,192	16,502
อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก		75	32	37
3. สถาบันจิตเวชศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าพระยา	ผู้ป่วยนอก	875	614	551
	ผู้ป่วยใน	16,625	19,648	20,387
อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก		19	32	37
4. โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์	ผู้ป่วยนอก	191	489	438
	ผู้ป่วยใน	18,909	15,648	16,206
อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก		99	32	37
5. โรงพยาบาลสวนปรุง	ผู้ป่วยนอก	247	330	289
	ผู้ป่วยใน	10,868	10,560	10,693
อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก		44	32	37
6. สถาบันราชานุกูล	ผู้ป่วยนอก	377	449	527
	ผู้ป่วยใน	19,981	19,756	19,499
อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก		53	44	37
7. โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น ราชนครินทร์	ผู้ป่วยนอก	246	317	385
	ผู้ป่วยใน	16,236	15,216	14,245
อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก		66	48	37
8. สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์	ผู้ป่วยนอก	576	565	700
	ผู้ป่วยใน	27,072	27,120	25,900
อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก		47	48	37
9. โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา ราชนครินทร์	ผู้ป่วยนอก	293	279	338
	ผู้ป่วยใน	13,185	13,392	12,506
อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก		45	48	37
10. โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ ราชนครินทร์	ผู้ป่วยนอก	260	422	485
	ผู้ป่วยใน	26,260	20,256	17,945
อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก		101	48	37

ตารางที่ 42 (ต่อ) ต้นทุนต่อหน่วย ผู้ป่วยนอก และผู้ป่วยใน ของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547
(โดยวิธีลด)

หน่วยงาน	ประเภทผู้ป่วย	ต้นทุนงานบริการผู้ป่วยนอกเฉลี่ยต่อครั้ง (บาท)		
		ค่าเฉลี่ยของ รพ. ปี 2547	ค่าเฉลี่ยของ ประเภท ปี 2547	ค่าเฉลี่ยของ กรม สุขภาพจิต ปี 2547
11. โรงพยาบาลยุวประสาท ไวทยोปลัมภ์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	288	573	639
	ผู้ป่วยใน	32,256	25,212	23,643
		112	44	37
12. โรงพยาบาลจิตเวชนครพนม ราชนครินทร์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	167	252	308
	ผู้ป่วยใน	13,193	12,096	11,396
		79	48	37
13. สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	695	275	318
	ผู้ป่วยใน	9,035	12,100	11,766
		13	44	37
14. โรงพยาบาลจิตเวชเลยราช นครินทร์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	-	-	365
	ผู้ป่วยใน	-	-	13,505
		-	-	37
15. โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้ว ราชนครินทร์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	-	-	355
	ผู้ป่วยใน	-	-	13,135
		-	-	37
16. สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	-	-	4,280
	ผู้ป่วยใน	-	-	-
		-	-	37
17. โรงพยาบาลสงขลาราชนครินทร์ อัตราส่วนต้นทุนผู้ป่วยในต่อผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยนอก	-	-	346
	ผู้ป่วยใน	-	-	12,802
		-	-	37

จากตารางที่ 42 พบว่าต้นทุนงานบริการผู้ป่วยนอกสูงสุดในกรมสุขภาพจิต คือ สถาบันสมเด็จเจ้าพระยา 875 บาท/ครั้ง รองลงมาคือ สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์เฉลี่ย 695 บาท/ครั้ง ต่ำสุดคือ โรงพยาบาลจิตเวชนครพนม 167 บาท/ครั้ง

ต้นทุนงานบริการผู้ป่วยในสูงสุด คือ โรงพยาบาลยุวประสาทไวทยอปลัมภ์เฉลี่ย 32,256 บาท/ครั้ง รองลงมาคือ สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์เฉลี่ย 27,072 บาท/ครั้ง และต่ำสุด คือ สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ 9,035 บาท/ครั้ง

สัดส่วนระหว่างผู้ป่วยนอกต่อผู้ป่วยในสูงสุด คือ โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ คิดเป็น 112 เท่า
ต่ำสุดคือ สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ ค่าเฉลี่ยแยกตามประเภทของเตียง (ใหญ่ กลาง เล็ก) สถาบัน
กัลยาณิราชนครินทร์สูงที่สุด 27,120 บาท/ครั้ง ต่ำสุดคือ โรงพยาบาลสวนปรุง 10,560 บาท/ครั้ง

และค่าเฉลี่ยของกรมสุขภาพจิต คือ สถาบันกัลยาณิราชนครินทร์ 25,900 บาท/ครั้ง ต่ำสุดคือ
โรงพยาบาลสวนปรุง 10,693 บาท/ครั้ง

ตารางที่ 43 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลศรีธัญญา

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	85,453,082.30	49.43
ค่าห้องพิเศษ	12,849,374.00	7.43
ค่าอาหารพิเศษ	5,997,374.00	3.47
ค่าธรรมเนียมรักษา	10,901,800.70	6.31
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม	717,126.00	0.41
รายรับอื่น ๆ	400,392.12	0.23
เบ็ดเตล็ด	1,367,325.54	0.79
อุตสาหกรรม		
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน	23,117,115.30	13.37
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	32,087,089.59	18.56
รวมรายรับ	172,890,679.55	100.00

จากตารางที่ 43 พบว่า ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลศรีธัญญาที่เป็นค่ายา ร้อยละ 49.43 รองลงมา เป็นค่าบริการประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ 18.56 และค่ารักษาพยาบาลคนไข้ในร้อยละ 13.37 ตามลำดับ

ตารางที่ 44 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้เองของโรงพยาบาลสวนสราญรมย์

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	20,155,741.45	48.52
ค่าห้องพิเศษ	1,163,841.00	2.80
ค่าอาหารพิเศษ	288,800.00	0.70
ค่าธรรมเนียมรักษา	1,896,070.00	4.56
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม		
รายรับอื่น ๆ	71,147.78	0.17
เบ็ดเตล็ด		
อุตสาหกรรม		
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน	8,329,685.20	20.05
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	9,637,045.32	23.20
รวมรายรับ	41,542,330.75	100.00

จากตารางที่ 44 พบว่าค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลสวนสราญรมย์ที่เป็นค่ายาร้อยละ 48.52 รองลงมา เป็นค่าบริการประกันสุขภาพถ้วนหน้า ร้อยละ 23.20 และ ค่ารักษาพยาบาลคนไข้ในร้อยละ 20.05 ตามลำดับ

ตารางที่ 45 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	13,030,870.24	67.60
ค่าห้องพิเศษ	2,643,200.00	13.71
ค่าอาหารพิเศษ	770,538.00	4.00
ค่าธรรมเนียมรักษา	2,469,906.16	12.81
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม		
รายรับอื่น ๆ	360,714.18	1.87
เบ็ดเตล็ด		
อุตสาหกรรม		
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน		
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า		
รวมรายรับ	19,275,228.58	100.00

จากตารางที่ 45 พบว่า ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ ส่วนใหญ่เป็นค่ายาร้อยละ 67.60 ซึ่งได้รวมผู้ป่วยในไว้ แล้ว รองลงมาเป็นค่าอาหารพิเศษร้อยละ 13.71 และค่าธรรมเนียมการรักษา 12.81 ตามลำดับ ไม่ได้แยกเงินค่าบริการประกันสุขภาพถ้วนหน้า

ตารางที่ 46 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลสวนปรุง

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	15,551,861.50	39.96
ค่าห้องพิเศษ	1,089,477.00	2.80
ค่าอาหารพิเศษ	952,927.00	2.45
ค่าธรรมเนียมรักษา	2,055,975.00	5.28
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม	38,880.00	0.10
รายรับอื่น ๆ	2,021,621.76	5.19
เบ็ดเตล็ด		
อุตสาหกรรม		
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน	10,185,796.80	26.17
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	7,022,209.62	18.04
รวมรายรับ	38,918,748.68	100.00

จากตารางที่ 46 พบว่า ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลสวนปรุง ส่วนใหญ่เป็นค่ายาร้อยละ 39.96 รองลงมา
เป็นค่ารักษาพยาบาลคนไข้ในร้อยละ 26.17 และค่าบริการประกันสุขภาพถ้วนหน้า 18.04 ตามลำดับ

ตารางที่ 47 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	20,584,318.76	46.25
ค่าห้องพิเศษ	205,662.00	0.46
ค่าอาหารพิเศษ	156,060.00	0.35
ค่าธรรมเนียมรักษา	1,781,863.08	4.00
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม	37,411.00	0.08
รายรับอื่น ๆ	28,212.00	0.06
เบ็ดเตล็ด		
อุตสาหกรรม		
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน	10,043,646.00	22.57
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	11,672,377.07	26.22
รวมรายรับ	44,509,549.91	100.00

จากตารางที่ 47 พบว่าค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ส่วนใหญ่เป็นค่ายา ร้อยละ 46.25 รองลงมาเป็นค่าบริการประกันสุขภาพถ้วนหน้า ร้อยละ 26.22 และค่ารักษาพยาบาลคนไข้ในร้อยละ 22.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 48 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของสถาบันกัลยาณิราชนครินทร์

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	10,745,891.00	47.69
ค่าห้องพิเศษ	2,516,030.00	11.17
ค่าอาหารพิเศษ	1,545,620.00	6.86
ค่าธรรมเนียมรักษา	2,088,075.00	9.27
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม	236,080.00	1.05
รายรับอื่น ๆ	1,741,845.31	7.73
เบ็ดเตล็ด	40,470.00	0.18
อุตสาหกรรม	23,317.00	0.10
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน	1,849,787.40	8.21
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	1,747,639.94	7.76
รวมรายรับ	22,534,755.65	100.00

จากตารางที่ 48 พบว่าค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของสถาบันกัลยาณิราชนครินทร์ ส่วนใหญ่อยู่ที่ค่ายาร้อยละ 47.69 รองลงมาเป็นค่าห้องพิเศษ 11.17 และ ค่ารักษาพยาบาลคนไข้ในร้อยละ 8.21 ตามลำดับ

ตารางที่ 49 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชสีมาราชนครินทร์

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	12,486,507.40	32.09
ค่าห้องพิเศษ	1,830,364.00	4.70
ค่าอาหารพิเศษ	657,978.00	1.69
ค่าธรรมเนียมรักษา	2,066,116.80	5.31
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม	432,750.00	1.11
รายรับอื่น ๆ	111,831.00	0.29
เบ็ดเตล็ด	296,470.92	0.76
อุดสาหกรรม		
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน	237,859.80	0.61
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	20,793,322.66	53.44
รวมรายรับ	38,913,200.58	100.00

จากตารางที่ 49 พบว่าค่าบริการที่เรียกเก็บได้จากโรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา ส่วนใหญ่เป็นค่าบริการประกันสุขภาพถ้วนหน้า ร้อยละ 53.44 รองลงมาเป็นค่ายาร้อยละ 32.09 และค่าธรรมเนียมการรักษาร้อยละ 5.31 ตามลำดับ

ตารางที่ 50 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	14,096,767.26	71.90
ค่าห้องพิเศษ		
ค่าอาหารพิเศษ		
ค่าธรรมเนียมรักษา		
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม		
รายรับอื่น ๆ		
เบ็ดเตล็ด	42,120.00	0.21
อุดสาหกรรม		
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน	989,848.20	5.05
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	4,478,548.70	22.84
รวมรายรับ	19,607,284.16	100.00

จากตารางที่ 50 พบว่าค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ส่วนใหญ่เป็นค่ายาร้อยละ 71.90 รองลงมาเป็นค่าบริการประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ 22.84 และค่ารักษาพยาบาลคนไข้ในร้อยละ 5.05 ตามลำดับ

ตารางที่ 51 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ ของโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	33,938,378.00	71.09
ค่าห้องพิเศษ	543,730.00	1.14
ค่าอาหารพิเศษ	98,817.00	0.21
ค่าธรรมเนียมรักษา	2,888,428.00	6.05
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม	629,290.00	1.32
รายรับอื่น ๆ	-	
เบ็ดเตล็ด	2,343,032.36	4.91
อุตสาหกรรม	-	
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน	7,300,738.85	15.29
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	8,347,724.50	17.48
รวมรายรับ	47,742,414.21	100.00

จากตารางที่ 51 พบว่าค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ ส่วนใหญ่เป็นค่ายา ร้อยละ 71.09 รองลงมาเป็นค่าบริการประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ 17.48 และ ค่ารักษาพยาบาลคนไข้ในร้อยละ 15.29 ตามลำดับ

ตารางที่ 52 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	8,541,844.00	64.46
ค่าห้องพิเศษ		
ค่าอาหารพิเศษ		
ค่าธรรมเนียมรักษา	2,357,445.00	17.79
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม	183,205.00	1.38
รายรับอื่น ๆ	7,860.00	0.06
เบ็ดเตล็ด	9,460.00	0.07
อุดสาหกรรม		
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน	1,438,856.80	10.86
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	712,936.20	5.38
รวมรายรับ	13,251,607.00	100.00

จากตารางที่ 52 พบว่าค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ ส่วนใหญ่เป็นค่ายาร้อยละ 64.46 รองลงมาเป็นค่าธรรมเนียมการรักษาร้อยละ 17.79 และค่ารักษาพยาบาลคนไข้ในร้อยละ 10.86

ตารางที่ 53 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	4,144,593.54	38.05
ค่าห้องพิเศษ	20,380.00	0.19
ค่าอาหารพิเศษ	9,650.00	0.09
ค่าธรรมเนียมรักษา		
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม		
รายรับอื่น ๆ	398,727.98	3.66
เบ็ดเตล็ด		
อุตสาหกรรม		
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน	545,331.00	5.01
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	5,774,550.86	53.01
รวมรายรับ	10,893,233.38	100.00

จากตารางที่ 53 พบว่าค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ส่วนใหญ่เป็นค่ายาร้อยละ 38.05 รองลงมาเป็นค่าบริการประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ 53.01 และค่ารักษาพยาบาลคนไข้ในร้อยละ 5.01 ตามลำดับ

ตารางที่ 54 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	5,042,506.00	54.03
ค่าห้องพิเศษ	8,180.00	0.09
ค่าอาหารพิเศษ	2,850.00	0.03
ค่าธรรมเนียมรักษา	619,685.00	6.64
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม		
รายรับอื่น ๆ	382,794.94	4.10
เบ็ดเตล็ด	118,640.00	1.27
อุตสาหกรรม		
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน	676,810.00	7.25
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	2,480,796.22	26.58
รวมรายรับ	9,332,262.16	100.00

จากตารางที่ 54 พบว่า ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ ส่วนใหญ่เป็นค่ายาร้อยละ 54.03 รองลงมาเป็นค่าบริการประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ 26.58 และ ค่ารักษาพยาบาลคนไข้ในร้อยละ 7.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 55 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	3,164,974.50	43.75
ค่าห้องพิเศษ	4,520.00	0.06
ค่าอาหารพิเศษ	6,791.00	0.09
ค่าธรรมเนียมรักษา	204,640.00	2.83
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม		-
รายรับอื่น ๆ	344,561.84	4.76
เบ็ดเตล็ด	1,140.00	0.02
อุตสาหกรรม		-
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน	282,869.00	3.91
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	3,224,018.60	44.57
รวมรายรับ	7,233,514.94	100.00

จากตารางที่ 55 พบว่าค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ ส่วนใหญ่เป็นค่ายาร้อยละ 43.75 รองลงมาเป็นค่าบริการประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ 44.57 และค่ารายรับอื่นๆ 4.76 ตามลำดับ

ตารางที่ 56 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	874,881.00	13.15
ค่าห้องพิเศษ		
ค่าอาหารพิเศษ		
ค่าธรรมเนียมรักษา	1,703,672.00	25.60
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม	37,720.00	0.57
รายรับอื่น ๆ	36,922.00	0.55
เบ็ดเตล็ด		
อุตสาหกรรม		
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน	3,168,460.80	47.62
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	832,219.00	12.51
รวมรายรับ	6,653,874.80	100.00

จากตารางที่ 56 พบว่าค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ ส่วนใหญ่เป็นค่ารักษาพยาบาลคนไข้ในร้อยละ 47.62 รองลงมาเป็นค่าธรรมเนียมการรักษาร้อยละ 25.60 และค่ายาร้อยละ 13.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 57 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์

หมวดและประเภทรายการ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายรับ		
ค่ายา	1,475,933.85	22.31
ค่าห้องพิเศษ		
ค่าอาหารพิเศษ	2,563,776.03	38.75
ค่าธรรมเนียมรักษา	1,966,538.65	29.72
ค่าธรรมเนียมทางทันตกรรม		
รายรับอื่น ๆ		
เบ็ดเตล็ด		
อุดสาหกรรม		
เงินค่ารักษาพยาบาลคนไข้ใน		
เงินค่ารักษาพยาบาลบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	609,715.88	9.22
รวมรายรับ	6,615,964.41	100.00

จากตารางที่ 57 พบว่าค่าบริการที่เรียกเก็บได้ของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ ส่วนใหญ่เป็นค่าอาหารพิเศษร้อยละ 38.75 รองลงมาเป็นค่าธรรมเนียมการรักษาร้อยละ 29.72 และค่ายาร้อยละ 22.31 ตามลำดับ

ตารางที่ 58 ร้อยละของรายจ่ายงบประมาณ และเงินบำรุง ของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547

ลำดับ	สถานพยาบาลกรมสุขภาพจิต	งบประมาณ	ร้อยละ	เงินบำรุง	ร้อยละ	รวมเงินประมาณ และเงินบำรุง	ร้อยละ
1	โรงพยาบาลศรีธัญญา	277,057,402.73	62.49	166,302,447.04	37.51	443,359,849.77	20.51
2	โรงพยาบาลสวนสราญรมย์	152,032,090.39	73.72	54,185,047.58	26.28	206,217,137.97	9.54
3	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ	152,633,083.24	48.70	160,795,716.11	51.30	313,428,799.35	14.50
4	โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์	122,805,196.25	82.17	26,649,777.81	17.83	149,454,974.06	6.91
5	โรงพยาบาลสวนปรุง	134,117,529.17	72.65	50,494,114.73	27.35	184,611,643.90	8.54
6	สถาบันราชานุกูล	94,574,099.18	89.37	11,250,511.55	10.63	105,824,610.73	4.89
7	โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์	94,253,181.57	67.07	46,282,177.43	32.93	140,535,359.00	6.50
8	สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์	78,515,800.88	78.61	21,362,682.18	21.39	99,878,483.06	4.62
9	โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์	77,863,298.36	66.62	39,018,160.91	33.38	116,881,459.27	5.41
10	โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์	30,816,249.18	60.97	19,727,518.29	39.03	50,543,767.47	2.34
11	โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาสาชนครินทร์	79,657,655.98	53.87	68,200,800.41	46.13	147,858,456.39	6.84
12	โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์	40,912,789.10	74.43	14,057,368.45	25.57	54,970,157.55	2.54
13	โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์	21,869,474.03	64.09	12,252,851.36	35.91	34,122,325.39	1.58
14	โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์	17,226,463.29	62.27	10,436,736.76	37.73	27,663,200.05	1.28
15	โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์	15,838,966.01	68.22	7,378,864.23	31.78	23,217,830.24	1.07
16	สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์	27,884,956.08	86.03	4,527,514.09	13.97	32,412,470.17	1.50
17	สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์	24,050,274.60	77.20	7,101,431.82	22.80	31,151,706.42	1.44
	รวม	1,442,108,510.04	66.70	709,949,661.77	32.84	2,162,132,230.79	100.00

ตารางที่ 59 ร้อยละของค่าบริการที่เรียกเก็บได้ต่อต้นทุนดำเนินการของกรมสุขภาพจิต
ปีงบประมาณ 2547

ลำดับที่	หน่วยงาน	ต้นทุนดำเนินการ	จำนวนเงิน ที่เรียกเก็บได้	ร้อยละ
1	โรงพยาบาลศรีธัญญา	422,964,168	172,890,680.00	40.88
2	โรงพยาบาลสวนสราญรมย์	201,279,527	41,542,331.00	20.64
3	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา	273,030,501	138,865,893.00	50.86
4	โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์	141,992,865	19,275,229.00	13.57
5	โรงพยาบาลสวนปรุง	171,705,214	38,918,749.00	22.67
6	สถาบันราชานุกูล	101,579,164	5,554,393.00	5.47
7	โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์	130,560,537	32,837,173.00	25.15
8	สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์	93,901,623	22,534,756.00	24.00
9	โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์	105,660,318	38,913,201.00	36.83
10	โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์	47,708,746	19,607,284.00	41.10
11	โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์	68,995,540	47,742,414.00	69.20
12	โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์	53,912,428	13,251,607.00	24.58
13	โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์	29,970,305	10,893,233.00	36.35
14	โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์	25,462,491	9,332,262.00	36.65
15	โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์	22,492,020	7,233,515.00	32.16
16	สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์	31,782,668	6,653,875.00	20.94
17	สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์	25,997,207	6,615,964.00	25.45
รวมกรมสุขภาพจิต		1,948,995,322	632,662,559.00	32.46

จากตารางที่ 59 พบว่าในกรมสุขภาพจิตมีค่าเฉลี่ย ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ร้อยละ 32 มีโรงพยาบาลจิตเวช สงขลาราชนครินทร์ เป็นหน่วยงานที่เรียกเก็บได้สูงสุดร้อยละ 69 โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยาร้อยละ 51 และ เรียกเก็บได้ต่ำสุดคือ สถาบันราชานุกูลร้อยละ 5 จะเห็นว่าหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิตเกือบทุกโรงพยาบาล โรงพยาบาลไม่สามารถเรียกเก็บค่าบริการได้ถึงร้อยละ 50 ซึ่งทำให้ทุกหน่วยต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายต่างๆ เป็นจำนวนมาก

ประเมินสถานะทางการเงิน (Financial status)

การประเมินสถานะทางการเงินในส่วนนี้ เป็นการประเมินระบบการจัดสรรงบประมาณ แหล่งที่มาของเงิน การเปลี่ยนแปลงของเงินบำรุง ตลอดจนอัตราคืนทุนของสถานพยาบาล ผลการศึกษาพบว่าการจัดสรรงบประมาณของสถานพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิตทั้ง 17 แห่ง มีภาวะฟุ้งฟิงเงินงบประมาณมาก มีอัตราส่วนสูงร้อยละ 60.97 – 89.37 ดังตารางที่ 58 มีการใช้เงินบำรุงในอัตราร้อยละ 10.63 – 51.30 เมื่อพิจารณาในภาพรวมของกรมสุขภาพจิตมีการใช้งบประมาณในอัตราส่วน 66.70 : 32.84

เมื่อพิจารณา ค่าใช้จ่ายหรือค่าบริการที่เก็บได้ต่อต้านทุนงานบริการ พบว่า ความสามารถเก็บค่ารักษาพยาบาล ที่คิดเป็นร้อยละของค่าบริการที่เรียกเก็บได้หรืออัตราคืนทุน มีค่าสูงที่สุดที่โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ คิดเป็นร้อยละ 69.20 รองลงมาเป็นสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยาและโรงพยาบาลศรีธัญญาตามลำดับดังตารางที่ 58

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาต้นทุนต่อหน่วยการรักษาของโรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2547 เป็นการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาต้นทุนผู้ป่วยนอก ต้นทุนผู้ป่วยใน และวิเคราะห์ สถานะการเงินของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. จำนวนบุคลากร

จำนวนบุคลากรทั้งหมดของกรมสุขภาพจิต มี 6,289 คน แยกเป็นข้าราชการ 2,794 คน ลูกจ้างประจำ 1,777 คน และลูกจ้างชั่วคราว 1,718 คน โรงพยาบาลศรีธัญญามีอัตรากำลังรวมมากที่สุด 1,200 คน จำนวนโรงพยาบาลที่เปิดดำเนินการไม่นานที่ไม่เกิน 10 ปี จะมีการจ้างลูกจ้างชั่วคราวมากกว่าลูกจ้างประจำ ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารกำลังคนภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดขนาดกำลังคนภาครัฐให้เหมาะสมกับยุทธศาสตร์ประเทศ วางระบบจ้างงานและวิธีปฏิบัติงานที่หลากหลายรูปแบบ มีการปรับปรุง กฎ ระเบียบ การบริหารทรัพยากรบุคคลให้เอื้อต่อการใช้กำลังคนให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน : 2548)

2. ประเมินต้นทุนการรักษา (Cost of care)

ต้นทุนการรักษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาต้นทุนดำเนินการต่อหน่วย (Operating unit cost) โดยวิธีลัด (Quick method) ด้วยการศึกษาจากเงินงบประมาณและเงินบำรุงที่ใช้จ่ายในด้านค่าแรง และค่าวัสดุ ในโรงพยาบาลของกรมสุขภาพจิต พบว่า มีต้นทุนดำเนินการทั้งสิ้น 2,152,058,172 บาท และมีผลการดำเนินงานให้บริการผู้ป่วยนอก 903,613 ครั้ง ผู้ป่วยใน 99,426 ราย จากการวิเคราะห์พบว่าต้นทุนการรักษาต่อการให้บริการผู้ป่วยนอกของกรมสุขภาพจิตเท่ากับ 469 บาท/ครั้ง ต้นทุนการรักษาต่อผู้ป่วยในเท่ากับ 17,369 บาท/ราย และเมื่อวิเคราะห์ต้นทุนงานบริหารของโรงพยาบาลในขนาดใหญ่พบว่า ต้นทุนงานบริการต่อผู้ป่วยนอกสูงสุด คือ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยามีค่าเท่ากับ 551 บาท/ครั้ง รองลงมาคือ สถาบันราชานุกูล 527 บาท/ ครั้ง ต้นทุนต่ำสุดคือ โรงพยาบาลสวนปรุง 289 บาท/ครั้ง และต้นทุนงานบริการต่อหน่วยผู้ป่วยในสูงสุดคือ

สถาบันสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ 20,387 บาท/ราย รองลงมาคือ สถาบันราชานุกูล 19,499 บาท/ราย ต้นทุนต่ำสุดคือ โรงพยาบาลสวนปรุง 10,693 บาท/ราย

สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พบว่ามีต้นทุนดำเนินการสูงมากแม้ว่าจะมีจำนวนการให้บริการมากก็ยังไม่ส่งผลให้ต้นทุนผู้ป่วยและผู้ป่วยในสูง ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากเป็นสถาบันฝึกการเรียน การสอน ด้านจิตเวชศาสตร์ ส่วนสถาบันราชานุกูล แม้ว่าต้นทุนดำเนินการจะไม่สูง แต่จำนวนให้บริการน้อย จึงทำให้ต้นทุนต่อหน่วยบริการยังสูงอยู่ เนื่องจากบุคลากรเฉพาะทางที่ให้บริการมีน้อย ทำให้จำนวนการให้บริการอยู่ในปริมาณที่จำกัด โรงพยาบาลสวนปรุง พบว่ามีต้นทุนดำเนินการไม่มากเกินไปและมีจำนวนการให้บริการผู้ป่วยในมาก

สำหรับโรงพยาบาลขนาดกลาง พบว่า ต้นทุนงานบริการต่อผู้ป่วยนอกสูงสุดคือ สถาบันกัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ 700 บาท/ครั้ง รองลงมาคือ โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ 485 บาท/ครั้ง ต้นทุนต่ำสุดคือ โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์ 338 บาท/ครั้ง และต้นทุนงานบริการต่อหน่วยผู้ป่วยในสูงสุดคือ สถาบันกัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ 25,900 บาท/ราย รองลงมาคือ โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ 17,945 บาท/ราย ต้นทุนต่ำสุดคือ โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์ 12,506 บาท/ราย

สถาบันกัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พบว่า มีจำนวนการให้บริการผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกน้อย จึงทำให้ต้นทุนสูง โดยเฉพาะจำนวนการให้บริการผู้ป่วยนอกน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับโรงพยาบาลขนาดเดียวกัน โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์พบว่า จำนวนการให้บริการผู้ป่วยในต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับโรงพยาบาลขนาดเดียวกัน และโรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์ที่มีต้นทุนต่ำสุด เนื่องจากมีการให้บริการผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน จำนวนสูงมาก เมื่อเทียบกับโรงพยาบาลขนาดเดียวกัน

โรงพยาบาลขนาดเล็กพบว่า ต้นทุนบริการต่อผู้ป่วยนอกสูงสุดคือ สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น 4,280 บาท/ครั้ง รองลงมาคือ โรงพยาบาลอุบลราชธานี 639 บาท/ครั้ง ต้นทุนต่ำสุดคือ โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ 308 บาท/ครั้ง ต้นทุนบริการต่อหน่วยผู้ป่วยในสูงสุดคือ โรงพยาบาลอุบลราชธานี 23,643 บาท/ราย รองลงมาคือ โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ 13,505 บาท/ราย ต้นทุนต่ำสุด คือ โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ 11,396 บาท/ราย

สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น มีต้นทุนผู้ป่วยนอกสูงพบว่า มีการให้บริการเฉพาะผู้ป่วยนอกและปริมาณการให้บริการก็ไม่มากนัก โดยต้นทุนดำเนินการใกล้เคียงกับโรงพยาบาลอื่นในขนาดเดียวกัน รองลงมาโรงพยาบาลอุวะประสาทไวทโยปถัมภ์ เนื่องจากมีต้นทุนดำเนินการที่สูงที่สุดเกือบ 2 เท่าของโรงพยาบาลในขนาดเดียวกัน แม้ว่าจะมีการให้บริการจำนวนมากก็ตาม ส่วนโรงพยาบาลที่มีต้นทุนต่ำสุดคือ โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ พบว่า ต้นทุนดำเนินการไม่สูง แต่มีจำนวนการให้บริการทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกเป็นจำนวนมาก เมื่อเปรียบเทียบกับโรงพยาบาลขนาดเดียวกัน สำหรับต้นทุนผู้ป่วยในของโรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ พบว่า จำนวนการให้บริการผู้ป่วยในยังไม่มาก

จากการวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยแบบลัด ซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายและสะดวกต่อการวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยการให้บริการของโรงพยาบาลแต่ละแห่ง เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาหาสาเหตุที่มีผลให้ต้นทุนต่อหน่วยสูง มีสาเหตุเนื่องจากอะไร การวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยแบบลัด สามารถทำได้ทันที ภายในครึ่งวัน ถ้ามีข้อมูลรายจ่ายดำเนินการและข้อมูลปริมาณผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในทั้งปี และใช้ Factor ที่เคยศึกษาของกรมสุขภาพจิต

เนื่องจากเป็นข้อมูลพื้นฐานที่มีการจัดเก็บและรายงานทุกเดือนอยู่แล้ว และสามารถนำไปวิเคราะห์แบบลัด คือ การเปรียบเทียบต้นทุนโรงพยาบาลหลายๆ แห่ง (cost comparison) เพื่อวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน รวมถึงการหาแนวทางลดต้นทุนต่อหน่วยในการให้บริการลง เช่น การควบคุมการใช้วัสดุอย่างคุ้มค่า ค่าแรงในส่วนที่สามารถจะควบคุมได้

2.2 ต้นทุนดำเนินการ (Operating cost)

จากการศึกษาต้นทุนดำเนินการของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต ทั้งหมด 17 หน่วยงาน พบว่ามีต้นทุนดำเนินการทั้งสิ้น 2,075,253,221 บาท เป็นต้นทุนค่าแรง 1,213,346,623 บาท เป็นต้นทุนค่าวัสดุ 861,906,597 บาท โดยส่วนใหญ่พบว่าจะมีต้นทุนค่าแรงมากกว่าต้นทุนค่าวัสดุ โดยเฉลี่ยพบว่าสัดส่วนค่าแรง : ค่าวัสดุ เท่ากับ 1.41 : 1 สถาบันราชานุกูลมีสัดส่วนค่าแรง : ค่าวัสดุสูงสุด เท่ากับ 4.13 : 1 รองลงมาคือ โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ เท่ากับ 2.69 : 1 มีเพียง 1 โรงพยาบาลที่มีสัดส่วนค่าวัสดุสูงกว่าค่าแรง 1.01 เท่า คือ โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรเทพ ศิริวนารังสรรค์ และคณะ (2543 : 107) ศึกษาต้นทุนต่อหน่วยงานบริการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต เท่ากับ 1.5 : 1 และผลการวิจัยของ

บุพผวรรณ พัวพันประเสริฐ และคณะ (2546) เรื่องผลกระทบของนโยบาย 30 บาทต่อระบบบริการผู้ป่วยจิตเวช : ภาพรวมระดับประเทศและกรณีศึกษาสถานพยาบาลเฉพาะทางจิตเวชในภาคเหนือของประเทศไทย ปี 2544 พบว่ามีค่าแรงต่อค่าวัสดุของศูนย์เหนือๆ เท่ากับ 57.3 : 42.7 โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์เท่ากับ 54.08 : 45.92 โรงพยาบาลสวนปรุง 60.86 : 39.14 และสัดส่วนต้นทุนค่าแรง : ค่าวัสดุในปี 2545 ศูนย์เหนือๆ เท่ากับ 58.15 : 41.85 โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ 55.09 : 44.91 และ โรงพยาบาลสวนปรุง 64.63 : 35.37

2.3 ปริมาณการให้บริการ

ในภาพรวมของกรมสุขภาพจิต มีการให้บริการผู้ป่วยนอกรวมทั้งสิ้น 903,613 ครั้ง โดยมีหน่วยงานที่ให้บริการสูงที่สุดตามลำดับแรกคือ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยาให้บริการ 118,471 ครั้ง รองลงมาคือ โรงพยาบาลศรีธัญญาและโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ มีปริมาณการให้บริการ 132,040 ครั้ง และ 94,031 ครั้งตามลำดับ มีหน่วยงานที่ให้บริการต่ำสุดคือ สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ เท่ากับ 6,073 ครั้ง สถาบันราชานุกุล 14,233 ครั้ง และสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ 16,456 ครั้ง

จะเห็นว่าปริมาณการให้บริการค่อนข้างสูง แม้ว่านโยบายของกรมสุขภาพจิตจะเน้นการให้บริการแบบตติยภูมิ (Tertiary care) คือ เน้นการรักษาในระดับยุ่งยากซับซ้อน และเน้นวิชาการมากกว่า การให้บริการก็ตาม แต่ยังพบว่ามีผู้ป่วยมารับบริการในหน่วยงานสังกัดกรมสุขภาพจิตค่อนข้างมาก โดยส่วนใหญ่เป็นการรักษาในระดับปฐมภูมิ (Primary care) ดังนั้นอาจจำเป็นต้องมีการทบทวนนโยบาย กลยุทธ์ในการที่จะลดจำนวนผู้ป่วยที่เป็นระดับปฐมภูมิให้น้อยลง เพื่อตอบสนองต่อนโยบายของกรมสุขภาพจิตต่อไป

สำหรับการบริการผู้ป่วยใน ในภาพรวมของกรมสุขภาพจิตให้บริการทั้งสิ้น 99,426 ราย มีวันนอนรวมเท่ากับ 9,085,664 วันนอน พบว่าหน่วยงานที่ให้บริการผู้ป่วยในสูงสุดคือ โรงพยาบาลศรีธัญญา รองลงมาคือ โรงพยาบาลสวนปรุงและโรงพยาบาลสวนสราญรมย์ โดยมีจำนวนการให้บริการผู้ป่วยเท่ากับ 24,142 ราย 14,523 ราย และ 10,558 ราย ตามลำดับ ส่วนสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นไม่มีการให้บริการผู้ป่วยใน

สอดคล้องกับการศึกษาของพรเทพ ศิริวนารังสรรค์ และ คณะ (2543 : 70) ศึกษาเรื่องต้นทุนต่อหน่วยงานบริการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต ที่โรงพยาบาลศรีธัญญามีผู้ป่วยในสูงสุด ส่วนผู้ป่วยนอกหน่วยงานที่ให้บริการสูงสุดคือ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา

การศึกษาครั้งนี้และได้เปรียบเทียบกับการศึกษาเรื่อง ต้นทุนต่อหน่วยงานบริการสุขภาพจิต (ตารางที่ 60)

ตารางที่ 60 เปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยงานบริการผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ปี 2543 และ 2547

ประเภท	2543	2547	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง
ผู้ป่วยนอก	529	469	-11.34
ผู้ป่วยใน	19,632	17,369	-11.53

จะเห็นว่า ต้นทุนต่อหน่วยบริการของทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน มีค่าลดลงซึ่งอาจจะเนื่องจากกรมสุขภาพจิตเริ่มมีการศึกษาด้านต้นทุนต่อหน่วยในปี 2543 ในภาพรวมทำให้ผู้บริการโรงพยาบาลแต่ละแห่งมีข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุน ค่าแรง ค่าวัสดุ ค่าลงทุน และสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการ การใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ประกอบการให้บริการผู้ป่วยในบางหน่วยงานเพิ่มขึ้น

และจากการสรุปผลการประชุมในครั้งที่ 2543 ได้แนวทางในการลดต้นทุนต่อหน่วยบริการของโรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิตที่เป็นไปได้ คือ

1. การลดต้นทุนค่าวัสดุ โดยใช้วัสดุสิ้นเปลืองต่างๆ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
2. ประหยัดค่าสาธารณูปโภค
3. ลดจำนวนวันนอนหรือวันนอนที่ไม่จำเป็น โดยอาจพิจารณาในระบบงานแท่งจำหน่ายที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ
4. การเพิ่มปริมาณการบริการ ต้องมีมาตรการประกอบกันหลายอย่างด้วยกัน เช่น การพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล การพัฒนาบริการด้านหน้าโดยเน้นการปรับปรุงระบบการบริการให้ดีขึ้น ให้ความสะดวกและรวดเร็ว แต่อย่างไรก็ตามการเพิ่มปริมาณผู้ป่วย ไม่ใช่แนวทางหรือนโยบายของกรมสุขภาพจิต เพราะปริมาณผู้ป่วยทางจิตที่เพิ่มขึ้นนั้น ขัดกับนโยบายของกรมสุขภาพจิตที่ต้องการให้ประชาชนมีสุขภาพจิตที่ดีด้วยหน้า

ตารางที่ 61 เปรียบเทียบต้นทุนเฉลี่ยผู้ป่วยนอก และร้อยละของปี 2543 และ ปี 2547

ลำดับ	สถานพยาบาลกรมสุขภาพจิต	ต้นทุนเฉลี่ยผู้ป่วยนอก ปี 2543	ต้นทุนเฉลี่ยผู้ป่วยนอก ปี 2547	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง
1	โรงพยาบาลศรีธัญญา	912	661	-27.52
2	โรงพยาบาลสวนสราญรมย์	473	236	-50.11
3	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ	561	875	+55.97
4	โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์	285	191	-32.98
5	โรงพยาบาลสวนปรุง	332	247	-25.60
6	สถาบันราชานุกูล	874	377	-56.86
7	โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์	384	246	-35.94
8	สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์	318	576	+81.13
9	โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์	364	293	-19.51
10	โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์	401	260	-35.16
11	โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์	-	-	-
12	โรงพยาบาลอุบลราชธานีราชนครินทร์	468	288	-38.46
13	โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์	542	167	-69.19
14	โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์	-	-	-
15	โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์	-	-	-
16	สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์	549	695	+26.59
17	สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์	-	-	-
รวม		529	469	-11.34

จากการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของหน่วยงานต่างๆ ทั้ง 13 หน่วยงาน ที่เคยมีการศึกษาในปีงบประมาณ 2543 เปรียบเทียบกับต้นทุนต่อหน่วยปี 2547 พบว่าในภาพรวมของกรมสุขภาพจิต ต้นทุนผู้ป่วยนอกลดลงเฉลี่ยร้อยละ 11.34 มีหน่วยงานที่มีต้นทุนผู้ป่วยนอกเฉลี่ยลดลงทั้งสิ้น 10 หน่วยงานที่มีต้นทุนผู้ป่วยนอกลดลงมากที่สุดคือ โรงพยาบาลจิตเวชนครพนม ราชนครินทร์ ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 69.19 รองลงมาคือ สถาบันราชานุกูล และโรงพยาบาลสวนสราญรมย์ราชนครินทร์ มีต้นทุนลดลงเฉลี่ยร้อยละ 56.86 และ 50.11 ตามลำดับ และมี 3 หน่วยงานที่มีต้นทุนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นดังนี้ คือ สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา และสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ เท่ากับร้อยละ 81.13, 55.97 และ 26.59 ตามลำดับ

3. วิเคราะห์สถานะการเงิน

3.1 การจ่ายเงินงบประมาณและเงินบำรุง ของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต (ตารางที่ 58) จะเห็นว่าโรงพยาบาลศรีธัญญามีรายจ่ายเงินมากที่สุดในกรมสุขภาพจิต คิดเป็นร้อยละ 20.51 แยกเป็นเงินงบประมาณร้อยละ 62.49 เงินบำรุงร้อยละ 37.51 รองลงมาคือ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา ร้อยละ 14.50 เงินงบประมาณ ร้อยละ 48.70 เงินบำรุง ร้อยละ 51.30 หน่วยงานที่มีการใช้จ่ายเงินน้อยที่สุด คือ โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วร้อยละ 1.07 เงินงบประมาณ ร้อยละ 68.22 เงินบำรุง ร้อยละ 31.78 ในภาพรวมของกรมสุขภาพจิตใช้เงินงบประมาณเฉลี่ยร้อยละ 66.70 เงินบำรุง ร้อยละ 32.84 จะเห็นว่ามีหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต 8 แห่ง ที่ใช้เงินบำรุงเกินกว่าค่าเฉลี่ย โดยเฉพาะสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยาใช้เงินบำรุงสูงถึงร้อยละ 51.30 รองลงมา คือ โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ ร้อยละ 46.13 ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณที่ให้ไปไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในหน่วยงานและหน่วยงานนั้นก็มีเงินบำรุงเพียงพอที่จะสนับสนุนให้งานดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับตั้งแต่มีนโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค กรมสุขภาพจิตก็ได้งบประมาณน้อยลงจากเดิม และมีโครงการต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้เงินงบประมาณตามตัวชี้วัดของกรมสุขภาพจิตที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายด้วย

3.2 ค่าบริการที่เรียกเก็บได้ต่อต้นทุนดำเนินการ ของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต (ตารางที่ 59) จะเห็นว่าหน่วยงานที่เรียกเก็บเงินได้ต่อต้นทุนดำเนินการสูงสุด คือ โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ ร้อยละ 69.20 รองลงมา คือ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา ร้อยละ 50.86 และโรงพยาบาลศรีธัญญา ร้อยละ 40.88 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานต่างๆ เหล่านี้มีระบบการเรียกเก็บเงินที่ดี ซึ่งน่าจะเป็นตัวอย่างให้หน่วยงานอื่นๆ ได้มาศึกษา นำไป

ตารางที่ 62 เปรียบเทียบต้นทุนผู้ป่วยใน และร้อยละของปี 2543 และปี 2547

ลำดับ	สถานพยาบาลกรมสุขภาพจิต	ต้นทุนเฉลี่ยผู้ป่วยใน ปี 2543	ต้นทุนเฉลี่ยผู้ป่วยใน ปี 2547	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง
1	โรงพยาบาลศรีธัญญา	18,896	13,881	-26.54
2	โรงพยาบาลสวนสราญรมย์	35,533	17,700	-50.19
3	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ	10,857	16,625	+53.13
4	โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์	28,284	18,909	-33.15
5	โรงพยาบาลสวนปรุง	14,709	10,868	-26.11
6	สถาบันราชานุกูล	46,553	19,981	-57.08
7	โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์	25,278	16,236	-35.77
8	สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์	15,156	27,072	+78.62
9	โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์	16,482	13,185	-20.00
10	โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์	40,413	26,260	-35.02
11	โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์	-	-	-
12	โรงพยาบาลจุฬารัตนาลไมท์	52,587	32,256	-38.66
13	โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์	42,850	13,193	-69.21
14	โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์	-	-	-
15	โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์	-	-	-
16	สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์	7,071	9,035	+27.78
17	สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์	-	-	-
รวม		19,632	17,369	-11.53

จากการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้ง 13 หน่วยงาน ที่เคยมีการศึกษาในปีงบประมาณ 2543 เปรียบเทียบกับต้นทุนต่อหน่วยปี 2547 พบว่าในภาพรวมของกรมสุขภาพจิต ต้นทุนผู้ป่วยในลดลงเฉลี่ยร้อยละ 11.53 มีหน่วยงานที่มีต้นทุนผู้ป่วยในเฉลี่ยลดลงทั้งสิ้น 10 หน่วยงานๆ ที่มีต้นทุนผู้ป่วยในลดลงมากที่สุด คือ โรงพยาบาลจิตเวชนครพนม ราชนครินทร์ รองลงมาคือ สถาบันราชานุกูลและโรงพยาบาลสวนสราญรมย์ โดยมีต้นทุนลดลงเฉลี่ยร้อยละ 69.21, 57.08 และ 50.19 ตามลำดับ และมี 3 หน่วยงานที่มีต้นทุนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับผลการศึกษาในผู้ป่วยนอก

เมื่อวิเคราะห์ถึงต้นทุนต่อหน่วยผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในจาก 13 หน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิตได้ทำการศึกษาคือเปรียบเทียบต้นทุนเฉลี่ยของผู้ป่วยปีงบประมาณ 2543 เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ 2547 พบว่าต้นทุนเฉลี่ยผู้ป่วยนอกของกรมสุขภาพจิตลดลงร้อยละ 11.34 – 11.53 โดยมี 10 หน่วยงานที่มีต้นทุนเฉลี่ยผู้ป่วยนอกลดลง และมีเพียง 3 หน่วยงานที่มีต้นทุนเฉลี่ยผู้ป่วยเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม แต่ละโรงพยาบาลควรที่จะศึกษาคือต้นทุนต่อหน่วยของตนเองเพื่อค้นหาแนวทางที่จะบริหารจัดการในการลดต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาคือต้นทุนต่อหน่วยบริการอย่างต่อเนื่องหลายๆ ปีติดต่อกัน เพื่อนำมาเปรียบเทียบและจะได้ทราบแนวโน้มของต้นทุนต่อหน่วย
2. ควรมีการศึกษาคือวิจัยในข้อมูลแบบการศึกษาไปข้างหน้า (Prospective) เพื่อให้สามารถวางแผนการจัดเก็บข้อมูลในส่วนที่ต้องการได้ และลดการคลาดเคลื่อนของข้อมูล กำหนดขอบเขตการเก็บรวบรวมข้อมูล และสะดวกในการทำงาน
3. ควรมีการพัฒนาโปรแกรมที่เป็นต้นแบบ ให้หน่วยงานต่างๆ นำข้อมูลใส่เข้าไปและสามารถวิเคราะห์ผลได้ทันที

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต แผนพัฒนาสุขภาพจิตในช่วงครึ่งหลังของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2543-2544). นนทบุรี : สำนักพัฒนาสุขภาพจิต, 2542.
- กรรณิกา อินปราง. ต้นทุนต่อหน่วยของงานบริการผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลแพร่. การค้นคว้าอิสระ
ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539.
- คนองบุทท กาญจนกุล และคณะ. โครงการศึกษาวิจัยต้นทุนของสถานบริการสาธารณสุขชนบท.
กรุงเทพ : สำนักข่าวพาณิชย์; กรมพาณิชย์สัมพันธ์, 2523
- จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ. สุขภาพคนไทย ปี พ.ศ. 2543 : สถานสุขภาพคนไทย. กรุงเทพ :
หมอชาวบ้าน, 2543.
- จิราวรรณ วรรณเวก. การศึกษาดัชนีต้นทุนต่อหน่วยบริการของผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ัชชวาล ชาติสุทธิชัย, กร ทัพพะรังสี. หนึ่งปีกับการพัฒนาสาธารณสุข. นนทบุรี : โรงพิมพ์รสพ.,
2543.
- นุปผวรรณ พัวพันธ์ประเสริฐ, สุภสิทธิ์ พรธรรมาโณทัย. ผลกระทบของนโยบาย 30 บาท ต่อระบบ
บริการผู้ป่วยจิตเวช : ภาพรวมระดับประเทศและกรณีศึกษา สถานพยาบาลเฉพาะทาง
จิตเวชในภาคเหนือของประเทศไทย. มปท. 2546 : 112.
- _____. ผลกระทบของนโยบาย 30 บาท ต่อระบบบริการผู้ป่วยจิตเวช:ภาพรวมระดับประเทศ
และกรณีศึกษา สถานพยาบาลเฉพาะ ทาง จิตเวชในภาคเหนือของประเทศไทย
(รายงานวิจัย) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
นเรศวร, มปท. 2547 :1.
- บวร งามศิริอุดม และทิพาพร เสถียรศักดิ์พงศ์. ต้นทุนต่อหน่วยบริการและการค่านายหน้าของโรง
พยาบาลแม่และเด็ก เชียงใหม่ พ.ศ. 2537. รายงานการวิจัยเชียงใหม่ : เชียงใหม่
สหณกิจ, 2538.
- พรเทพ ศิริวนารังสรรค์, ดุสิต ลิขณะพิชิตกุล และ มล.สมชาย จักรพันธุ์. ต้นทุนต่อหน่วยงาน
บริการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต มปท, 2543 : 1.
- _____. ต้นทุนต่อหน่วยงานบริการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข 2543 ต้น
ทุนต่อหน่วยงานบริการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต มปท, 2543: 102.

- _____ . ต้นทุนต่อหน่วยงานบริการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข 2543 ต้นทุนต่อหน่วยงานบริการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต มปท, 2543 : 107.
- เมธิณี เพชรจุ. การวิเคราะห์ต้นทุนในการส่งต่อของโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดพังงา. รายงานการค้นคว้าอิสระ หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.
- รายงานประจำปีกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2546. , กรุงเทพฯ : กองแผนงาน, มปท, 2546 : 35.
- วิวัฒน์ ขณานุรักษ์, ภัสรา เชมภูโชติศักดิ์. ต้นทุนโรคจิตเภทและโรคประสาท โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นปีงบประมาณ 2536 มปท, มปป : 4.
- วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร, ยศ ตีระพัฒนานนท์, ญัตติ ประคองสาย. งบประมาณในการดำเนินนโยบายประกันสุขภาพถ้วนหน้า : 1,202 บาทต่อคนต่อปีมาจากไหน. วารสารวิชาการสาธารณสุข 2544; 10 : 381-90.
- วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร และคณะ. โครงการวิจัยระบบบัญชีต้นทุน โรงพยาบาลของรัฐ. โรงพยาบาลสวนปรุง กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2531.
- ศุภสิทธิ์ พรธนาบุญ และคณะ . ต้นทุนต่อหน่วยบริการโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป. รายงานการวิจัย, 2541.
- ศรีสุรางค์ จิตชินะกุล. การศึกษาต้นทุนค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล โรงพยาบาลเถลิง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาชีวสถิติ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2524.
- สุกัลยา คงสวัสดิ์. การศึกษาต้นทุนต่อหน่วยบริการของผู้ป่วยนอกแผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาเอก เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม. บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- สุนี ชลาภิรมย์ และคณะ . การศึกษาต้นทุนต่อหน่วยการให้บริการโรงพยาบาลสมเด็จพระยา. รายงานวิจัย, 2535.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารกำลังคนภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ http://www.ocsc.go.th/about/about_ocsc3_link7.asp
- สมคิด แก้วสนธิ และภิรมย์ กมลรัตนกุล. การศึกษาวิเคราะห์ ต้นทุนต่อหน่วยบริการของโรงพยาบาลศูนย์ภาคเหนือ จังหวัดลำปาง ในปีงบประมาณ 2529. รายงานการวิจัย, 2534.
- สมศักดิ์ ผ่องประเสริฐ และสมพร อินศรีแก้ว. การศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนต่อหน่วยบริการของโรงพยาบาลศูนย์ภาคเหนือ ลำปาง ในปีงบประมาณ 2529. รายงานการวิจัย, มปท, 2530.

สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ และคณะ . การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารทางการเงินเพื่อการบริหารโดยใช้ระบบบัญชีเสริม. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทสามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพ) จำกัด, 2532.

อนุวัฒน์ ศุภชุตีกุล และคณะ . การศึกษาต้นทุนต่อหน่วยบริการโรงพยาบาลอุดรธานี ปีงบประมาณ 2529. รายงานการวิจัย : มปท, 2531.

อภิชัย มงคล, สายทิพย์ สุทธิรักษา, ภัสรา เซษฎ์โชติศักดิ์และประไพศรี อินจันทร์. ต้นทุนต่อหน่วยงานบริการผู้ป่วยโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น (รายงานวิจัย), มปท. 2543: 2.

อัมมาร สยามวาลา. หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า : เป้าหมายเชิงนโยบาย. วารสารวิชาการสาธารณสุข 2544; 10 : 189-93.

McLernan A. Mental health and well-being profile of adults, Australia 1997, Canberra : Australia Bureau of Statistics, 1998.

Murray JL and Lopez AD. The global burden of disease : a comprehensive assessment of mortality and disability from diseases, injuries, and risk factors in 1990 and projected to 2020. Cambridge : MA : Cambridge University Press, 1996.

World Bank. World development report 1993 : investing in health. New York : Oxford University Press, 1993.

Zelman, W.N., Mc Cue, M.L, and Millikan, A.R. Financial Management of Health care Organizations. Black well publisher Ltd, 1998.

Zubrick SR, Sibur SR, Vimpani G Williams AA. Emergent dem and for measurment Indicators of social and family functioning In Press , 1999.

ภาคผนวก

ประวัติหัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย) นางสาวภัสรา เชษฐโชติศักดิ์
(ภาษาอังกฤษ) Miss. Pasara hetchotisakd
- 1.1 รหัสประจำตัวนักวิจัย 38-20-0172
- 1.2 ตำแหน่งปัจจุบัน รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร (เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 8)
- 1.3 สถานที่ทำงาน โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000
- 1.4 ประวัติการศึกษา
 - บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการ) สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคลวิทยาเขตจักรพงษ์วนารต กรุงเทพฯ
ในปี พ.ศ. 2519
 - วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาการ
บริหารโรงพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี พ.ศ. 2535
- 1.5 ผลงานวิจัยเป็นผู้วิจัยหลักและผู้ร่วมวิจัย จำนวน 12 เรื่อง
 1. ต้นทุนต่อหน่วยงานพยาธิวิทยา โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น ปีงบประมาณ 2536
 2. ต้นทุนโรคจิตและโรคประสาท โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น ปีงบประมาณ 2536
 3. การศึกษาความถูกต้องของแบบคัดกรองโรคจิต (2538)
 4. การศึกษาความถูกต้องของแบบคัดกรองโรคจิตและความชุกของโรคจิต ในชุมชน
บ้านดง ต.โคกสำราญ อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น (2538)
 5. สถานภาพและแนวโน้มการใช้เงินงบประมาณ เงินบำรุงของโรงพยาบาล / ศูนย์
สังกัดกรมสุขภาพจิต ปีงบประมาณ 2536 – 2540
 - ได้รับรางวัลที่ 2 ในการประชุมวิชาการกรมสุขภาพจิต ปี พ.ศ. 2540
 6. การศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเอง ด้านความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการ
ให้การปรึกษาเรื่องโรคเอดส์ในเขต 6 (2541)
 7. การศึกษาความถูกต้องของแบบคัดกรองโรคจิตในชุมชนและระบาดวิทยาโรคจิต
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (2543)

8. การศึกษาดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทย (ระดับบุคคล) ปี 2544
 - ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปี 2544
9. การศึกษานโยบายเพื่อพัฒนาสุขภาพจิตคนไทย ปี 2544
10. ต้นทุนต่อหน่วยงานบริการผู้ป่วยโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น ปี 2543
(ได้เข้ารอบคัดเลือก 10 ผลงานวิจัยดีเด่น เพื่อคัดเลือกผลงานวิจัยยอดเยี่ยม ในการนำเสนอผลงานของกระทรวงสาธารณสุข)
11. การศึกษาดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตชุมชน ปี 2546
 - ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปี 2544
11. ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต :
การวิเคราะห์ภาพรวมในปี 2546

2. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย) นางนิตยาภรณ์ มงคล
(ภาษาอังกฤษ) Mrs. Nitayporn Mongkol
- 2.1 รหัสประจำตัวนักวิจัย -
- 2.2 ตำแหน่งปัจจุบัน พยาบาลวิชาชีพ 7
- 2.3 สถานที่ทำงาน กลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น
ราชนครินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
(ปฏิบัติราชการโรงพยาบาลศรีธัญญา)
- 2.4 ประวัติการศึกษา ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ ชั้นสูง
วิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา ในปี พ.ศ. 2527
- 2.5 ผลงานวิจัยเป็นผู้วิจัยหลัก 1 เรื่อง
- งานข้อมูลวิจัยสุขภาพจิตและจิตเวชแห่งประเทศไทย กรมสุขภาพจิต ปี 2542